

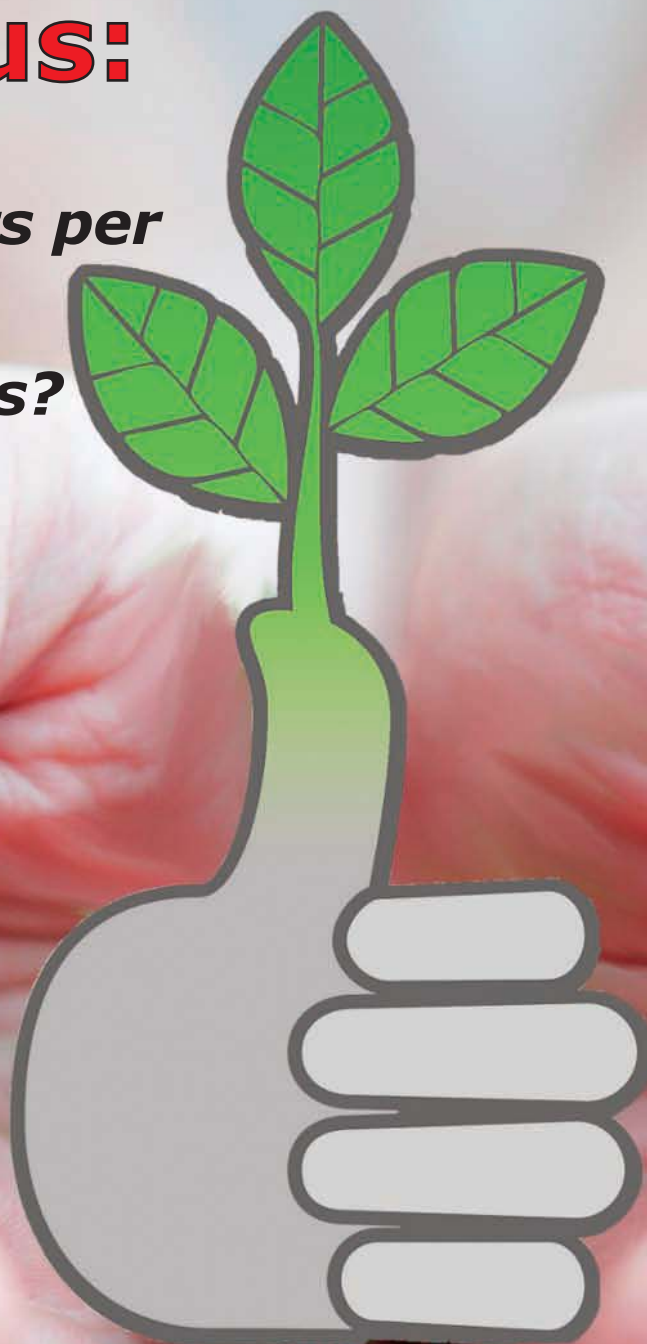
REVISTA

del Col·legi Oficial d'Enginyers Tècnics Agrícoles i Perits Agrícoles de Catalunya

Núm. 14 - Setembre 2010

Directiva de serveis i Llei Òmnibus:

*Nous reptes
i oportunitats per
als Col·legis
Professionals?*

ESPECIAL JORNADES COETAPAC 2010:
L'enginyeria agrícola treballa per al futur

Editorial - Articles - Entrevistes - Demarcacions
Reportatges - Informació col·legial

ESPECIALIDADES PARA VID Y PARRAL MASSÓ

IPRODIONA 50% SC
KOVRAL AQUALIO

FUNGICIDA CONTRA BOTRYTIS, SCLEROTINIA Y MOHILLA

PARA: VID, SOLANACEAS, CUCURBITACEAS, AJO, CEBOLLA, CEBOLLETA, CHALOTE, LICHUZA, ENORBA, JUANAS VERDES, OLIVANTES VERDES, FRUTALES DE HUESO Y DE PEPITA, COLES, FRESALAS, FRAMBUESO, GROSELLERO, FÁBANO, ZANAHORIA, ENOLACHA DE MESA, HORTIJO, SIBIRANO, AROMATOS ORNAMENTALES, HERBAS AROMÁTICAS Y CHAMPIGNÓN.

M MASSO
DIVISIÓN AGRO

LEER ATENTAMENTE LA ETIQUETA ANTES DE USAR EL PRODUCTO
USO RESERVADO A AGRICULTORES Y APLICADORES PROFESIONALES

ALIADO FM

FUNGICIDA ORGÁNICO DE PENETRACIÓN Y CONTACTO

Composición: Clovazolin 6% p/p (60 g/kg), Folpet 30% p/p (300 g/kg), Mancozeb 4% p/p (40 g/kg) en forma de polvo mojado (WP).

PARA: VIÑEDO, PARRAL, PATATA Y TOMATE

M MASSO
DIVISIÓN AGRO

COBRELINE TRIPLE

FUNGICIDA ORGANO-CÚPRICO DE PENETRACIÓN Y CONTACTO

COMPOSICIÓN: Cinosulfato 4% p/p (40 g/kg), Folpet 25% p/p (250 g/kg), Cobre (60% oxidación) 15% p/p (150 g/kg) en forma de polvo mojado (WP).

PARA: VID, PATATA Y TOMATE

M MASSO
DIVISIÓN AGRO

COBRELINE FOLPET

FUNGICIDA ORGANOCÚPRICO DE LABRA HERBICIDA

COMPOSICIÓN: Folpet 50% p/p (500 g/kg), Cu-óxido (60% oxidación) 15% p/p (150 g/kg). Contenido sulfato cuproso: 10% p/p (100 g/kg). Polvo mojado (WP).

PARA: VID, OLIVO, HERRA Y TOMATE

M MASSO
DIVISIÓN AGRO

DICONOX

FUNGICIDA ORGANO-CÚPRICO

COMPOSICIÓN: 12,5% p/p (125 g/kg) de Mancozeb, 2,7% p/p (27 g/kg) de Cobre (60% oxidación) en forma de polvo mojado (WP).

PARA: OLIVO, VID, CÍTRICOS, SOLANACEAS, PATATA, BAMBOS, AJO, JUAJA, CUCURBITACEAS, BRÁSCAS, LICHUGA, ESCAROLA, FRUTALES, GARBANZO, BAMBOLACHA, FÁBANO, ZANAHORIA, LUPULO, HERBAS AROMÁTICAS

M MASSO
DIVISIÓN AGRO

COBRE NORDOX 75 WG

FUNGICIDA CÚPRICO DE ALTA CONCENTRACIÓN

Oxido cuproso, 75% p/p (750 g/kg) dispersado en solvente en forma de gránulos dispersables en agua (WG).

M MASSO
DIVISIÓN AGRO

MASSOCUR 12,5 EC

FUNGICIDA SISTÉMICO CONTRA OÍDIO, MOTEADO, OIDIOPSIS, BOTRYS Y BLACK-ROT

Composición: 12,5% p/p (125 g/l) de Miconozol en forma de suspensión emulsionable (SE). Contiene surfactante dispersante de petróleo, CAS N° 84242-84-5.

PARA: FRUTALES DE HUESO Y DE PEPITA, VID, PIMIENTO, TOMATE, ALCAHOFA, CUCURBITACEAS, BORRAJA, FRESALAS, ARBANDANO, GROSELLERO, LUPULO, AROMATOS ORNAMENTALES Y ORNAMENTALES HERBACEAS.

M MASSO
DIVISIÓN AGRO

THIOCUR COMBI

FUNGICIDA ANTIÓDIO, MOTEADO Y OIDIOPSIS CON ACCIÓN FERTILIZANTE CONTRA ÁCAROS

COMPOSICIÓN: Miconozol 12,5% p/p (125 g/l) en forma de suspensión emulsionable (SE).

PARA: VID, FRUTALES DE PEPITA, ALBARDINO, MELCOTONERO, NECTARINO, CIRUELO, CUCURBITACEAS, FRESALAS, TOMATE, PIMIENTO, ENOLACHA AGRICOLA

M MASSO
DIVISIÓN AGRO

ATOMINAL 10 EC

INSECTICIDA CONTRA COCHINILLAS DE LA VID

M MASSO
DIVISIÓN AGRO

DASKOR

INSECTICIDA DE AMPLIO ESPECTRO

Composición: Metil-Clorpirifos 20% p/p (200 g/l) en forma de concentrado emulsionable (EC). Contiene Nafta disolvente del petróleo N° CAS: 64742-94-5.

M MASSO
DIVISIÓN AGRO

La respuesta más eficaz para la fertirrigación del futuro

GROWEL
LEONARDITA
HIDROQUINONA

Totalmente soluble y a la vez estable a pH muy ácido o alcalino.

M MASSO
DIVISIÓN AGRO

COMERCIAL QUÍMICA MASSO, S.A.
Industrial 111, P. 1º, 08229 BARCELONA, Tel. 93 492 5000, Fax 93 492 5002, E-mail: agro@cqm.es
www.massogro.com

WELGRO POTASIO

THE MIRACLE FERTILIZER

CONTIENE GF-55

M MASSO
DIVISIÓN AGRO

SUMARI

EDITORIAL	4
ARTICLES	
Agricultura, territori i multifuncionalitat.....	5
L'agricultura, formació agrària i transferència de tecnologia a Austria	10
Els ajuts agroambientals per al desenvolupament rural	13
Primeres Jornades COETAPAC «Caminant cap al 2020».....	16
Retrobant les certeses	21
Gestió de les dejeccions ramaderes a Catalunya	23
Gestió del coneixement al món agrari	26
Lleis paraigües i òmnibus i reforma de la legislació estatal sobre col·legis i serveis professionals per a l'adaptació de la directiva SIM: implicacions per a l'enginyeria tècnica agrícola i la seva organització Col·legial amb especial referència a la situació a Catalunya	29
Les explotacions de vaques de llet en un futur immediat	33
Bolonya i la professió d'enginyer tècnic agrícola. Situació actual i retitulacions	35
L'enginyer tècnic agrícola i el Col·legi Oficial d'Enginyers Tècnics Agrícoles i Pèrits Agrícoles de Catalunya.	39
L'aigua i els boscos	41
ENTREVISTA	
Entrevista al Sr. Joan Ramon Escoda, propietari del celler Escoda-Sanahuja	43
DEMARCACIONS	
Activitats col·legials a la demarcació de Barcelona	45
Activitats col·legials a la demarcació de Girona	48
Activitats col·legials a la demarcació de Lleida	51
Activitats col·legials a la demarcació de Tarragona	54
Activitats col·legials a la demarcació de Tortosa-terres de l'Ebre	56
REPORTATGES	
Novetats Editorials NTJ 2010	57
Seminari Europea-International	59
7a trobada d'extensionistes de Girona	61
La promoció del 1963 i la mort de Juanamari Marco	62
INFORMACIÓ COL·LEGIAL	
Vida social del COETAPAC	63
Informació variada.....	65
Vivències	68

Revista del Col·legi Oficial d'Enginyers Tècnics Agrícoles i Pèrits Agrícoles de Catalunya

Carrer Enamorats, 62, baixos - 08013 Barcelona - Telèfon: 93 217 97 53 - Fax: 93 237 81 33

Publicitat i administració: Jesús García Moriana, Estefania Rubio Jimenez

Director de la Revista: Ramon Lluís Lletjós i Castells

Coordinació: Francesc Xavier Vila i Miravet

Disseny, maquetació i impressió: Ediciones Gráficas Rey, S.L.

Dipòsit Legal: B-39086-2010

EDITORIAL

REVISTA COETAPAC 2010

Ramon Lluís Lletjós i Castells

President

Benvolgudes/benvolguts,

Un any més teniu a les vostres mans la Revista del Col·legi, on pretenem fer-nos ressò de les activitats desenvolupades al llarg de l'any per les diferents demarcacions, a més d'incloure articles d'actualitat que concerneixen tant la vida col·legial com la nostra professió.

Com en totes les publicacions, l'editorial és un espai transversal on es resumeixen els fets més destacats i destacables que han succeït en el període de temps transcorregut, els quals són l'eix vertebrador de l'activitat desenvolupada en cada cas.

Quant al nostre Col·legi, voldria referir-me, en primer lloc, a l'organització interna, i en aquest sentit indicar que la companya Isabel Perea, que va formar part com a tesorera de l'única candidatura que es va presentar a les eleccions a la Junta de Govern del Col·legi el 22 de maig de 2009, va presentar la seva renúncia a continuar en el càrrec, per raons personals i professionals, en el mes de març de 2010, essent substituïda en el seu lloc pel company Joan Salvador Minguet i Pla, que com molts de vosaltres heu de saber ha estat president de la demarcació de Lleida durant bastants anys. Des d'aquest editorial li voldria agrair a la Isabel tota la tasca desenvolupada com a tesorera i desitjar-li molta sort en el futur, i al temps donar la benvinguda al Joan Salvador i encoratjar-lo en la seva responsabilitat i desitjar-li també molta sort.

Pel que respecta a l'organització interna, voldria assenyalar també que des de l'1 de juliol de 2010 el personal encarregat de les gestions en el Col·legi el formen el Jesús García i l'Estefania Rubio, i que per tant ells són les persones a les que us podeu adreçar per qualsevol consulta o inquietud relacionada amb el Col·legi.

En un context més del que és la vida externa del Col·legi, hauríem de destacar de manera important tot el relacionat amb el Pla Bolonya i la Llei Omnibus.

Des del Col·legi s'han mantingut reunions amb els Directors de les escoles d'Agricultura de Catalunya, per tal de conèixer de primera mà els plantejaments de cada Escola tant el referent a les noves titulacions de grau com a les retitulacions. No m'estendré en tota aquesta qüestió, però si que us voldria dir que hi ha un company nostre, el Miquel Àngel Pérez, que s'ha responsabilitzat d'anar posant a la web tota la informació que es vagi produint al respecte ja que està permanentment en contacte amb les Escoles, i en concret en aquest número de la Revista es publica un article en aquest sentit.

Des del Col·legi també hem promogut la redacció i publicació d'un Manifest en Defensa de la Igualtat de Condicions a l'Accés a la Funció Pública per als Enginyers Tècnics, el qual va ser presentat a la secretaria de la Funció Pública i Modernització de l'Administració, aprofitant l'avinentesa per comentar aspectes i qüestions relacionades amb la funció pública que impliquen al nostre col·lectiu.

Quant a la Llei Omnibus, voldria dir-vos que recentment hem tramés una carta per correu electrònic a tots els col·legiats on us posem al corrent de la situació actual. A més, cal indicar que la posició del Govern de Catalunya és molt ferma, en el sentit d'entendre que la Llei Omnibus, que vol desplegar la Directiva de Serveis a l'ordenament jurídic estatal, envaeix competències de Catalunya i que per tant molt probablement es presenti un recurs d'inconstitucionalitat si finalment fracassen les reunions bilaterals prèvies que en aquests moments s'estan portant a terme.

Hores d'ara, a Catalunya s'està treballant en la redacció d'un Decret Legislatiu per tal d'adaptar la Llei 7/2006, de 31 de maig, de Col·legis Professionals a la Directiva de Serveis, i en aquest sentit, es pretén que els estatuts col·legials s'adaptin al Decret Legislatiu que es promulgui i no a la Llei Omnibus estatal.

En definitiva, sembla que a Catalunya hi ha una més gran sensibilitat envers els Col·legis Professionals i la funció que desenvolupen, però en tot cas cal que estem molt alerta al llarg dels propers mesos, a efecte d'aconseguir una adaptació estatutària que respecti les funcions dels col·legis i dels seus professionals.

No voldria acabar aquest editorial sense fer un esment molt especial a les Jornades COETAPAC 2010 que com bé sabeu s'han desenvolupat des del 25 de març de 2010 fins a l'11 de juny de 2010.

Han estat unes jornades que han servit per donar a conèixer el Col·legi i la nostra professió a la societat civil catalana, visualitzant el paper fonamental que desenvolupem els enginyers tècnics agrícoles en tot el sector agrari, agroalimentari i del medi rural i posant en valor la nostra professió.

Les jornades han estat molt satisfactòries, les ponències presentades estaran disponibles a la nostra web jornades2010.agricoles.org i estem pensant en la possibilitat de fer-ne algun tipus de publicació per donar una més gran difusió i posar en valor tot el que s'han vingut desenvolupant al llarg d'aquests mesos. Des d'ací vull agrair a tots vosaltres la col·laboració en l'organització de les jornades i la implicació en les mateixes.

No em voldria allargar més, però si que m'agradaria fer-vos arribar que des del Col·legi estem treballant per millorar la comunicació amb tots els col·legiats, i en aquest sentit estem dissenyant una nova web més moderna, funcional i interactiva, pensem en donar continuïtat al butlletí electrònic Info@agricoles. Ens agradaria rebre els vostres suggeriments i aportacions de com fer més àgil i eficaç la comunicació entre tots. Com sempre, restem a la vostra disposició per tot allò que cregueu que des del Col·legi us podem donar suport.

Res més, i en l'espera de que els esdeveniments que es produiran al llarg dels propers mesos ens siguin favorables pel futur de la nostra professió i del Col·legi, rebeu la meva salutació més cordial.

TERRITORI, AGRICULTURA I MULTIFUNCIONALITAT

Eduard Bes Jaques

Pèrit agrícola
Col·legiat núm. 334

■ Agricultura i PAC

No estem sols: formem part d'un conglomerat de països membres de la Unió Europea que mostren interessos molt diversos quant a les normes que regeixen l'agricultura i a d'altres factors en els diferents sectors productius i mediambientals. Al mateix temps, estem plenament inserits en un món globalitzat, on els acords entre països i blocs de països incideixen en totes les polítiques agràries, industrials, comercials, de qualitat alimentària, etc. Concretament les *negociacions de l'OMC* vénen influïnt en gran mesura en la PAC

En aquests moments *la UE treballa per definir un nou model pressupostari i una nova PAC* i resulta gairebé increïble la quantitat de propostes molt diverses i contradictòries que sorgeixen en els 27 països membres, per part d'organismes i entitats, si bé a nivell institucional les opinions estan dins d'una nebulosa.

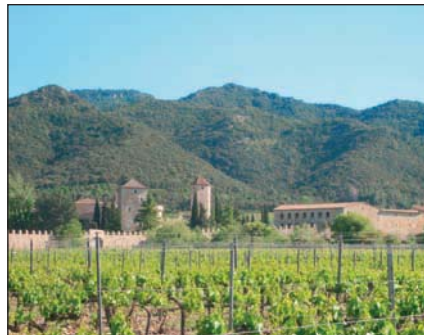
■ Un territori per a tots i per a totes les activitats

Les *zones rurals* —en el seu concepte més ampli de territori productiu agrari i forestal, més els espais naturals— ocupen la major part del territori de Catalunya, fins a estendre's sobre un 90 % de la superfície total. Si es segueix el criteri de l'OCDE, aquesta xifra es queda en un 62 %

Cal considerar el *pes demogràfic* que es troba en aquestes àrees: unes 770.000 persones, xifra propera al 10,5 % de la població catalana. Considerant la vessant econòmica, el sector primari agrari i forestal aporta l'1,7 % del PIB català, amb diferències que van, exclosa la comarca del Barcelonès, des del 0,08 % del Vallès Occidental al 28,4 % de la Terra Alta.

Les aproximadament 57.500 explotacions agràries comptabilitzen una ocupació de 73.900 UTAs, considerant els empresaris i assalariats a ple temps i d'altres a temps parcial o els treballadors estacionals. Quant a la densitat poblacional de les zones rurals, la mitjana se situa en 35 habitants/km², amb variacions notables entre comarques.

D'entrada, cal palesar que en el territori rural s'ubiquen bona part de les *indústries agràries i agroalimentàries*, les quals són consumidoros de productes agraris catalans i que aquest sector, capdavanter a Catalunya, aporta un 3,5 % del PIB i dóna treball a unes 76.000 persones.

Poblet: exemple integrat de territori, agricultura i patrimoni històric.

El territori també acull un *capital de naturalesa i paisatge* els quals són font de recursos vius per a la biodiversitat i que acumulen béns tan essencials com l'aigua i l'atmosfera lliures de contaminacions i molts patrimonis històrics i culturals que reverteixen en la societat.

Fins ací sembla que les produccions primàries segueixen sent les primordials; però ja s'ha comentat que *el territori acull tota la gamma d'activitats econòmiques* i que en els darrers anys han estat les relacionades amb el turisme, amb les zones residencials i amb el consegüent increment de càrrega humana en mol-

tes comarques, les que han impulsat la riquesa, però que al mateix temps també són responsables dels efectes negatius.

No estem doncs en una societat ruralista sinó en un *Territori-Món Rural* que és el centre de molt diverses activitats econòmiques i socials que han fet canviar la imatge tradicional. L'agricultura ja no és l'eix, sinó una activitat més, encara que molt important per mantenir el medi natural, que s'insereix en el territori. Tot això condueix a pensar en la necessitat d'una *política territorial-rural integrada* per donar un tractament adient a les comarques.

■ Cap a on anirà la PAC ? Estem esperant...

Pel que fa a la Comissió Europea, les informacions són difuses. S'està parlant i discutint en els fòrums de la UE amb opinions molts diferents i fins i tot divergents. En el moment de preparar aquest article, es discutien encara els Objectius PAC 2020. Cal anotar la demanda d'una «política agrària i alimentària comunitària» (PAAC) o d'una «política agrària i medi ambiental comunitària» (PAMAC). Tot és relatiu: *el que és important però a voltes allò que resulta decisiu és com s'aplica.*

Però tothom coincideix en què el canvi que es preveu de la PAC serà molt important.

■ Multifuncionalitat i agricultura

Reiteradament s'ha comentat —i està en la ment d'una part de la societat— que l'agricultura en majúscules provoca efectes negatius, contaminació i danys ambientals. Però pocs coneixen, parlen i valoren els *aspectes positius* de l'agricultura sobre el territori i el medi ambient.

Cal fer una revisió d'aquests *efectes favorables o externalitats*, que la bona pràctica agrària dóna al territori, al medi ambient i per tant a la societat. Se'n poden enumerar alguns:

- Mantenir la viabilitat de les zones rurals, especialment les menys afaavorides.
- Fixar una població convençuda dels valors del món rural que controla la desertització.
- Evitar la contaminació de l'aire, l'aigua i el sòl amb un ús racional dels mitjans de producció.
- Ser un pulmó per reciclar i fixar el CO₂.
- Absorbir i reciclar els residus produïts a les mateixes explotacions.
- Prevenir incendis forestals i l'erosió de les terres.
- Protegir la biodiversitat de la flora i la fauna.
- Reduir el consum d'agroquímics en les produccions integrades i ecològiques.
- Limitar l'emissió de CO₂ per causa de transports a llarga distància en els «aliments Km 0».
- Crear una infraestructura que reté i ordena les aigües de neu i de pluja, evitant riscos i proporcionant unes reserves per a l'ús humà, l'agricultura i la producció d'energia.
- Acollir altres sistemes alternatius d'energies netes.
- Protegir el paisatge i als patrimonis culturals, històrics i artístics.
- Mantenir uns espais i uns paisatges per al lleure i el gaudi de totes les persones.

Tècnicament, les aportacions positives es denominen *béns públics*; són una conseqüència de l'activitat agrària sostenible i racional i estan lligats a ella. Es produeixen i existeixen sense cost per als usuaris i —tot i que s'han de regular— estan a l'abast de tothom i sense limitacions.

Si tots aquests beneficis procedeixen d'una activitat agrària, que cada vegada resulta més costosa i tècnicament complexa, no és lògic *preveure algun sistema de compensació* a les empreses agràries i agroalimentàries que els produeixen? Aquest és el concepte de *Multifuncionalitat de l'agricultura*.

La multifuncionalitat està reconeguda per la UE i les administracions nacionals i l'OMC l'anomena *Preocupacions no Comercials* a l'article 20 del Tractat de Marràqueix.

Això no ha de fer oblidar que l'agricultura segueix sent una activitat econòmica principal i estratègica i que aporta *béns privats* a la societat —com són els aliments amb plena garantia de seguretat i qualitat i els serveis de la pluriactivitat agrària— dels quals se'n gaudeixen els consumidors i que per tant també representen una font d'ingressos per als productors.

Revisant els elements de la *cadena agroalimentària*, la qual engloba tots els agents del món agrorural, s'observa que està constituïda per tres àmbits diferenciats:

- El coneixement: recerca, innovació, formació i assessorament de proximitat.
- La producció de matèries primeres.
- La transformació, comercialització i distribució dels productes primers i elaborats.

Centrant-se en la producció, és a dir, l'explotació-empresa agrària, cal ampliar el seu nivell usual de producció, que no és sol àmbit sinó que passa a tres:

- Matèries primeres per a l'alimentació humana i animal i les indústries agroalimentàries i agroindustrials.
- Pluriactivitat agrària, amb un ampli ventall de serveis i activitats econòmiques.
- Béns Públics, amb tota la gamma de beneficis per a tota la societat.

La *multifuncionalitat* no s'ha d'entendre, tal com es presenta en alguns treballs, com una justificació per donar unes subvencions encobertes als agricultors per mantenir les seves rendes ni tampoc que, amb les tasques col·laterals que se'n deriven, es vulgui convertir als agricultors en guardians de la natura o en jardiniers rurals.

No es tracta de negar l'existència d'ajuts a l'agricultura. Però sí que significa donar-los una nova orientació: *ajuts a canvi de d'activitats positives, econòmiques, socials i mediambientals*, com s'ha relacionat en el llistat anterior, i que

es corresponen amb els criteris de sostenibilitat fixats per la FAO. És a dir, passar del sistema actual d'ajuts per drets adquirits, difícils de justificar i entendre i que en molts casos no aporten cap valor afegit, a un sistema "*d'ajuts amb retorn*" que creen beneficis.

En aquesta generació de beneficis resulta evident que a *l'àmbit productiu, les empreses agràries i empreses agroalimentàries* gestionen nombroses línies de producció agrícola, ramadera, forestal i de pluriactivitat que contribueixen a aqueixos objectius.

La *multifuncionalitat* és la conseqüència d'una agricultura potent, sostenible i productiva (però no productivista); per tant s'han de reconèixer i compensar totes les actuacions i la forma de gestionar les explotacions i el territori que es realitzen per sobre de les exigències estàndard. L'esforç complementari resulta costós però crea béns públics per a la societat. Algunes de les actuals mesures agroambientals, de producció integrada o ecològica, de lluita contra l'erosió i de reforestació, entre d'altres, ja van en aqueixa direcció.

■ **Existeixen instruments per actuar sobre l'agricultura i el territori ?**

La Unió Europea té previstes nombroses intervencions en el marc del segon pilar de la PAC, el desenvolupament rural, de les quals es deriven les normatives estatals. Com exemple es poden recordar:

- *Programa de Desenvolupament Rural de Catalunya 2007-2013 (PDRC)*.
- *Contracte Global d'Explotació i els Pactes Territorials*.
- *Programa de Desarrollo Rural Sostenible (PDRS), del MARM*.
- *Projecte Life, del medi ambient*.

Cal una reflexió quan es llegeixen els redactats d'aquests programes. Es parla en molts d'ells d'aplicar *actuacions integrals*; aquesta paraula significa que s'han de considerar i mobilitzar tots els elements existents per dur a terme les actuacions.

Fins ara l'experiència mostra que molts dels projectes resultants han actuat en

temes i actuacions parcials sense incidir en tot el conjunt possible. Es considera que el criteri hauria de ser *d'actuacions integrades*, es a dir que es treballi amb *tots els elements* i de forma complementària entre ells per aconseguir efectes de sinergia.

Encara una reflexió. Quan es rellegeixen els enuncis de totes les normatives i es parla de la coordinació, la multisectorialitat i el treball conjunt de totes les administracions i organismes, sorgeix un dubte «filosòfic»: seran capaços tots els agents de posar-se d'acord per assolir aquesta coordinació sinèrgica sense tenir que crear nous òrgans i entitats burocràtiques intermèdies que compliquin, retardin i encareixin els processos?

■ Uns suggeriments

S'ha comentat que l'agricultura ha deixat de ser el nucli de la vida i de l'activitat econòmica a gairebé totes les àrees rurals. On se situa ara? Recuperem el concepte *Territori-Món Rural.cèntric*: el centre és el propi territori i les seves zones rurals des de l'òptica agrorural que ens guia. Aleshores l'agricultura, el desenvolupament rural i la multifuncionalitat són tres activitats relligades que estan al mateix nivell que les altres activitats i recursos existents al món rural,

Aquesta reflexió coincideix amb els plans de suport comunitari, estatal i re-

gional esmentats, que haurien de convertir-se en uns *programes de desenvolupament territorial i rural sostenibles i integrats*. En poques paraules: *sumar recursos i esforços per multiplicar*.

Però encara cal considerar un altre factor per al bon funcionament dels programes: *el factor humà*, a partir del *protagonisme actiu i participatiu de la pròpia població agrària i rural i de les seves organitzacions i entitats*. Tots ells viuen i treballen per mantenir i millorar el seu món, per tant han de ser part principal en les previsions, les decisions i els treballs.

A partir de la programació integrada es passa a una nova proposta: *cal pujar al carro de la globalització*. Sabem que és una paraula que produeix urticària, però és una realitat que difícilment s'aturarà, encara que ha de tenir matisacions i adaptacions, i que ja rep un nom: *Glo-Cal o glocalització*. Es proposa estructurar tots els elements productius d'una zona per crear una xarxa productiva que comparteixi tots recursos

Hi ha antecedents, com són els *clústers* orientats a concentrar sectors concrets; uns exemples paradigmàtics poden ser Silicon Valley a Califòrnia o l'Àrea tecnològica del Vallès, dins del món de l'alta tecnologia científica i industrial, i Agropolis a Montpeller involucrat en el coneixement agronòmic.

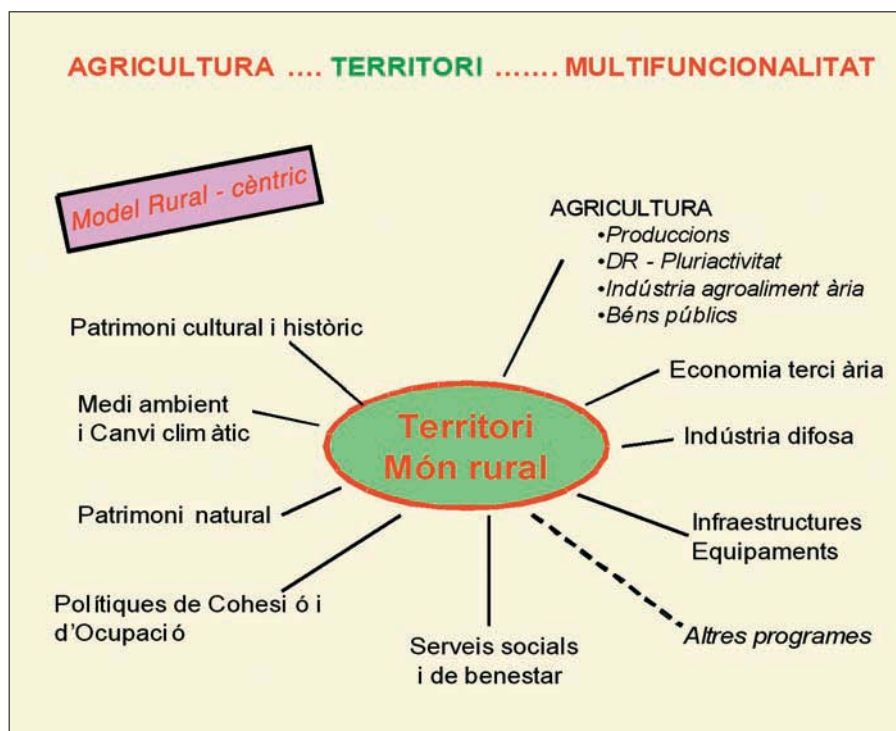
A la nostra geografia i dins del nostre àmbit, ja trobem el Tecnoparc de Reus, en plena expansió i amb un ampli contingut de recerca i producció agronòmica i agroalimentària, així com l'emergent Parc Científic i Tecnològic Agroalimentari de Lleida i la proposta del campus agroalimentari de les universitats de Catalunya.

També es disposa d'un model molt treballat i recomanat però poc desenvolupat: la *intercooperació*, una línia per fomentar la producció, elaboració, transformació i comercialització agrària, però que ensopega reiteradament en els individualismes de la nostra cooperativa que dificulten les actuacions coordinades entre elles.

Les cooperatives tenen un gran potencial conegut però dormit: en els aspectes productius i comercials i per ampliar les actuacions a sectors de serveis i gestió a les explotacions, especialment en comarques on predomina l'agricultura a temps parcial; en segon lloc per estendre's a l'àmbit de promoció social dels agricultors i de llurs famílies, preservació del territori i creació d'externalitats positives. Tot aquest conjunt, combinat i integrat, pot facilitar elements molt potents de producció de béns públics i per tant per participar en els projectes de multifuncionalitat agrària.

Avançant en aquest concepte, també *s'afavoreix l'activitat de les intersectorials* i s'obre la possibilitat d'establir xarxes entre diferents nuclis *GloCals*, amb la qual cosa els efectes multiplicadors afavoririen una presència econòmica a àmbits geogràfics superiors, però mantenint la personalitat de cada entitat participant. Alguns dels *avantatges* del sistema *GloCal*, poden concretar-se en aquests punts:

- Valoritzar i millorar el valor afegit en origen dels productes locals i regionals.
- Incrementar la industrialització dels productes.
- Augmentar els volums d'oferta conjunta i crear nuclis de producció especialitzada.
- Crear serveis comuns i complementaris entre els diferents sectors i subsectors d'activitat.

- Crear ocupació i noves empreses, indústries i serveis complementaris.
- Augmentar la capacitat negociadora davant d'altres esglaons de les cadenes comercials i de distribució i de les administracions.
- Crear estructures comercials directes.
- Establir convenis i centres per desenvolupar l'àmbit del coneixement.
- Unificar els serveis de pluriactivitat lligats a l'agricultura.
- Reduir costos generals, per exemple en temes de contaminació, lluita contra el canvi climàtic i producció de béns públics.

Per reforçar aquests criteris que poden semblar nous, radicals o agosarats, re-
produïm les conclusions i propostes que el 2006 va publicar l'OCDE en l'estudi *Le nouveau paradigme rural: politiques et gouvernance*.

- Posar més esforç sobre el territori que no pas sobre els sectors.
- Prioritzar les inversions per sobre de les subvencions.
- Orientar-se cap a una proximitat territorial i multisectorial per tal

d'identificar i explotar la diversitat de potencials de les zones rurals.

■ **Conclusions i proposta final**

L'equilibri agricultura-territori i el complement de la multifunció no han de fer perdre la percepció del *pes fonamental de l'agricultura com element econòmic i social* i per garantir la doble seguretat —de proveïdora d'aliments i qualitat sanitària— per a nosaltres i per a un món on augmenten la població i la demanda.

Per complir tots els objectius enunciat en aquest document *calen agricultors i nous agricultors joves amb vocació i coneixements tecnològics i empresarials*, que incideixin en les seves explotacions-empreses i en les seves organitzacions professionals i cooperatives. Sols amb criteris avançats s'asseguraran la competitivitat i la viabilitat futures. Catalunya no pot perdre el tren del progrés agroalimentari sostenible i integrat del territori.

Donant per cert que el protagonisme l'han d'assumir els agricultors, les famílies rurals i els diferents agents que participen en la cadena agroalimentària, cal que tots ells estiguin en les millors condicions per adaptar-se i per fer front als nous escenaris.

El nucli de la cadena agroalimentària sempre serà la producció i els altres dos àmbits donen el suport previ i obren el camí per arribar al consumidor. Cal aturar-se i reflexionar en *el primer àmbit, el del coneixement*. Aquest resulta primordial per la seva influència sobre les persones. La creació del coneixement (R+D+i) acompanyat per la transmissió (F+A) conformen el complex que actua sobre els empresaris agraris i les famílies, proporcionant avenços i facilitant l'adquisició de formació i d'habilitats tecnològiques i empresarials, totalment necessàries per garantir la qualitat del seu treball i el seu futur.

És necessari enfortir aquest bloc del coneixement, del qual en volem fer un comentari: *tothom en parla, pocs hi creuen i el suport que se li dóna presenta notables deficiències*.

Sense persones perfectament preparades i qualificades no serà possible mantenir l'agricultura ni el territori. Nosaltres, els tècnics agraris, sí que creiem en el coneixement i treballem conjuntament amb els protagonistes del món agrari i rural per reforçar-lo i avançar tots plegats.

CULTIDELTA

www.cultidelta.com

C./Goya, 42
43870 AMPOSTA (Tarragona)
Cultius: Ctra. Amposta-Freginals, Km 2'2

Cultidelta
planta autòctona

Telf: 977 05 30 13
Fax: 647 46 06 33
E-mail: info@cultidelta.com

Vivers Alomà
planta autòctona

C/ Alomà, 15 - 43896 L'ALDEA (Tarragona)
Tel. 677 475 880 - Fax 977 270 784
aloma@viversaloma.com www.viversaloma.com

ENESA - Informa

TEMA:

PRINCIPALES NOVEDADES DEL PLAN DE SEGUROS AGRARIOS DEL 2010

El Consejo de Ministros, en su reunión del pasado 18 de diciembre, aprobó el Plan de Seguros Agrarios para el ejercicio 2010, que ha sido publicado en el B.O.E. el día 30 de diciembre de 2009, con una aportación económica de 284,18 millones de euros, para subvencionar la suscripción de las pólizas de seguro a los agricultores, ganaderos, acuicultores y propietarios forestales.

El Plan 2010 incluirá las siguientes novedades en el sector agrícola y forestal:

■ Sector agrícola

- Se establecerá una nueva garantía destinada a compensar los costes necesarios para llevar a cabo recuperación de la capacidad productiva de las plantaciones leñosas.
- Se establecerán dos nuevas líneas de aseguramiento destinadas una de ellas a dar cobertura a los cultivos agroenergéticos y la otra al conjunto de los cultivos forrajeros. Estas líneas ofrecerán inicialmente una garantía ante los daños producidos por el pedrisco, el incendio, la inundación y la lluvia torrencial e incluirán una cobertura adicional de daños excepcionales.
- En el seguro de rendimientos en explotaciones de cultivos herbáceos extensivos se revisarán los rendimientos máximos asegurables establecidos para los cereales de invierno, el leguminoso grano y el girasol. Serán también objeto de estudio los procesos de revisión y asignación de rendimientos en el seguro de explotación en uva de vinificación.
- Se extenderá el seguro de explotación de cereza, de aplicación actualmente en la provincia de Cáceres, a las zonas de producción de Alicante, Zaragoza y Huesca.
- Se incorporará la cobertura del golpe de calor a la póliza combinada de hortalizas en Canarias.
- Se irá ampliando, al conjunto de Denominaciones de Origen, la garantía para viñedos de características específicas, de aplicación en la actualidad a determinadas denominaciones.
- Se desarrollarán durante el ejercicio los trabajos que permitan incorporar, en sus correspondientes líneas de aseguramiento, las coberturas que se relacionan seguidamente:

- El riesgo de helada en la producción de patata de media estación.
- Completar en lechuga y otras hortalizas de hoja la cobertura de los daños en calidad, causados por la acción mecánica del viento o por el efecto de la arena sobre el cultivo.
- La compensación en la cebolla de aquellos daños que se presentan durante el almacenamiento, como consecuencia de la incidencia del pedrisco durante la fase de cultivo.
- Revisión de las coberturas de lluvia de aplicación en el seguro de ajo.
- Incorporación de los plántulos de tabaco como producción asegurable.
- Revisión de la práctica del oreo, en los cultivos de cebolla y ajo.
- Los daños en calidad producidos por el ahuecado en sandía.
- Revisión de las coberturas actualmente contempladas en los seguros relativos al tomate de industria, al kiwi y al tomate de invierno.

■ Sector forestal

- Se establecerá una nueva línea de aseguramiento, destinada a la cobertura de los daños ocasionados por incendio, viento, lluvia torrencial e inundación, en plantaciones forestales de especies coníferas. La cobertura del seguro establecerá compensaciones relacionadas con la limpieza de las explotaciones afectadas y las labores de recuperación y reforestación del terreno afectado

■ Subvenciones

No ha habido cambios en cuanto a los criterios para la asignación de las subvenciones al coste de los seguros agrarios, por lo que se mantiene la estructura general de porcentajes acumulativos, si bien se ha potenciado la subvención

adicional por prácticas para reducción del riesgo y por condiciones productivas.

Se sigue aplicando el coeficiente de modulación para las subvenciones de las pólizas contratadas en el Plan de Seguros 2010, por agricultores y ganaderos que en el año 2008 hubieran percibido un total de subvenciones al seguro agrario superior a 5.000 euros, el coeficiente equivalente al 5 por ciento sobre el exceso de dicha cantidad. Salvo para la Comunidad Autónoma de Canarias, los jóvenes agricultores que perciban subvención adicional por esta condición y las pólizas contratadas por entidades asociativas de agricultores.

Para los nuevos asegurados que se incorporen al seguro y, por tanto, no hubieran percibido subvenciones en el ejercicio 2008, solo se aplicará el coeficiente de modulación del 5 por ciento cuando la subvención correspondiente a la póliza de seguro supere los 5.000 euros.

Cualquier persona que esté interesada en los seguros agrarios, puede solicitar más información a la ENTIDAD ESTATAL DE SEGUROS AGRARIOS C/ Miguel Angel 23-5ª planta 28010 MADRID con teléfono: 913475001, fax: 913085446 y correo electrónico: seguro.agrario@marm.es y a través de la página web www.marm.es. Y sobretodo a su Tomador del Seguro o a su Mediador, ya que éstos se encuentran más próximos y le pueden aclarar cuantas dudas se le planteen antes de realizar la póliza y posteriormente asesorarle en caso de siniestro

L'AGRICULTURA, FORMACIÓ AGRÀRIA I TRANSFERÈNCIA DE TECNOLOGIA A ÀUSTRIA

Josep Lluís Lavilla

Enginyer tècnic agrícola
Col·legiat núm. 1231

Com a conseqüència d'un viatge tècnic realitzat a principi de l'any 2009 a la regió austríaca de Niederösterreich, s'ha recopilat la documentació sobre agricultura i formació agrària que s'exposa a continuació.

■ Dades generals

- 84.000 km²
- 8 milions habitants
- 9 estats federals (Länders)
- Capital: Viena (1,7 milions d'habitants)
- PIB 341.932 M\$ (Agric.= 2 %)
- Moneda: euro (€)

■ Agricultura

Superfície agrària útil (SAU):

3.268.000 ha

Superfície llaurada:

1.376.054 ha (cereals 59 %, farratges 17,7 %, oleaginoses 8,6 %, tubercles 4,7 %)

Número d'explotacions (2007):

171.000

De les quals:

69.347 en zones de muntanya o altres dificultats

19.997 d'agricultura ecològica

Número UTA (2007):

161.000 (6 % P. Activa)

SAU/expl.:

19,1 ha

Producció final agrària:

Agricultura: 47,4 % (cereals 13 %, vi 7,7 %, horticultura 6,8 %, fruita 6,2 %)

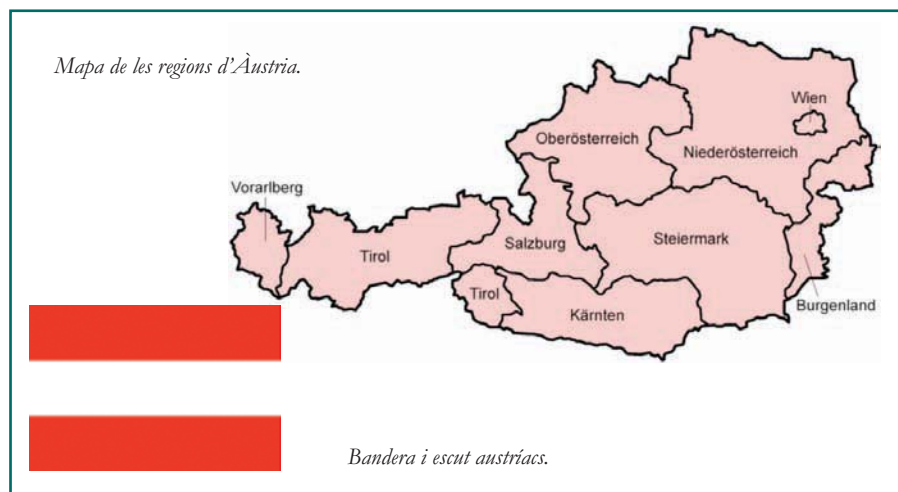
Ramaderia (carn): 26,6 %

(vaquí 13 %, porcí 10,5 %, aviram 2,1 %)

Altres prod. ramaderes: 17,9 %

(llet 14,8 %, ous 2,5 %)

Serveis agraris: 8,1 %

■ Sistema educatiu

L'escolarització és obligatòria fins als 15 anys.

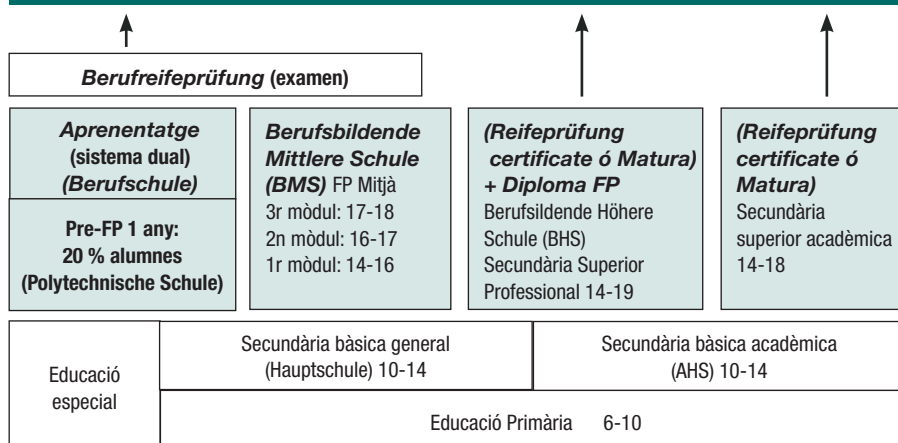
- La secundària bàsica dura 4 anys (10-14 anys) i té dues línies, una acadèmica i una altra de formació professional (Hauptschule).

- Hi ha moltes possibilitats per continuar la secundària superior (14-18), amb una gran varietat de centres i especialitats, tant pel que fa al batxillerat (formació acadèmica) com a la formació professional (FP).

- Quant a la formació professional (FP), hi ha dues vies possibles: aprenentatge (sistema Dual) o escoles d'FP. D'aquestes, n'hi ha dos tipus: la de nivell mitjà (BMS) i la de nivell superior (BHS). La primera està més orientada a capacitar per a una feina i la segona té una vocació més acadèmica.

- L'accés a la universitat o a les escoles tècniques superiors es fa mitjançant el *Reifeprüfung certificate* o *matura*, o bé l'examen d'accés *Berufsfreifprüfung*.

Universitat i Escoles Tècniques Superiors (Fachhochschulen)

■ La formació agrària

La llei en matèria de formació i capacitació agrària reparteix les competències entre l'estat federal (Ministeri d'Agricultura) i la província o Land. L'estat federal s'ocupa del marc jurídic i el Land, d'executar-lo, la qual cosa inclou l'organització escolar i la contractació del personal de les escoles així com el manteniment de les mateixes.

En el cas del sistema dual (aprenentatge), les escoles treballen al costat de la Cambra d'Agricultura, la qual és la responsable de l'examen final.

Moltes explotacions participen en la formació pràctica dels joves.

Pel que fa a les pràctiques, les escoles s'equipen dels tallers i elements necessaris. A pesar de l'alt cost que això implica, s'ha demostrat una major eficiència respecte a les pràctiques realitzades fora. Els professors d'aquestes assignatures pràctiques tenen sovint alguns anys d'experiència professional.

La formació professional agrària continua (capacitació) depèn de la província, i s'imparteix principalment a través de

la Cambra d'Agricultura. Les escoles agràries solen impartir cursos de capacitació per a pagesos i fins i tot arriben a tenir camps experimentals amb col·laboració amb la universitat i intervenir en la transferència de tecnologia.

■ La transferència de tecnologia al sector agrari

Es realitza fonamentalment a partir de les oficines de la Cambra d'Agricultura, la qual disposa de més de 600 assessors. Va ser fundada l'any 1922 i es regeix per una llei estatal de Cambres d'Agricultura. Hi ha una representació estatal i cada Land té la seva pròpia. Al Land de Niederösterreich, la Cambra representa 46.000 propietaris agrícoles, dels quals un 50 % són agricultors a temps complet. S'ha de dir que tothom que és propietari de més d'una hectàrea de terra agrícola forma part obligatòriament. A cada territori del Land hi ha la seva representació i l'òrgan de govern de la cambra local. Per tot el Land hi ha un «parlament» dels pagesos, elegit cada quatre anys a partir de llistes que representen tendències polítiques.

L'explotació ramadera és una part molt important de la producció agrària austríaca.

Els assessors i formadors agraris es capaciten principalment a través de la Hochschule für Agrar und Umwlpädagogik Wien. És una escola universitària específica per a formar professors i assessors agraris (www.agrarpaedak.at).

Les activitats principals de la Cambra són:

- Lobbying i consulta per a lleis, impostos i aspectes socials que els afecten.
- Informació i assessorament als pagesos en la tramitació dels ajuts (PAC); inclou la incorporació de joves (elaboració d'expedient).
- Assessorament als pagesos en els diferents aspectes productius i econòmics.
- Capacitació a través dels seus centres de formació continua (LFI: www.lfi.at), situats al territori. Entre aquestes tasques cal citar la formació d'aprenents (sistema dual: centre-empresa) i la certificació de la capacitat dels pagesos que volen obtenir el nivell de Meister. Es finança a partir d'un programa-contracte amb el Ministeri d'Agricultura (BMLFUW).
- Col·laboren amb altres organitzacions com ara la de dones pageses, pagesos-meisters, i joves rurals. Amb aquests últims, i en col·laboració de les escoles, promouen les pràctiques en empreses agràries estrangeres. El finançament pot venir dels programes europeus (per exemple, el Programa Leonardo). ■

PLANTES DE QUALITAT

PER A OBRES DE PAISATGISME

JARDINERIA, VIVERISTES I

REPOBLACIONS FORESTALS

Servei per a tot l'àmbit nacional

Pl. de la Vila, 6
Apartat 2
17400 BREDÀ (Girona)

Tel.: 972 16 02 90
fax: 972 16 04 56
starplant@starplant.biz
www.starplant.biz

Aliments que donen tranquil·litat

www.producciointegrada.cat - www.botiga.producciointegrada.cat

 Generalitat de Catalunya
Departament d'Agricultura,
Alimentació i Acció Rural

Amb la col·laboració del Departament
d'Agricultura, Alimentació i Acció Rural
de la Generalitat de Catalunya.

Fons Europeu Agrari de
Desenvolupament Rural
Europa investint a les zones rurals.

ELS AJUTS AGROAMBIENTALS PER AL DESENVOLUPAMENT RURAL

Llorenç Arnau i Guitart

Enginyer Tècnic Agrícola i Llicenciat en Ciències Ambientals
Col·legiat núm. 3068

Els ajuts agroambientals, tal com el seu nom indica, estan adreçats als agricultors i ramaders que, de forma voluntària i durant un mínim de cinc anys, assumeixin una sèrie de compromisos a la seva explotació que comporten una major exigència ambiental a la normativa exigible actualment. Aquests ajuts, els quals es sol·liciten i es concedeixen cada any, són la compensació econòmica a les despeses addicionals que suposa el compliment d'aquests majors requeriments en medi ambient i benestar animal, per l'assoliment d'un desenvolupament rural més sostenible.

Aquests ajuts es van iniciar a través del Reglament del Consell (CEE) núm. 2078/92 on es van establir per primera vegada, com a mesures complementàries de reforma de la Política Agrària Comuna, el foment de mètodes de producció agrària compatibles amb les exigències del medi ambient i la conservació de l'espai natural. A Catalunya existeixen els ajuts agroambientals des de l'any 1996, amb ajudes específiques per a l'avellaner, són el *Programa Zonal de l'avellaner*, com també posteriorment al 1998 apareixen la *línia d'ajut al foment de la Producció Agrària Ecològica*, les *Noves Mesures del Programa Zonal de l'avellaner* i les *ajudes pels Mètodes de Producció Agrària compatibles en zones humides incloses en el llistat de la convenció Ramsar*, on es va aconseguir una important reducció de fitosanitaris en el conreu de l'arròs dins de les zones humides del Delta de l'Ebre i dels Aiguamolls de l'Empordà.

Un cop passada aquesta primera etapa inicial, a partir del Reglament (CE) 1257/99, es va crear el Programa de Desenvolupament Rural per les Mesures d'Acompanyament, on es contemplen les mesures agroambientals a desenvolupar dins d'Espanya. El plantejament es va realitzar dins una estratègia global

de desenvolupament rural per tot l'estat i orientat cap a un model sostenible. A partir d'aquest programa nacional les diferents Comunitats Autònomes adopten les mesures que creuen més adients d'acord a la problemàtica ambiental en el cas de Catalunya les mesures adoptades van ser:

- Gira-sol de secà en la rotació de conreus.
- Producció integrada.
- Lluita contra l'erosió en el conreu de l'avellaner.
- Agricultura ecològica.
- Ramaderia ecològica.
- Actuacions en prats i pastures
- Actuacions en arrossars.
- Apicultura per la millora de la biodiversitat.
- Millora de pastures en zones de muntanya per a la protecció del paisatge i la biodiversitat amb ramaderia equina.

Període 2000-2006 (dades de l'any 2003)

Despesa executada: 130.471.767 €
Nombre de línies d'ajut: 9
Contractes agroambientals: 10.700
Explotacions acollides: 9.350 (12 de cada 100 explotacions catalanes)
Superfície acollida: 153.909 ha
(13,3 % de SAU coberta)

Camp de fruiters en producció integrada.

En l'actualitat, els ajuts agroambientals estan definits dins del segon pilar de la política agrària comunitària, en el que s'anomena com el Desenvolupament Rural, definides en l'eix segon: Millora del Medi Ambient i l'entorn rural (article 39 Reglament CE n°1698/2005 del Consell de 20 de setembre). Per al període 2007-2013 es va definir per a Catalunya el seu propi Programa de Desenvolupament Rural, atenent a les seves necessitats i particularitats, definides durant el procés de consulta amb el territori a través dels Pactes Territorials i van elaborar l'estratègia comuna de Catalunya. Per les ajudes agroambientals, aquestes van ser definides pensant en les necessitats del territori català, recollint així les necessitats i particularitats específiques per fer uns ajuts més adaptats a les problemàtiques detectades i a l'estratègia escollida. Així les ajudes definides pel vigent període són:

- Producció integrada.
- Agricultura ecològica.
- Agricultura racional i de conservació, en el conreu de la fruita de closca.
- Sistemes alternatius a la lluita química per al conreu de la vinya.
- Gestió sostenible de la fertilització.
- Lluita contra l'erosió en mitjans fràgils de conreus llenyosos en terrasses i manteniment del paisatge.
- Foment del pasturatge de sotabosc en perímetres de protecció prioritària.
- Millora i foment de prats naturals en zones de muntanya.
- Apicultura per a la millora de la biodiversitat en zones fràgils.
- Millora de pastures en zones de muntanya per la protecció del paisatge i la biodiversitat.
- Gestió de les zones humides incloses en el conveni Ramsar.

- Millora dels hàbitats esteparis de la Plana Agrícola de Xarxa Natura 2000.
- Conservació i millora de varietats vegetals autòctones.
- Conservació i millora de races autòctones.

I com a actuació agroambiental, junt amb la mesura de benestar animal: foment de la ramaderia ecològica.

Cal destacar la incorporació de nous sectors a les mesures d'ajuts agroambientals; no s'ha fet en detriment dels ajuts que s'estaven percebent fins al moment, sinó una aportació de nous fons, raó per la qual la despesa programada per tot el període passa dels més de 117 milions del període 2000–2006 als gairebé 172 milions del període 2007–2013.

La filosofia que hi ha al darrera d'aquest increment de sectors és la de fomentar l'aplicació de noves tècniques de conreu i de control de plagues més respectuoses amb l'entorn, que en una primera fase podrien resultar poc atractives pels productors, ja sigui perquè tenen uns costos superiors als de les tècniques tradicionals, o pel desconeixement i la reticència davant la innovació que comporten aquestes noves tècniques. Amb els ajuts, es pretén crear una massa crítica d'usuaris que en permeti reduir el cost, alhora que la constatació de l'efectivitat dels mètodes permeti superar els temors dels productors més reticents a la seva incorporació. L'objectiu final amb aquests tipus d'ajuts, es buscar les millors tècniques disponibles, per contribuir a una millora de la qualitat ambiental i els recursos de l'agricultura actual, cap a una agricultura sostenible i tecnificada, on l'Enginyer Tècnic Agrícola té un paper molt important.

Foment de pastures d'alta muntanya i conservació de races autòctones.

Els ajuts agroambientals en el període actual, s'inclouen dins el procediment abreujat del Contracte Global d'Explotació (CGE), segons el Decret 50/2007 de 27 de febrer. El CGE és un acord de col·laboració entre la persona titular de l'explotació agrària i el Departament d'Agricultura, Alimentació i Ac-

ció Rural, que té com a objectiu incentivar el desenvolupament d'un projecte global integrador de les funcions productives, econòmiques, mediambientals i socials de l'agricultura, amb la finalitat de fomentar la viabilitat de les explotacions agràries i assolir un desenvolupament rural sostenible. ■

Període 2007-2013 (dades de l'any 2009)

Agroambientals:

Despesa programada (Decisió C(2008)702): 171.968.374 €

Despesa executada: 52.598.186 € (al 2009)

Nombre de línies d'ajut: 14

Contractes agroambientals: 7.775

Superfície acollida: 199.390 ha

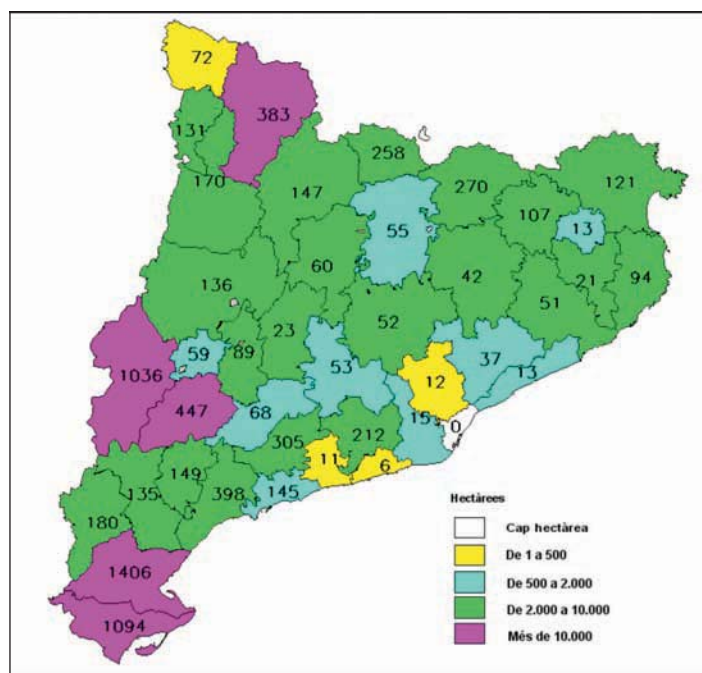
Ramaderia ecològica:

Despesa programada (Decisió C(2008)702): 18 M€

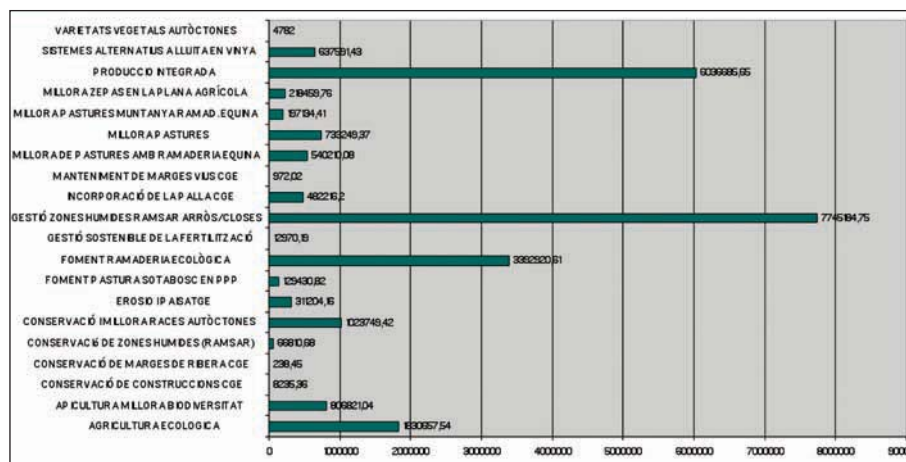
Despesa executada 4.679.552 € (al 2009)

Contractes agroambientals: 307

Superfície acollida: 23.123 ha

Distribució de sol·licituds i superfícies sota contracte agroambiental de la campanya 2009.

Gràfic de la distribució dels pagaments 2009 (€) per línies d'ajut agroambiental.

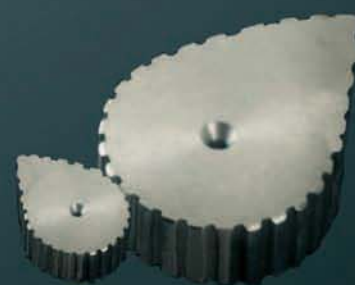

santmiquel

56 SALÓ NACIONAL DE LA MAQUINÀRIA AGRÍCOLA

Lleida, del 30
de setembre
al 3 d'octubre

eufrófruit

25 SALÓ INTERNACIONAL DE LA FRUITA

La Fira de Lleida forma part de la xarxa
PLATAFORMA D'EVENTS PIRINEUS

Cofinançat pel Fons Europeu de Desenvolupament Regional FEDER
en el marc del Programa Operatiu de Cooperació Territorial
França Espanya Andorra 2007 - 2013

Fira de Lleida
www.sant-miquel.com

PRIMERES JORNADES COETAPAC: «CAMINANT CAP AL 2020»

Redacció

El 25 de març passat va començar un trajecte que ha conclòs l'11 de juny i que ens ha permès escoltar l'opinió d'un total de 47 experts, els qui, amb ponències i taules rodones, han analitzat la situació sectorial i transversal de l'agricultura i del territori dins del marc de la PAC, una política efervescent que marcarà uns nous horitzons més enllà del 2014.

Resulta molt difícil condensar en uns pocs fulls els molts conceptes importants comentats i raonats pels ponents. Malgrat tot, es presenten les línies més rellevants de les diferents jornades amb la intenció de donar una visió global de les Jornades.

S'exposen els temes propis de la jornada inaugural i sectorials; en totes elles han sorgit temes transversals, que per no repetir-los s'han condensat en els dos apartats finals d'aquest article.

■ 1. *Polítiques agràries i rurals*

Ens trobem davant d'una PAC en evolució permanent, especialment des del 1992 amb la Reforma MacSharry. Han esdevingut noves reformes i canvis importants el 2000, 2003 i 2008, i ara es dissenya la nova proposta per al període 2014-2020. Com propostes de més incidència, cal remarcar:

- Modificacions en els criteris de distribució dels ajuts i en la confecció del pressupost.
- Més pes en la protecció i l'ús del paisatge i de les zones rurals.
- Constatar que l'agricultura està molt afectada per la crisi mundial i que les crisis sectorials passen de cíclics a estructurals.
- La dificultat de que la PAC satisfaci a tots els Estats i Regions, atesa la gran diversitat de les condicions agroclimàtiques i de les estructures de les explotacions agràries.

- El fet palès de què els Estats mediterranis i els Nous Estats Membres no poden seguir el ritme imposat pels Estats més avançats de centre i nord d'Europa.
- La conveniència de mantenir la preferència comunitària davant del productes procedents de països tercers, per garantir la seva qualitat, sanitat i traçabilitat i protegir-se del dumping encobert.

Resulta necessari crear consciència a la societat civil sobre les qüestions següents:

- El pes estratègic de l'agricultura en la producció d'aliments de qualitat i amb garantia sanitària, atenent la demanda el consum.
- La necessitat de mantenir una agricultura potent en un món on creix la demanda d'aliments.
- El valor de la professió d'agricultor i del pes de la indústria agroalimentària.
- Els serveis a la societat que proporciona l'agricultura en la producció de Béns Públics.

Respecte als ajuts destinats a l'agricultura i a les zones rurals, es proposa reforçar el concepte de *multifuncionalitat*, reconegut per l'Organització Mundial del Comerç:

- Mantenir uns ajuts directes, amb nous criteris que substitueixin el sistema de càlcul segons drets històrics.
- Reforçar els ajuts per a un desenvolupament rural integral, integrat i sostenible.
- Establir un suport per fer front als majors costos que té l'agricultor per crear *Béns Públics*. No han de ser subvencions obertes sinó *pagaments actius pel concepte de proveir serveis a la societat*.

■ 2. *Conreus herbacis*

Estan molt influïts per la volatilitat dels mercats i les especulacions financeres.

- Es constata que un reduït nombre d'operadors mundials controlen els mercats.
- Catalunya segueix sent dependent de les importacions de cereals i proteïnes.
- Es produeix, a nivell comunitari, un doble i oposat interès entre productors de cereals i ramaders, segons fluctuen els preus de les matèries primeres destinades a pinsos.
- Els cereals també tenen gran importància per al subsector agroindustrial, per fabricar productes energètics i industrials no alimentaris.

Es valora positivament l'alt nivell tecnològic d'aquestes produccions, amb avenços genètics i de sistemes de producció.

- Per contra no s'aprecien increments en la producció ecològica, que no arriben a l'1 %.
- Cal una reflexió serena sobre la producció dels OGM; no es poden posar portes als avenços en biotecnologies, per la qual cosa cal evitar radicalismes i en paral·lel s'han adoptar mesures que evitin qualsevol efecte negatiu sobre la biodiversitat i la salut humana.

■ 3. *La fruita dolça*

Problemes productius i de consum:

- La demanda es manté a la baixa, influïda per nous hàbits dels consumidors i la competència dels productes lactis i de pastisseria.
- La distribució exerceix una forta pressió sobre els productors i els preus, al temps que afavoreix l'entrada de fruita d'altres països comunitaris i extracomunitaris.

- En el comerç minorista es detecten focus de presència de fruita de baix calibratge i de qualitat no comercial.

El sector productor, a través de les organitzacions de productors manifesten que la Comissió Europea no compleix amb els seus compromisos.

- Deroga normes de qualitat, facilita importacions no controlades, i limita els sistemes d'intervenció.
- No manifesta una actitud clara sobre el futur finançament dels programes operatius.

En una projecció futura es valoren i reflexiona sobre aquests punts:

- Desapareixen explotacions petites però es consoliden les explotacions familiars de dimensió mitjana i gran.
- Cal més informació i suport tècnic de la recerca i dels serveis d'assessorament.
- En aqueixos aspectes es valora el poder disposar de varietats adaptades a cada territori i als nous gustos del consumidor.
- També és necessari que les noves tecnologies i sistemes de treball facilitin una reducció de costos de producció.
- Cal que les Administracions estableixin sistemes d'informació i regulació dels marges comercials. Un Observatori de preus pot esdevenir un reforç.

La promoció s'ha de reforçar en els mercats interns i exteriors.

- També pot resultar eficaç trobar nous nínxols, com són els productes ecològics, les "fruites km 0", els semi-elaborats i envasats, etc.

■ 4. La vinya i el vi

Tres temes punyents:

- Un consum que segueix caient, situant-se en uns 20 l per persona anuals, un terç de l'existent a la dècada del 1970.
- Els viticultors mostren la seva preocupació per la desaparició, l'any 2015, dels drets de plantació i la incertesa sobre la continuïtat i l'abast dels ajuts sectorials.

- La forta pressió de la grans distribució: sobre els preus, amb l'aparició de les marques blanques i per convertir-se el vi en un producte d'oferta.

Un model català positiu, diferent d'altres zones productores, impulsat des de l'INCAVI i amb forta col·laboració del sector.

- Foment de la qualitat davant de la quantitat i de les ofertes a preus baixos.
- L'existència de 12 denominacions d'origen: obre les possibilitats, dins d'algunes comarques, de poder gestionar la producció cap a dos o tres DO diferents.
- El conjunt de les DO comercialitzen el 87 % dels vins, inclosos els caves.
- Es treballa amb nous tipus de vins, que poden atendre alguns sectors de consum i que van lligats al territori i a sistemes característics de producció: vins ecològics, vins minerals i vins biodinàmics.
- Es mantenen i reforcen els estudis sobre variació dels gustos els consumidors.
- Es potencia la política de promoció dels vins a tots els nivells.
- Quant als ajuts de promoció, s'atorguen per objectius aconseguits, evitant la pràctica d'ajuts genèrics.

Com una conclusió de tota la política aplicada a Catalunya, es posa èmfasi en el concepte de *vi i territori*, aprofitant tot el potencial històric, cultural, paisatgístic, enoturístic i de capacitat productiva diferencial.

■ 5. L'oli d'oliva

Un canvi substancial: algunes empreses espanyoles han entrat en el capital d'empreses d'oli italianes; malgrat això, a nivell mundial es segueix associant el concepte d'oli d'oliva amb l'oli procedent d'Itàlia.

Problemàtiques. El consum està per sota al d'altres països mediterranis, amb una mitjana estatal de 12,3 l per persona anuals; els olis verges sols representen 2,07 l al país i 1,71 l a Catalunya. Aquest fet s'atribueix:

- Un nombre elevat de consumidors no diferencien l'oli d'oliva dels olis verges.
- Al diferencial de preu entre els diferents tipus d'oli, en aquests moments de crisi.
- L'oli s'està convertint en producte de promoció en els lineals de les grans superfícies.
- Aquestes empreses també introdueixen les seves marques blanques i al mateix temps limiten els preus als seus subministradors.
- Als productors els resulta difícil reduir costos degut a l'estructura productiva de Catalunya: petites superfícies, en ocasions en terrenys trencats difícils de mecanitzar.

Model català: alta qualitat en front de la quantitat:

- Predomina la petita explotació familiar a temps parcial; això pot ser una oportunitat perquè no s'abandonin els camps d'olivera, però fins quan?
- Existeix un elevat nombre de petits molins, privats i especialment de cooperatives; afavoreixen el concepte de territori però la dimensió empresarial és poc competitiva.

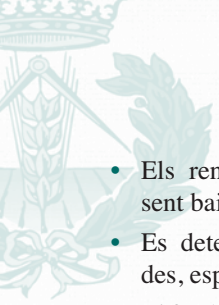
Es proposen actuacions per millorar els costos, ja que difícilment s'assolirà poder de negociació davant de les grans entitats de distribució:

- Les cooperatives haurien d'unificar marques i concentrar el procés de la venda, malgrat guardin unes quantitats de producte amb marca pròpia.
- També haurien de crear serveis comuns de mecanització, recollida i promoció.
- La promoció que es desplega en fires i diades de l'oli s'hauria d'ampliar a d'altres àmbits i ajuntar-la amb d'altres productes del territori, potenciant l'etiqueta comuna d'aliments de dieta mediterrània.

■ 6. Els fruits secs

Problemes comuns: petita dimensió i parcel·lació de les explotacions, similars als exposats en l'olivera

- Dificulten i encareixen el cicle productiu.

- Els rendiments unitaris segueixen sent baixos.
- Es detecten superfícies abandonades, especialment d'avellaner.
- El fet de que la majoria d'agricultors són edat avançada dificulta la introducció de les millors tècniques ja que no es veuen rendibles ni es detecta un futur de continuïtat.
- També es tracta majoritàriament d'explotacions a temps parcial, sent vàlid el mateix comentari sobre l'oportunitat temporal que això representa.
- La comercialització es fa a través de les organitzacions de productors cooperatives i privades, considerant que el seu nombre és excessiu pel volum de producte existent.

El principal destí és cap a la indústria, ja que el consum directe és limitat i es realitzen molt poques actuacions de promoció.

- Caldria actuar sobre la indústria per remarcar la diferència de qualitat entre les varietats autòctones i les importades de Turquia (avellanes) i d'Estats Units (ametlles).

IRTA desplega una important tasca de recerca d'aplicació immediata a l'àmbit de tots els fruits secs, tant en varietats com en tècniques de producció.

Avellana. Les noves plantacions amb peu únic i varietats millorades afavoreixen el conreu. Però es manté un problema derivat dels sistemes poc eficients de recol·lecció i d'emmagatzematge, que originen oxidació i enranciment dels fruits.

Ametlles. La competència dels Estats Units i els interessos dels fabricants de torrons, pastisseria i productes industrials en gammes mitjanes redueixen el consum de la producció pròpia

Garrofer. S'ha avançat en noves varietats pol·linitzadores i hermafrodites, així com en sistemes de formació i conreu. Té noves possibilitats en algunes zones.

■ 7. Llet de vaca i productes lactis

Un sector altament tecnificat i amb alts rendiments unitaris.

- El 46 % de les explotacions presenten beneficis positius, si bé sols el 12 %

ho fan sense considerar els ajuts dels pagaments únics.

- Disminueix el nombre d'explotacions lleteres; les que queden incrementen la seva dimensió.
- Es tracta d'una producció que resulta poc atractiva per al jovent, degut als horaris de treball i a la dedicació permanent que demana. Sols un 40 % d'explotacions presenten actualment possibilitats de relleu generacional.

El sistema productiu està poc adaptat al territori i als recursos de les explotacions: manquen farratges propis i es compensa amb un consum excessiu d'aliments concentrats, que estan sotmesos els seus variables dels mercats mundials.

- Els controls fets mostren un cost d'alimentació de 22,72 cèntims d'euro per litre. Cal comparar-lo amb els preus que percep el productor, que a nivell europeu estan sobre els 28 cèntims d'euro per litre de llet.

Propostes:

- Les explotacions han d'inserir-se en les condicions del territori i tenir una dimensió adaptada als recursos farratges propis.
- La normativa del sector és àmplia i feixuga; caldria que experts molt coneixedors de la realitat fessin una revisió i adequació que resulti clara i operativa.
- Els derivats lactis tenen un gran pes en el consum, conseqüència de les campanyes publicitàries de les empreses elaboradores.
- Cal conquistar i fidelitzar nous consumidors per a tots tipus de llet i de derivats.
- Les explotacions reclamen un assessorament tècnic qualificat i de proximitat, separat dels controls i inspeccions.

Model d'explotació lletera desitjable per a Catalunya

- Autosuficient en farratges.
- Disposar de cicle tancat per gestionar els fems.
- Tenir cria pròpia.
- Gestió integral de les produccions de farratges i ramadera.
- Alimentació racional: la base de farratges ha d'aportar més del 50% de la matèria seca.

■ 8. La carn de porcí

Es tracta del sector més important de l'agricultura catalana i està molt lligat amb tota la cadena agroalimentària.

- Segueix uns estrictes protocols sanitaris i de respecte mediambiental, com l'ús de medicaments, MBA, tipus d'alimentació i control de residus i emissions contaminants.
- Això dona plena garantia per als consumidors i es pot parlar d'un producte «de la granja a la taula», tot i que comporta un cost de producció elevat.

Problemes de costos i competència:

- Està molt sotmès a les fluctuacions dels preus dels pinsos i de les matèries primeres.
- Es considera que els agents compradors d'animals vius no valoren l'esforç tecnològic i econòmic fet pels productors en temes de millora genètica.
- Els ramaders independents no se senten representats ni tenen cap poder a les taules de preus de les llotges ni en els esglaons de la indústria agroalimentària.
- Els principals països tercers tenen una normativa molt més flexible i allunyada de les estrictes traçabilitat europea, cosa que incideix en uns costos més baixos.

Objectius:

- Equilibrar la producció amb la demanda interna i amb les possibilitats exportadores.
- Assolir més eficiència productiva.
- Les explotacions han d'aconseguir un equilibri amb el territori i l'entorn.
- Reduir la dependència dels aliments importats, cercant noves formes i productes d'alimentació.
- Equilibrar el pes de la participació dels ramaders a les Llotges.

■ 9. Agricultura i territori

L'agricultura, els boscos i les zones rurals ocupen la major part de territori, ... però les produccions agrícoles, ramaderes i forestals ja no són la principal activitat econòmica del Catalunya ni de cap de les comarques.

- L'agricultura i el món rural es troben sotmesos a fortes pressions internes, de la pròpia UE i externes, degut als acords internacionals en àmbits productius, financers, mediambientals i comercials.
- Tots els esglaons de la CAA parlen de crisis, que s'ha esdevingut en crònica.
- El món rural segueix patint dèficits en els serveis, infraestructures i qualitat de vida.

L'autèntic nucli econòmic i social és el territori i les persones són els agents reguladors i s'han de convertir en promotors; *aquest concepte s'ha reiterat en gairebé totes les ponències i taules rodones.*

Equilibri entre paisatge, ramaderia i territori.

Es proposa adaptar l'efecte de mundialització al món agrorural per crear models locals de *globalització local*, que ja s'anomena *GloCal*.

- Permetrà optimitzar tots els recursos i mitjans d'una zona, comarca o regió, principalment agroalimentaris però també d'altres sectors, cercant actuacions integrades que produeixin sinergies.
- Per això calen programes de desenvolupament sostenible, integrals (tots els elements) i integrats (coordinant els elements i projectes).
- Existeixen exemples: Tecnoparc (Reus), Parc Científic i Tecnològic Agroalimentari de Gardeny (Lleida) i projecte de campus agroalimentari de les universitats catalanes.

Instruments disponibles. Els programes de desenvolupament i de cohesió comunitaris, estatals i regionals presenten nombroses mesures i línies d'ajut que impliquen a quasi totes les administracions; serà interessant aconseguir una perfecta coordinació

entre totes elles per assolir efectes de sinèrgia, sense que comporti la creació de nous organismes i passos burocràtics que dificultin i encareixin els processos.

Finalment cal aconseguir:

- El reconeixement social de la tasca de producció alimentària i de creació de béns públics que proporcionen els diferents esglaons de la CAA.
- Noves estratègies per complementar i equilibrar tots els esglaons de la CAA.
- Que el sectors agrari i agroalimentari tinguin pes en decisions econòmiques i polítiques.
- Que les persones siguin els autèntics protagonistes actius dels canvis.

■ 10. La cadena agroalimentària: indústria, comerç i distribució

La CAA està sotmesa a fortes pressions, pròpies i en comparació amb països tercers.

- Per una normativa exigent, complexa i feixuga.
- Pels costos laborals, de normativa i de les matèries primeres, molt superiors en la UE.
- Per efectes de *dumping* encobert que realitzen alguns d'aquells països.

Productivitat i competitivitat, molt variables segons els subsectors:

- Predominen les PIMEs, en ocasions molt petites.
- Entre elles es troben les cooperatives. Tenen pes social però moltes d'elles arrossegueu uns sistemes de gestió poc eficients, amb una dimensió que està al límit de la competitivitat.
- L'existència de lleis cooperatives a cada Comunitat Autònoma dificulta les actuacions de fusió, associació, cooperació, etc.
- Malgrat la situació de crisi, les indústries agroalimentàries suporten acceptablement els fets i mantenen les produccions i l'ocupació.

Mercats i distribució:

- Els circuits esdevenen complexos, amb participació de molts i potents agents.
- Els mercats mundials de *commodities* estan influïts per elements especulatiu.
- La distribució valora el preu per sobre de la qualitat, de les marques i de les DO. D'altra banda, força la introducció de les seves marques blanques en tots els productes i especialment en llet, olis i vins.
- Quant a la carn, és pràcticament impossible identificar la procedència, circuits i empreses productores; la gran distribució també fa presentacions envasades amb marca pròpia.
- Cal reforçar el paper de les Llotges i dels observatoris de preus, per

La indústria agroalimentària és un puntal de l'economia catalana.

tal d'oferir més informació i transparència.

Agricultors, indústria i distribució: unes relacions difícils:

- És complicat que el sector productor industrial obtingui millores de la distribució.
- Cal intensificar la via i els esforços de reducció de costos: rendiments productius, tecnologies, productivitat, mecanització, etc.
- Els contractes i les associacions temporals poden facilitar algunes avantatges.
- Treballar amb nous productes, presentacions, sistemes de venda i nínxols de mercat.
- Crear comerç especialitzat de proximitat.
- Reflexionar sobre les possibilitats d'avançar en els esglaons de la cadena: cada pas comporta un valor afegit, però també demana nous costos; calen estudis, experiència, dimensió adequada, posicionament i personal molt format i coneixedor dels mercats.

Sortir als mercats exteriors: no sempre és fàcil:

- En principi s'han aprofitar els mecanismes i sistemes de promoció i d'informació que ofereixen les administracions.
- Cal ser empresari, la qual cosa comporta formació, saber analitzar, prendre decisions i assumir riscos.

■ 11. El bloc del coneixement: recerca, innovació, formació i assessorament

Criteri global: potenciar i coordinar els projectes i recursos de tots els agents del bloc:

- Centres i instituts de recerca públic i privats i de les universitats.
- Escoles i centres de formació professional.
- Serveis tècnics i d'assessorament d'empreses, cooperatives i administracions.
- Es presenten com a referència els models de França, Alemanya, Àustria, Finlàndia, Estats Units i especialment de Dinamarca.

Recerca i innovació: IRTA, INCAVI i universitats estan treballant en projectes que s'han detallat en totes les Jornades; la majoria d'ells són d'aplicació immediata.

- A més de les millores tecnològiques, també presenten mètodes de producció, ús de nous recursos, equips i maquinària, gestió tècnica-econòmica, estalvi d'inputs i de costos, conservació i transformació d'aliments, etc. Tot a disposició de cada esglau de la CAA.

Formació professional agrària:

- Igual que a la resta d'Estats de la UE, disminueix l'alumnat de formació reglada.
- Per contra augmenta la formació contínua, especialment l'exigible i resulten importants els programes de formació a distància.
- Resulten molt positius els nous cursos de formació per a joves emprenedors.
- Caldria més coordinació entre els diferents entitats que fan formació contínua.

Assessorament:

- Majoritàriament està orientat a complir les normes derivades de la condicionalitat i a la gestió administrativa.
- Resulta molt positiva l'activitat sectorial de les ADVs, ADSs i dels serveis tècnics de cooperatives i d'empreses comercials.
- Cal recuperar i intensificar els sistemes d'assessorament de proximitat, aplicant-los a temes tecnològics, mediambientals, de gestió tècnica i empresarial i de pluriactivitat.

Del bloc del coneixement, *tothom en parla, pocs hi creuen i hom disposa de pocs recursos.*

Dins d'aquest bloc, sorgeix la conclusió de *professionalitzar el sector*. L'objectiu és disposar de persones perfectament preparades per garantir la productivitat i la competitivitat *a tots els nivells*. En resum, que tinguin formació de base, experiència i vinculació amb els sectors agroalimentari, mediambiental i rural. Per tant cal aconseguir una formació universal, ja que contra la idea usual, *no tothom val per «fer de pagès»*, amb referència especial a alguns col·lectius:

- Treballadors fixes i temporers, mitjançant programes de formació ocupacional i contínua.
- Juntes rectores i responsables de cooperatives, amb programes generals, de direcció i comercials.
- Responsables i gestors d'entitats de desenvolupament rural, amb programes de gestió de recursos humans, naturals i materials.

Finalment, es considera que els criteris de professionalització també han de contemplar als càrrecs directius de totes les administracions.

Aquest resum breu ha intentat donar la visió conjunta a les gairebé 40 hores de treball acumulades durant les Jornades. Moltes opinions, reflexions, aportacions i debats per adaptar-se i anticipar-se als propers canvis.

Els tècnics agraris creiem en aquestes línies d'actuació i ja hi estem treballant. I volem avançar conjuntament amb tots els altres agents del món rural.

Recerca, experimentació i assessorament, primers passos de la cadena.

RETROBANT LES CERTESES

Francesc Reguant

Economista

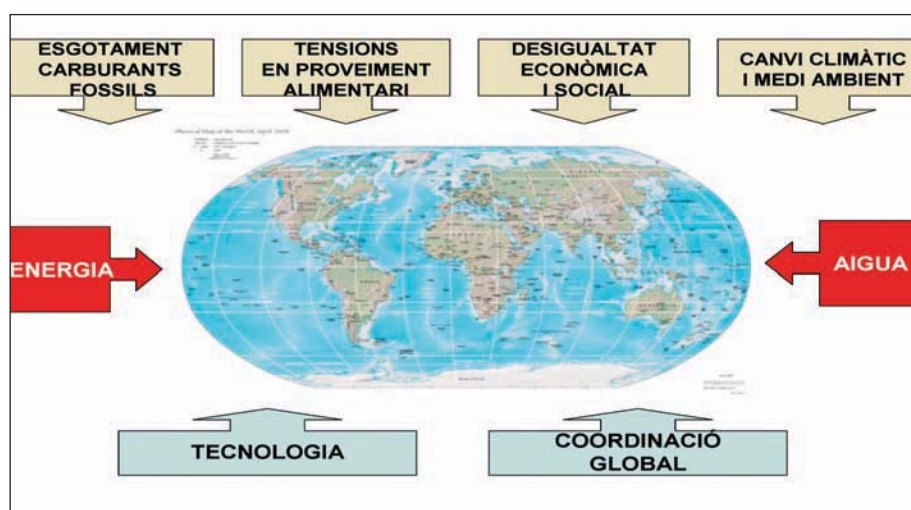
Estan passant moltes coses i estant passant molt de pressa. Encara no fa quatre anys, ens trobàvem en el paradís de les certes i l'economia vivia una dilatada onada de prosperitat. Des dels oracles neoliberals se'ns havia convençut que els mecanismes de mercat acabaven trobant els ajustos més favorables. Al mateix temps la PAC havia donat pas el 2003 al major impuls liberalitzador de la política agrària, procés que culminaria en l'anomenat *Health check* a final de 2007.

Just fa tres anys, els fets capgiraven totalment l'escenari. Els preus dels aliments bàsics, sense que hagués estat previst, sofrien unes pujades sense precedents. Des dels organismes internacionals, es feien declaracions dramàtiques sobre les conseqüències econòmiques, socials i polítiques d'aquells esdeveniments. Darrera d'aquella crisi dels preus dels aliments hi havia components especulatiu i d'altres merament conjunturals, però el fons de la crisi era de caire estructural. D'una banda l'increment de la població mundial i sobretot el desenvolupament dels països emergents augmentaven el consum d'aliments amb unes dietes més proteiques. D'altra banda, la sobtada irrupció dels agrocarbursants passava a competir amb la producció d'aliments,

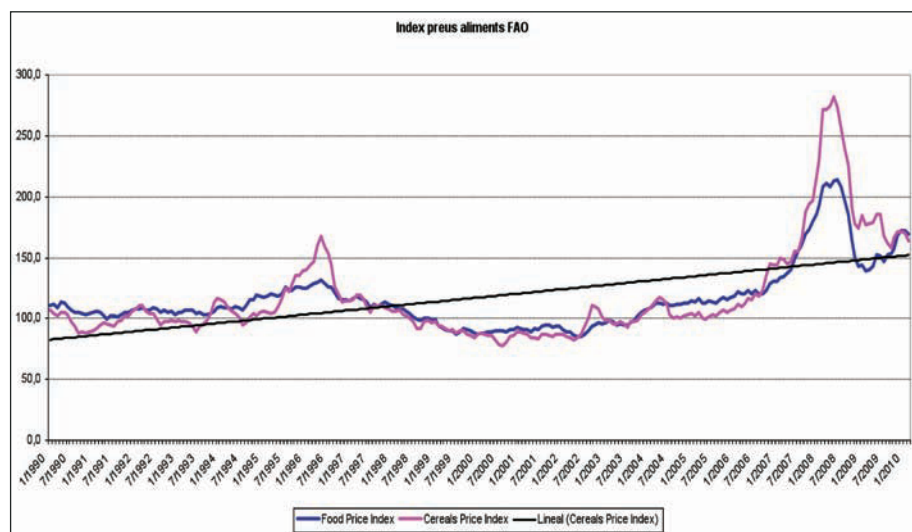
fet que ha acabat correlacionant estretament els preus d'aquests amb els del petroli.

Encara no fa dos anys les coses es varen tornar a capgirar. La crisi econòmica-financera trencava les expectatives de creixement i enfonsava la demanda. Noves tensions evidenciaven velles asimetries i els agents més forts i integrats de la cadena alimentària imposaven unes condicions difícils a la resta amb un clar perdedor: els productors.

Aquest darrer gir conjuntural pot desviar-nos, però, de les problemàtiques de fons, que cal vincular als grans reptes del segle XXI: esgotament dels combustibles fòssils, canvi climàtic i altres tensions mediambientals, proveïment alimentari i desigualtat econòmica-social, on els vectors de tensió, als que caldrà estar especialment atents, seran l'energia i l'aigua. Davant d'això, la tecnologia i la necessària coordinació global han de ser les millors eines per gestionar aquests reptes.

Un segle XXI amb reptes globals.

Índex de preus de la FAO 1990-2010.

Ara bé, els mateixos factors de tensió de l'escenari actual són generadors de nova demanda: d'aliments, d'energia, de gestió d'actius biològics i de desenvolupaments biotecnològics, de serveis mediambientals, de gestió de l'aigua, de reciclatge. Tot un seguit de noves demandes que tenen com a comú denominador la seva relació real o possible amb l'agricultura. Dit amb altres paraules, l'agricultura se situa al cor de les estratègies del segle XXI. No en va, malgrat les previsions de bones collites i la crisi econòmica, els mercats de futurs s'imaginaven —a final de maig— els preus del blat un 20 % més cars a un any vista. Ara bé, tot això en un món globalitzat i, avui, amb un marc comercial més liberalitzat, més desregulitzat que

configura un escenari de més risc, amb major volatilitat i, a hores d'ara, amb baixes rendibilitats. És a dir, un escenari ple d'incerteses

■ **Solucions complexes i globals**

Al si d'aquest batibull de tensions i dificultats cal retrobar i recolzar-nos en les certeses. La primera i més important d'aquestes és que estem enfront una realitat atapeïda i complexa i que no són les idees simplistes les que ens aportaran les bones solucions. Fóra bo sentir als dissenyadors de la PAC dels darrers anys una frase tan curta com clarificador: «ens hem equivocat». El simplisme de pensar que només les forces del mercat ens situaran al millor dels móns; el suposar que es pot tractar l'agricultura com la producció de bolígrafs o sabates, oblidant el seu caire estratègic i la seva extraordinària capacitat per a la desestabilització econòmica, social i política, ha estat el gran error dels darrers anys i ens ha situat en una posició de feblesa per abordar els reptes actuals i futurs. Per contra, pensar que amb una intervenció governamental sobre preus i marges —una altre idea simplista— el sector agrari obtindrà la seva seguretat és oblidar bones lliçons que ja s'haurien d'haver après. Cal no abandonar el mercat, com a gran detector d'ineficiències però reconèixer les seves greus asimetries i moderar o acotar la seva inestabilitat, amb velles o noves eines, però al si de polítiques especialment flexibles i adaptatives.

Per tant, haurem d'aprendre a nedar en aigües turbulentes, propiciant que des dels diferents estaments sectorials i administratius s'incorporin les polítiques que entenguin la complexitat actual. Però aquesta actuació ha de realitzar-se des de marcs més amplis, a nivell d'Estat, de la Unió Europea i a nivell dels grans centres coordinadors internacionals. Cal cercar en els marcs globals les solucions a problemes globals. L'aportació des de la suposada petitesa de Catalunya no és gens menyspreable si som capaços de sumar, com a paraula màgica que encara no hem incorporat al nostre diccionari, i d'entendre la importància de pertànyer a un gran club front a aquest món global.

■ **Conèixer i imaginar el futur**

En segon lloc, per apropar-nos a les certeses ens cal informació i planificació. Cal una bona informació sobre la dinàmica empresarial, els mercats i l'entorn proper o remot. I, paradoxalment, davant la incertesa cal planificar. «Planificar vers on?», ens podem preguntar si el futur és incert. Però és precisament l'esforç per a imaginar el futur que ens permetrà veure-les venir a temps i dirigirà la nostra actuació cap a fites racionals i gestionables. Per això ens cal seguir els objectius marcats, comparar-nos amb els millors i disposar d'una bateria d'indicadors que ens adverteixin el més ràpidament possible de les desviacions. I, arribats a aquest punt, rectificar amb facilitat. Errar, en moments d'incertesa, és possible; la persistència en l'error és estúpid. La flexibilitat i l'empatia amb un món canviant ha de formar part de les habilitats imprescindibles.

■ **Dependre més de nosaltres**

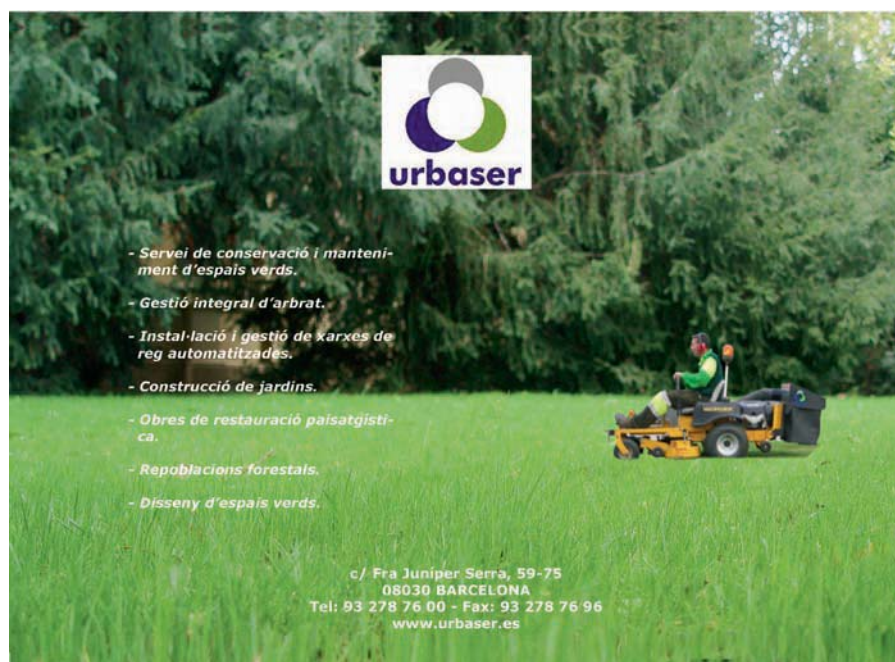
En tercer lloc, la millor font de certeses seran aquelles que depenen de nosaltres mateixos. Cal fer cas al professor Oriol Amat quan ens parla de dos tipus d'empresa: les prudentes i les mal gestionades. En aquest sentit cal guanyar fortalesa situant l'austeritat com a prioritat i posant els costos com a obsessió, asso-

lint les escales de producció i comercialització adequades, amb la millor tecnologia a l'abast. Convé ampliar la capacitat d'autoabastament amb l'ajuda de l'aigua. I cal descobrir els nius on millorar l'eficiència (que són molts més dels aparents) i explotar-los (entre ells un dels més importants, la gestió pública), una tasca a la que els enginyers tècnics poden fer una gran aportació.

■ **Cuidar els intangibles**

Finalment, cal cuidar els intangibles. Cal creure en el futur. No és el moment d'enrocar-se en la nostàlgia. L'agricultura està destinada a jugar un paper destacat al segle XXI però per això cal estar atent a les oportunitats que ofereix una societat avançada i altament urbanitzada. La diferenciació en qualitat i la tecnologia obren vies per apropar-s'hi. Cal avançar vers un món sostenible mirant endavant. Cal defugir de paraules sagrades, tabús i modes, el futur es troba en noves idees treballades amb imaginació.

I, al si dels intangibles, el més important és la voluntat, la qual neix de l'autoestima. La voluntat de seguir fa creïbles i entenedors els projectes davant de tota la ciutadania. En aquest sentit, cal que la societat s'adongui que no estem parlant del futur dels pagesos sinó del seu futur. ■

urbaser

- Servei de conservació i manteniment d'espais verds.
- Gestió integral d'arbrat.
- Instal·lació i gestió de xarxes de reg automatitzades.
- Construcció de jardins.
- Obres de restauració paisatgística.
- Repoblacions forestals.
- Disseny d'espais verds.

c/ Fra Juniper Serra, 59-75
08030 BARCELONA
Tel: 93 278 76 00 - Fax: 93 278 76 96
www.urbaser.es

GESTIÓ DE LES DEJECCIONS RAMADERES A CATALUNYA

Salvador Puig

Enginyer Tècnic Agrícola
Col·legiat núm. 1228

Catalunya és una de les principals regions europees dedicades a la ramaderia intensiva i la indústria càrnia. La gestió de les dejeccions ramaderes és un tema clau per assegurar el manteniment i el desenvolupament d'aquest sector.

No és casualitat, per tant, que del 8 al 11 de juny d'enguany hagin tingut lloc unes activitats importants dins del marc d'ECOFARM-Expoaviga 2010: concretament una jornada sobre el **biogàs en el sector ramader**, el segon congrés espanyol de **gestió integral de dejeccions ramaderes** i un **workshop** internacional sobre **digestió anaeròbia de residus orgànics de la indústria alimentària**.

Inauguració d'Ecofarm en el marc d'Expoaviga 2010.

Aquestes activitats són una mostra de la importància creixent d'aquests temes en la producció agrícola, ramadera i de la indústria alimentària. La protecció de les aigües i del sòl, la fertilització, el canvi climàtic, les energies renovables i d'altres qüestions són aspectes relacionats que estan comporten canvis importants en els sistemes de producció i que exigeixen una visió integral.

■ **Als problemes, solucions**

La necessitat d'abordar aquesta problemàtica de manera integral, també per

part de l'Administració, va donar peu ja el 2004 al *Nou model de gestió de la fertilització en una agricultura i ramaderia sostenibles*, acordat pel DAR i el DMAH, el qual va donar peu, entre altres coses, a la creació del Consorci de la Fertilització Agrària de Catalunya (GESFER), com a instrument de l'administració i el sector per impulsar solucions.

Catalunya té el 4,7 % de la superfície agrícola útil d'Espanya i més del 18 % de les unitats ramaderes. Això dona idea que disposem d'una gran quantitat de dejeccions ramaderes, en molts casos en forma de purins, que són un recurs molt interessant per a la fertilització dels sòls agrícoles, però que també poden generar impactes mediambientals negatius si la seva gestió és inadequada. Tot i que el balanç global de Catalunya és deficitari en nitrogen, la concentració de la ramaderia intensiva en determinades comarques, dificulta l'aprofitament equilibrat dels nutrients de les dejeccions.

■ **Molt de camí fet; molt encara per recórrer**

Malgrat la millora en la gestió de les dejeccions i la disminució de l'entrada de nitrogen mineral al sistema agrícola català (des de l'any 1995 a l'actualitat ha disminuït en més del 40%), encara resta molt per fer i en moltes zones encara s'observa una tendència a l'increment dels nitrats als aqüífers.

■ **Un nou marc regulador**

L'any 2009, el Govern de la Generalitat va aprovar diverses normatives força transcendents; d'una banda, la nova designació de zones vulnerables, la qual suposa una ampliació important respecte a l'anterior, i d'altra

banda el Decret 136/2009, del programa d'actuació aplicable en aquestes zones. Els Estats membres de la UE estan obligats a aprovar aquestes normes en virtut de la directiva de nitrats de l'any 1991 i Catalunya finalment disposa d'una normativa plenament homologada.

Per bé que moltes explotacions agràries estaven ja aplicant els paràmetres d'aquest Decret, en la majoria de casos les explotacions incloses en zona vulnerable es veuran obligades, a partir de la nova campanya agrícola, a limitar més les aportacions de nitrogen, a introduir alguns canvis en la gestió i a refer els plans de gestió per adaptar-los a la nova normativa.

Tot plegat comportarà certs tràmits i despeses per part dels empresaris, especialment els ramaders, és cert, però també avenços en l'eficiència a l'hora d'aprofitar millor tots els recursos i caminar cap a una agricultura i ramaderia més sostenibles.

Cal avançar en la gestió integral de les dejeccions ramaderes i això comença amb mesures a la granja (maneig de l'aigua, alimentació amb contingut més ajustat de proteïna, tractaments a origen), el sòl (millor coneixement dels continguts en nutrients de les dejeccions, millora dels sistemes d'aplicació, optimització de la logística i el transport), els tractaments (biodigestió de purins i fems per obtenir energia renovable i reduir les emissions de metà, valorització com a fertilitzants).

Davant el problema de les dejeccions ramaderes no hi ha una solució única. Cada explotació, cada zona és diferent i calen plans de gestió reals adaptats a cada cas.

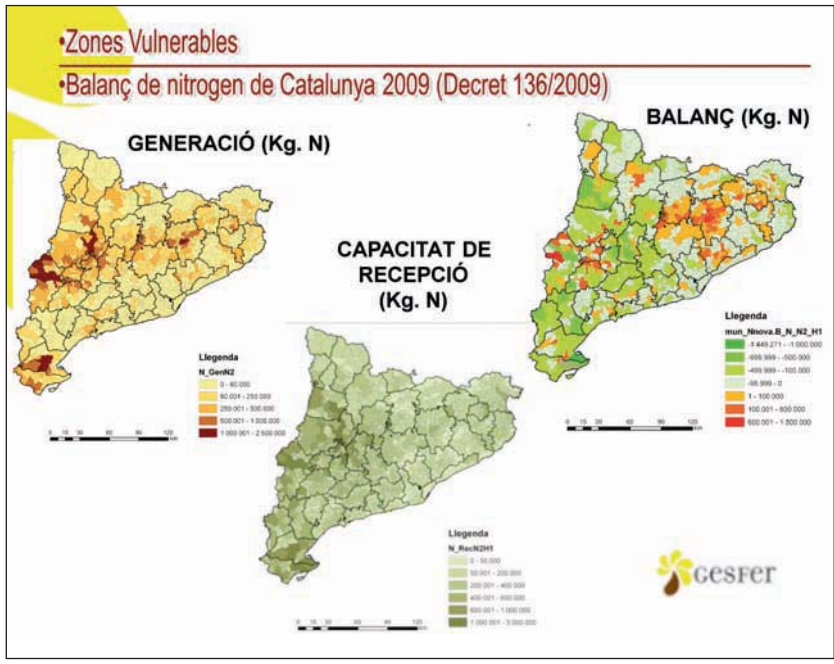
La transferència i l'assessorament pràctics esdevenen essencials pel coneixement de les problemàtiques i les seves solucions.

Per això és fonamental la generació de nous coneixements, la innovació, però també la transferència i la divulgació. GESFER va néixer amb la voluntat de ser molt proactiu, d'identificar els problemes i aportar solucions, proporcionar eines i solucions concretes als pagesos i ramaders. Però això només es pot desplegar en col·laboració amb els tècnics, majoritàriament els enginyers tècnics agrícoles, que estan al territori, a prop dels empresaris agraris, en gabinets, en entitats d'assessorament, en cooperatives, etc. GESFER està a la seva disposició per proporcionar-los aquestes eines i solucions. ■

**Plantes mediterrànies
Plantes autòctones
de la Península Ibèrica
i Balears**

bioriza

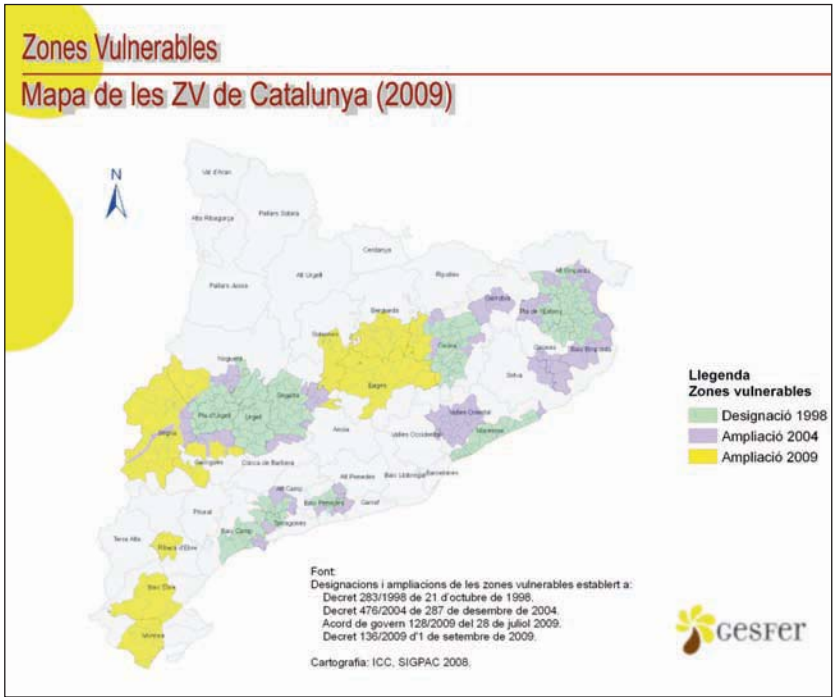
Ctra. Bòrgonya-Orriols, Km 1,9
17844 Cornellà de Terri (Girona)
Telf.: 972 595010 - Fax: 972 594609
e-mail: bioriza@bioriza.com
www.bioriza.com

¿Quieres que tu dinero crezca?
Plántalo en árboles.

Infórmate
967 435 907
info@maderasnobles.net
maderasnobles.net

MNSS

ANYS
MOSTRA
VINS I CAVES
DE CATALUNYA

23-26
Setembre 2010
Moll De La Fusta
BARCELONA

INCAVI

Institut Català de la Vinya i el Vi

Generalitat de Catalunya
Departament d'Agricultura,
Alimentació i Acció Rural

MeRCÉ 10

AMB LA COL-LABORACIÓ DE:

el Periódico

vinum.cat

www.mostradevinsicaves.cat

www.flotatstbn.com

Caixa Penedès

GESTIÓ DEL CONEIXEMENT AL MÓN AGRARI

Jaume Sió Torres

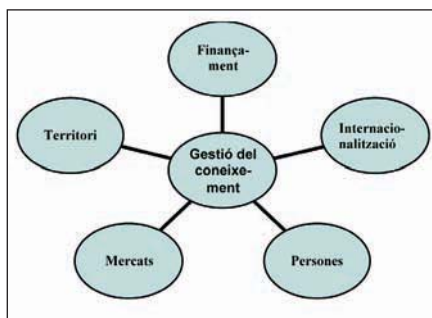
Subdirector d' Innovació Rural del Departament
d'Agricultura, Alimentació i Acció Rural

La gestió del coneixement és el conjunt d'instruments i mètodes que faciliten la generació i transferència de coneixements entre els membres d'un col·lectiu, amb finalitats d'aprenentatge, generació de nou coneixement, capacitat, etc.

La xarxa d'agents generadors, transmissors i receptors de coneixement en l'àmbit agroalimentari a Catalunya és enormement ric i complex;

■ La innovació

La innovació, és la peça clau de l'èxit de la competitivitat; sense innovació, aquesta no és viable. La situació actual evidencia que el foment de la innovació no depèn exclusivament de la recerca i la transferència del coneixement, sinó que se supedita al finançament, la internacionalització, els mercats, les persones i el territori.

Model de la innovació agroalimentària.

En tot cas la millora de la competitivitat del sector agroalimentari depèn de la generació i transferència del coneixement, és a dir de la gestió del coneixement i de la seva aplicació en l'empresa. Aquesta aplicació dependrà en gran part de l'actitud i de les aptituds de l'empresari i del conjunt de les persones que formen part d'aquestes empreses.

Moltes vegades, la limitació de generació i incorporació de coneixement del sector agroalimentari català és la

mida de les empreses, que per la seva dimensió, no poden impulsar per si soles la creació del coneixement que es necessita per dinamitzar nous projectes i innovacions. Per això resulta cada cop més evident que cal treballar en un nou model de treball en xarxa que integri a tots els agents i fonts de coneixement i que es beneficiï de les sinèrgies que es puguin crear entre elles.

■ Instruments d' innovació del DAR

El Departament d'Agricultura, Alimentació i Acció Rural (DAR) té una funció important en el model de gestió de coneixement en el sector agroalimentari i rural. El seu paper es recull en el Pacte Nacional de la Recerca i Innovació, i en el nou Pla de Recerca i Innovació (PRI) per al període 2010-2013, on fixa com a reptes importants l'alimentació clau de l'acció del DAR i altres de caràcter més ambiental on el sector agroalimentari i el món rural i jugaran un paper destacat com són el canvi climàtic, l'energia, l'aigua i l'equilibri territorial.

En aquest model de gestió el DAR disposa de l'IRTA com a instrument cabdal en l'aplicació de les polítiques de R+D+i agroalimentàries i també disposa d'estructures pròpies del DAR que impulsen projectes de treball en xarxa que aporten coherència al sistema de gestió de coneixement, i faciliten la interacció de tots els actors i fonts de coneixement.

En aquest sentit, des del Departament d'Agricultura, Alimentació i Acció Rural, estem impulsant una sèrie d'instruments com el Pla Anual de Transferència Tecnològica, el Sistema d'Assessorament Agrari, la incorporació de joves, l'emprenedoria, els projectes innovadors, el RuralCat i l'impuls a la formació en totes les seves vessants (reglada i contínua).

Algunes dades consoliden l'èxit d'aquests instruments impulsats pel DAR per a la millora de la gestió de coneixement. En el decurs de l'any 2009 i en el conjunt de les seves activitats, han participat més de 30.000 professionals als que se'ls ha incidit d'una forma directa en la millora de la seva professionalització, competitivitat i innovació. Aquest és un indicador que mostra la clara importància i de la gran acollida i alhora de la necessitat vers la impulsió de polítiques d'innovació que el sector requereix.

■ La formació agrària

El Programa de Formació Agrària es desenvolupa a través de les Escoles i Centres de Capacitació Agrària i està gestionat pel Servei de Formació Agrària, que té els següents objectius:

- Capacitar professionalment els joves per a la seva incorporació al sector agroalimentari.
- Contribuir a l'actualització dels coneixements i a la formació permanent dels professionals del sector agroalimentari.

Per assolir aquests objectius, el Departament d'Agricultura, Alimentació i Acció Rural disposa d'una xarxa de 14 escoles i centres especialitzats que compten amb docents professionals i qualificats amb experiència, instal·lacions i equipaments adequats i en constant renovació i amb la col·laboració d'experts en els diferents àmbits del coneixement i d'empreses del sector.

Dins el programa de formació es pot destacar per la seva importància estratègica la formació dels joves empresaris agraris. La modernització i el relleu generacional en el sector agrari són indispensables per a garantir el futur del sector agroalimentari. Per aquest motiu, el DAR ha implementat un nou model

de professionalització del sector agroalimentari on els joves són la peça clau i indiscutible.

Un altre aspecte clau pel desenvolupament del sector agroalimentari es l'emprenedoria. La iniciativa emprenedora i la capacitat innovadora de les persones és un factor d'importància cabdal en l'economia globalitzada i extremadament competitiva a la qual som. Cal trobar noves maneres de fer, dinamitzar noves iniciatives i acompanyar els emprenedors en les seves iniciatives, perquè són les persones emprenedores les que fan de la innovació el seu aliat i el seu instrument per portar a terme les seves iniciatives. Per això i perquè el sector agrari necessita aquestes persones motors del canvi, s'està portant a terme un projecte específic que dona serveis i aixopluga aquestes persones.

■ **El Pla Anual de Transferència Tecnològica (PATT)**

El Pla Anual de Transferència Tecnològica (PATT) és l'instrument del DAR que recull, programa i coordina les actuacions de l'àmbit de la recerca i la transferència tecnològica i de coneixements que es realitza a Catalunya. El PATT des del seu inici ha actuat com a punt d'encontre d'organitzacions, empreses, associacions, universitats i administracions relacionades amb l'àmbit agroalimentari de Catalunya.

El PATT inclou activitats de 39 sectors econòmics diferents. En destaquen els sectors més tradicionals i amb més presència territorial (fructicultura, vitivinicultura, cultius extensius, horticultura, sanitat vegetal, etc.) i els altres sectors o àmbits emergents de la present edició: comercialització, agricultura de conservació, producció agrària ecològica, innovació agroalimentària, seguretat alimentària, benestar animal, gestió empresarial, etc.

El PATT, des de la seva primera edició l'any 2001, ha experimentat un continu creixement —del 20 % anual— en el número d'actuacions programades. Per aquest any 2010 el PATT ofereix un total de 820 actuacions de les quals 557 són activitats puntuals (jornades, seminaris i visites tècniques) i 263 són acti-

vitats continuades (de recerca aplicada i investigació).

■ **RuralCat i AlimenCat**

El gener de 2003 el Departament d'Agricultura, Alimentació i Acció Rural, amb la determinació de generar a Internet un espai per al món agroalimentari i rural de Catalunya però també una comunitat virtual que aportés valor al teixit productiu, va crear el portal RuralCat.

RuralCat ha aportat valor a l'empresariat agrari amb la creació de continguts tècnics, la publicació d'informació rellevant per l'activitat econòmica agrària, la generació de serveis tecnològics gratuïts com ara les eines de gestió, els avisos de text a mòbils o SMS, webs específics, i amb la formació on-line.

En el 2010, després de set anys de trajectòria, continuar esdevenint referent suposa voluntat de redefinició i de canvi. En aquest sentit, el portal RuralCat es reformula per continuar oferint valor i generar comunitat i ser una eina clau en la gestió de les xarxes de coneixement.

■ **Foment de la innovació agroalimentària**

Generar un context que permeti l'agregació estratègica d'empreses fa possible que la cadena de R+D+I no es trenqui. Alhora, permet també que s'enfoqui a les necessitats del sector agroalimentari. D'aquesta forma la inversió en recerca orientada a generar innovació per les empreses permet extreure valor d'aquesta inversió.

El DAR, fomenta la cooperació entre empreses agràries i agroalimentàries per dur a terme projectes innovadors amb centres d'investigació i recerca, universitats i d'altres entitats en les que en els seus estatuts figuri la realització d'activitats d'investigació i desenvolupament tecnològic per dur a terme estudis i projectes dirigits al desenvolupament de nous productes, processos i tecnologies.

■ **El Sistema d'Assessorament Agrari de Catalunya**

En la transmissió del coneixement, és indispensable la figura del tècnic que recull la informació i la trasllada a l'empresa agrària. Des del DAR s'està

impulsant un servei específic en aquest àmbit: el Sistema d'Assessorament Agrari de Catalunya.

L'Assessorament és un servei d'assistència tècnica i empresarial que identifica i proposa millores dels punts crítics de cadascuna de les activitats tècniques, econòmiques i mediambientals de les empreses agràries catalanes, i les acompanya en la seva implementació.

El DAR, mitjançant el Sistema d'Assessorament Agrari de Catalunya, pretén articular i reforçar les estructures existents d'assessorament i integrar-les en una xarxa d'entitats d'assessorament. Actualment ja hi ha 86 entitats inscrites amb un total de 136 oficines d'assessorament obertes al públic que estableixen una xarxa de 289 tècnics assessors inscrits al Registre d'entitats d'assessorament agrari de Catalunya. Aquest procés que es va iniciar a l'any 2006 entenem que encara te molt camí per recorre tant pel que fa a la integració de les estructures existents com en l'articulació del propi sistema.

Entenem que la xarxa d'assessors que s'està consolidant mitjançant la implantació del sistema d'assessorament és i serà en el futur un element imprescindible per la professionalització i competitivitat de les empreses agràries, l'impuls a la innovació y la transferència i incorporació del coneixement en les empreses agràries. Alhora aquests tècnics assessors detecten necessitats i buits de coneixement i són un element clau en la connexió de l'administració i els centres de recerca amb el sector agroalimentari.

■ **Reptes de futur**

Som conscients que queda un llarg camí per recórrer en l'àmbit de la innovació mitjançant la impulsio de la gestió del coneixement, el capital humà i les empreses. Les estratègies i les accions que calen per implementar-les és un camí de futur que de ben segur aportarà millores al sector agroalimentari català, als seus ciutadans i al territori.

La competitivitat i el desenvolupament econòmic futurs estan estretament lligats a la gestió del talent i a la globalització del coneixement. En aquest

context, les economies han de dissenyar mecanismes per crear, atreure, desenvolupar i retenir el talent en les noves regles del joc.

Amb aquest nou paradigma i per tal de millorar els recursos disponibles i promoure una economia basada en el co-

neixement la innovació i que doni valor afegit al sector agroalimentari cal impulsar un nou model de treball en xarxa que integri a tots els agents i fonts de coneixement i que es beneficiï de les sinèrgies que es puguin crear entre elles. Per aquest motiu, el DAR aposta clarament per aquest model de treball en xarxa i

enfortir els enllaços de l'administració amb els col·legis professionals i reforçar el paper dels tècnics en el sistema d'assessorament agrari de Catalunya, entenem que és un pas molt important en la seva construcció. ■

Promoció especial per al Col·legi Oficial d'Enginyers Tècnics Agrícoles i Perits Agrícoles de Catalunya i familiars directes

miravé
CLÍNICA DENTAL

Serveis gratuïts:

- Visita (consulta i revisió)
- Ortodòncia (1a visita)
- Visita pròtesi
- Fluoració (infantil i adults)
- Radiografies intraorals
- Extracció de punts de sutura

Serveis per tan sols 20 €:

- Extracció dental simple
- Visita d'urgències de dia
- Ortopantomografia
- Higiene dental
- Ensenyament d'Higiene Oral

Fins al 20 % de descompte:

en la resta de tractaments,
en qualsevol especialitat.

Estètica dental. Ortodòncia invisible.
Detecció de càncer oral. Tractament de roncs.

SERVEI D'URGÈNCIES

AMB PRESENCIA DE DENTISTA 24 hores/365 dies

Miravé Tuset Tuset, 36, baixos · Barcelona 08006
Miravé Travessera Trav. de Gràcia, 71, baixos · Barcelona 08006

Servei d'Atenció al Pacient
sap@clclinicamirave.es
www.clinicamirave.es
Tel: 932 176 889

Agrària Comarcal del Vallès, sccl

Sitja, Magatzem i Oficines:
Autoservei Agrari: Camp Verd
Camí Vell de Vic, s/n - Tel. 93 846 36 36
Fax 93 849 53 81 - LLERONA
08520 Les Franqueses
Email: cooperdelvalles@gmail.com
Web: www.cac-valles.com

Fàbrica: Ctra de Ribes, 98
CORRO D'AVALL - 08520 Les Franqueses

Autoservei Agrari: Camp Verd
La Cruïlla - Telèfon 93 845 81 31
08410 VILANOVA DEL VALLÈS

- ENTITAT D'ASSESSORAMENT INTEGRAL AGRARI RURAL
- CONSERVACIÓ VARIETAT MONCADA
- COMPOSTATGE DE GRANJA
- PLÀSTICS PER SOLARITZACIÓ

AGRICULTURA • RAMADERIA • JARDINERIA • ALIMENTACIÓ ANIMAL • EQUIPAMENT RURAL • AGROBOTIGA

LES LLEIS PARAIGÜES I ÒMNIBUS, I LA REFORMA DE LA LEGISLACIÓ ESTATAL SOBRE COL·LEGIS I SERVEIS PROFESSIONALS PER A L'ADAPTACIÓ DE LA DIRECTIVA SIM. IMPLICACIONS PER A L'ENGINYERIA TÈCNICA AGRÍCOLA I LA SEVA ORGANITZACIÓ COL·LEGIAL, AMB ESPECIAL REFERÈNCIA A LA SITUACIÓ A CATALUNYA

José Antonio Casla Hidalgo

Asesoría Jurídica del Consejo General ITA

El Col·legi Oficial d'Enginyers Tècnics Agrícoles i Perits Agrícoles de Catalunya, com la resta de col·legis d'Enginyeria Tècnica Agrícola espanyols i el seu Consell General, ha d'adaptar-se al canvi normatiu derivat de la transposició a l'ordenament jurídic espanyol de la Directiva 2006/123/CE, més coneguda com a *Directiva SIM*, relativa als serveis en el mercat interior i promulgada pel Parlament i el Consell Europeus el 12 de desembre de 2006.

■ Adaptació a la Directiva de Serveis

L'adaptació en sentit estricte als principis i obligacions de la directiva comunitària esmentada, la qual ja resulta feixuga i complexa, s'ha complicat més encara per la decisió del legislador espanyol d'aprofitar l'oportunitat per escometre una revisió i modificació molt profundes de la legislació sobre col·legis professionals.

Aquesta reforma, que encara resta pendent, ha generat inquietud i tota mena d'incerteses entre les organitzacions col·legials, ja que qüestiona dos dels paradigmes essencials sobre els quals es basa el control de l'exercici professional que realitzen els col·legis de les professions tècniques (enginyeries i arquitectures): la col·legiació i el visat obligatoris.

Seu del Col·legi d'Enginyers Tècnics Agrícoles i Perits Agrícoles de Catalunya, a Barcelona.

L'anomenada Llei Òmnibus (Llei 25/2009, de 22 de desembre, de modificació de diverses lleis per a la seva adaptació a la Llei sobre el lliure accés de les activitats de serveis i el seu exercici) afecta a múltiples sectors d'activitat i modifica fins a 47 normes legals preexistents per tal d'adaptar-les a la Directiva SIM. D'aquesta manera, es complementa la primera Llei estatal de transposició que fou aprovada, coneguda com a *Llei paraigües* (Llei 17/2009, de 23 de novembre, sobre el lliure accés a les activitats de serveis i el seu exercici), la qual incorpora els principis generals de l'esmentada directiva. Entre les lleis modificades, es troba la Llei 2/1974, de 13 de febrer, sobre col·legis professionals, les esmenes de la qual es comentaran més endavant.

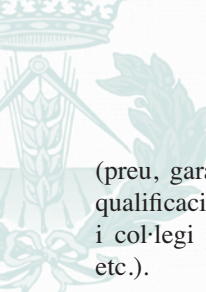
■ Cap a on anem?

Per explicar somerament la finalitat d'aquest entramat normatiu (Directiva SIM, Llei paraigües, Llei Òmnibus i altres normes de rang inferior que progressivament s'aproven) es pot afirmar que, a priori, pretén impulsar una millora a escala europea del marc regulatori del sector dels serveis (inclosos els professionals) per tal de facilitar les llibertats bàsiques comunitàries d'establiment i lliure prestació de serveis, fomentar la simplificació i cooperació entre administracions i impulsar la qualitat dels serveis. Per aconseguir-ho, se suprimeixen barreres, es redueixen els obstacles a l'exercici de les activitats i, en particular, es reformen els instruments d'intervenció de les Administracions Públiques en el sector dels serveis amb l'objectiu que siguin conformes amb els principis de no discriminació, justificació per raons imperioses d'interès general i proporcionalitat per atendre aquestes raons.

De conformitat amb la finalitat exposada, la Llei paraigües, en vigor des de final de desembre del 2009, reconeix els col·legis professionals com *autoritats competents* per a la regulació, ordenament i control dels serveis professionals. Això suposa un indubtable reconeixement al seu paper com a entitats garants d'interessos generals, però també implica l'assumpció de noves obligacions, com ara la necessitat de revisar els procediments i tràmits col·legials per impulsar la seva simplificació (col·legiació, inscripció de societats professionals, visat, procediment sancionador, etc.) i facilitar tant la informació com la seva tramitació per via electrònica a través d'un punt unificat d'accés denominat *finestreta única*.

■ Nous drets, noves obligacions

Els professionals col·legiats assumeixen nous drets i obligacions amb la nova regulació. Es reforça el dret a establir-se permanentment per a l'exercici d'una activitat de serveis professionals en qualsevol país de la Unió Europea mitjançant una revisió i simplificació dels règims d'autorització aplicables (de fet, es manté l'obligació de posseir una titulació i col·legiar-se d'acord amb les altres directives comunitàries). A més, es reforça també el dret a prestar serveis professionals ocasionalment a tota la Unió Europea mitjançant un desplaçament temporal i sense establiment permanent (caldrà només posseir la titulació requerida i efectuar una declaració prèvia per escrit, sense necessitat de col·legiació). Entre les obligacions, els professionals col·legiats, en la seva condició de prestadors de serveis, quedaran subjectes al deure de proporcionar, de forma fàcil i accessible, informació als seus destinataris sobre el servei i els seus mecanismes d'execució i control

(preu, garanties, drets del consumidor, qualificació professional del prestador i col·legi professional al qual pertany, etc.).

Com s'ha exposat anteriorment, la Llei Òmnibus, vigent també des de final de desembre de 2009, ha reformat en el seu article 5, la Llei 2/1974, de 13 de febrer, sobre col·legis professionals amb la finalitat d'incorporar els principis de la Llei paraigües i la Directiva SIM (en el seu article 6 s'ocupa també de reformar la Llei 2/2007, de 15 de març, de societats professionals).

Entre els nous continguts de la Directiva SIM, es troba l'assumpció, per part dels col·legis, de noves funcions, com ara la creació d'una pàgina web i la interconnexió amb la finestreta única, per tal d'oferir informació i facilitar l'exercici de tràmits col·legials, l'elaboració i publicació d'una memòria anual i la creació d'un servei d'atenció a col·legiats i consumidors i usuaris.

No obstant això, el legislador estatal ha anat més enllà de les estrictes obligacions de transposició de la directiva comunitària i ha obert un procés de revisió de diverses funcions col·legial.

Així, els barems orientatius d'honoraris queden prohibits taxativament, amb excepció de la possibilitat d'aprovar criteris orientatius a efectes dels honoraris de pèrits judicials a incloure a la taxació de costes.

■ **Col·legiació i visats obligatoris?**

Pel que fa a la col·legiació obligatòria, la decisió final es posposa a una posterior llei d'àmbit nacional que decidirà quins són els professionals que requeriran estar obligatòriament col·legiats per exercir, la qual cosa succeirà en el cas d'activitats en què puguin veure's afectades, de manera greu i directa, matèries d'especial interès públic, com ara la protecció de la salut i de la integritat física o de la seguretat personal o jurídica de les persones físiques. Malgrat això, entre aquestes matèries que determinen la necessitat de sotmetre's a la col·legiació obligatòria no s'han tingut en compte altres béns d'interès general d'indubtable transcendència a la nostra societat actual. Només cal pen-

sar en la protecció del medi ambient, amb el qual guarda una íntima relació l'activitat professional dels Enginyers Tècnics Agrícoles i altres tècnics de l'àmbit agrari.

Quant a les professions tècniques, cal aturar-se en la institució del visat, la qual també ha estat objecte de revisió i qüestionament: ara la regla general d'obligatorietat s'inverteix i regeix la voluntarietat, llevat de casos puntuals en què continuarà essent obligatori. Per determinar aquests supòsits, un Reial Decret que s'hauria d'haver aprovat en quatre mesos des de l'entrada en vigor de la Llei Òmnibus establirà quins visats són exigibles, depenent també de la potencial afectació directa de la integritat física i la seguretat de les persones.

El primer esborrany de projecte de Reial Decret que s'ha presentat a les organitzacions col·legials (excedint el termini transitori de quatre mesos legalment previstos), no pot ser més desconcertant i decebedor, ja que s'ha seguit un criteri molt restrictiu per establir els supòsits d'obligatorietat de visat: tan sols es contemplen en el seu article 2, deu casos, dels quals únicament tres d'ells es refereixen a treballs professionals relacionats amb l'edificació (projectes d'execució i certificats finals d'obra, tant en procediments de concessió de llicències d'obra nova com en procediments de legalització, així com projectes de demolició que no requereixin l'ús d'explosius). Els altres set casos es refereixen a treballs professionals aliens a l'àmbit agrari i estan relacionats amb la mineria, la fabricació i el maneig d'explosius, a més de les infraestructures comuns de telecomunicacions (ITC).

No deixa de sorprendre que s'hagi considerat que les ITC compleixen els criteris de proporcionalitat i afectació directa de la integritat física i la seguretat de les persones, i que, en canvi, determinats treballs professionals de l'àmbit professional de l'enginyeria tècnica agrícola, en els quals s'aprecia aquesta afectació amb major claredat, no estiguin inclosos entre els supòsits d'obligatorietat (pensem, per exemple, en projectes tècnics de basses per a reg, abancalaments, o altres que, malgrat no estan compresos en l'àmbit de l'edificació en sentit estricte, sí que es poden incloure en el concepte més general de construcció).

Però el Projecte de Reial Decret no tan sols es pot criticar pel que fa als visats. La seva redacció ha trencat el principi essencial d'actuació de los col·legis professionals dins el seu àmbit de competència (material i territorial), ja que es permet que el professional signant del treball, sigui col·legiat o no, es dirigeixi per obtenir el visat a qualsevol col·legi competent per raó de la matèria, sigui o no el de la seva adscripció professional.

A més, no es preveu cap termini transitori per a l'adaptació a una nova regulació que trenca radicalment amb el règim preexistent i genera un evident impacte econòmic i organitzatiu als col·legis de les professions tècniques.

Davant d'aquests desafortunat Projecte de Reial Decret, les professions tècniques es veuran abocades a posar de manifest les seves objeccions durant el tràmit d'elaboració, esperant que el Govern central reconsideri el seu tarannà actual.

■ **Transposició a Catalunya**

Cal tenir en compte, per bé que molt breument, les peculiaritats i dificultats que presenta el procés de transposició en l'àmbit català, les quals es deriven del conflicte normatiu que pot suscitar-se entre la Llei Òmnibus (que declara com a bàsica tota la reforma de la Llei espanyola 2/1974) i l'atribució de competència exclusiva en diverses matèries relatives als col·legis professionals a favor de la Generalitat de Catalunya, en virtut del disposat a l'article 125 del vigent Estatut d'Autonomia.

A la vista dels referits preceptes, el Govern de la Generalitat de Catalunya considera que no és admissible que el govern central aprofiti la transposició directa en virtut de Llei per implantar a Catalunya aspectes que no han estat objecte de regulació a la Directiva SIM (així succeeix amb la nova regulació sobre col·legiació i visat obligatoris) i, en conseqüència, ha encarregat al Consell de Garanties Estatutàries, d'acord amb el que estableix l'article 76.3 de l'Estatut d'Autonomia, un dictamen preceptiu sobre la possible inconstitucionalitat de diversos preceptes de la Llei Òmnibus com a pas previ a la possible interposició d'un recurs davant del Tribunal Constitucional.

Com a conseqüència, i mentre no s'aprovin les modificacions pertinents per a l'adaptació a la Directiva SIM de la Llei de Catalunya 7/2006, de 31 de maig, de l'exercici de professions titulades i dels col·legis professionals (s'ha aprovat la recent Llei 5/2010, de 10 de març, de bases de delegació en el Govern de la Generalitat, que l'habilitarà per dictar properament un Decret Legislatiu d'adaptació d'aquella Llei), la Generalitat ha recomanat als col·legis professionals i consells de col·legis d'àmbit català no adaptar els seus Estatuts a la Directiva SIM. Tanmateix, ha recomanat també que adaptin les estructures organitzatives i administratives a l'esmentada directiva, sobretot pel que fa a la finestra única i els drets dels consumidors i els usuaris de serveis professionals.

■ Conclusió

Tot l'exposat fins el moment carrega els col·legis professionals de noves i complexes obligacions que s'afegeixen a les que ja complien sense cap tipus de finançament públic en un moment en què es qüestionen alguns dels elements sobre els quals se sustenta la seva actuació com a Corporacions de Dret Públic.

En aquest context, el Consell General i els col·legis territorials d'Enginyers Tècnics Agrícoles aborden la reforma amb esperit positiu i la voluntat de col·laboració lleial amb els poders públics,

conscients de la seva responsabilitat davant dels seus col·legiats i la ciutadania. No obstant això, exigeixen del poder polític respecte a les seves funcions i competències i reciprocitat en la col·laboració per al bon desenvolupament d'un procés de reforma de gran complexitat. En aquest sentit, encara són moltes les incògnites que queden per desxifrar (col·legiació i visat obligatoris, i també l'adaptació de la normativa autonòmica, i particularment de la catalana, a les noves lleis) i les actuacions que s'han de desenvolupar de manera conjunta i coordinada, com ara el funcionament

efectiu de la finestra única o la incorporació dels col·legis als sistemes telemàtics de col·laboració entre autoritats competents.

Només si aquestes premisses de respecte i col·laboració es compleixen, podrem parlar d'una reforma que faci més eficaces les Administracions Públiques i els col·legis professionals en el seu servei. La Llei Omnibus només esdevindrà útil si serveix per impulsar una reforma del sector dels serveis que beneficiï tothom. Encara estem a temps que així sigui. ■

Les Jornades COETAPAC-2010 han estat un fòrum de debat de les implicacions de la directiva de serveis per al Col·legi.

VIVERS
CASA PARAIRE

E-mail: vivers@paraire.com <http://www.paraire.com>

Carrer del Moli,1
17462 BORDILS (Girona)

Tel.: 34 972 49 00 26
Fax: 34 972 49 05 76

GRUPO
MUNITEC

Mutua de Ingenieros

Con toda confianza

Hogar

Salud

Automóvil

Responsabilidad Civil
Responsabilidad Civil Profesional
Individual, Colectiva, Sociedades
y Juntas de Gobiernos

(Gabinete de peritaciones,
valoraciones y tasaciones)

Decesos

Incapacidad
laboral

Vida y Accidentes

Si nos comparas verás la diferencia

Cantáctanos en el 922 210 832 - 902 104 156
o en centrogestor@munitec.es

www.munitec.es

LES EXPLOTACIONS DE VAQUES DE LLET EN UN FUTUR IMMEDIAT

Antoni Seguí¹, Jordi Maynegre², Joan Noguera², Moisès Nogué², Sabina Olives³

¹ Dr. Enginyer agrònom. Observatori de la Llet

² Enginyers agrònoms. Gestrum integral SCPP

³ Enginyera agrònoma. Universitat de Lleida

Dels resultats econòmics de l'exercici de 2009 (mostra d'explotacions de l'Observatori de la Llet, veure informe a www.ruralcat.net o a la web del DAR) només caldria dir, a manera de resum, que, amb pagament únic, només el 34 % de les explotacions van obtenir benefici positiu, i sense aquest ajut només el 12 %. Cal dir que dins de l'esquema empresarial s'hi inclouen els costos d'oportunitat, és a dir que s'hi valora la mà d'obra empresarial i familiar, a raó de la renda de referència per UTA.

Hi ha dos aspectes claus, al nostre entendre, en la viabilitat i futur de les explotacions de vaques de llet, un és el cost total de l'alimentació, que comptant els costos variables i els fixos relacionats amb el racionament, seria igual a 22,27 cèntims d'euro per litre, la qual cosa representa el 64,16 % d'aquests costos i el 51,67 % del cost total, incloent-hi la mà d'obra familiar. L'altre aspecte són els costos socials i estructurals de les explotacions. Els dos aspectes determinen les diferències entre explotacions, pel que fa als resultats econòmics i a la seva viabilitat.

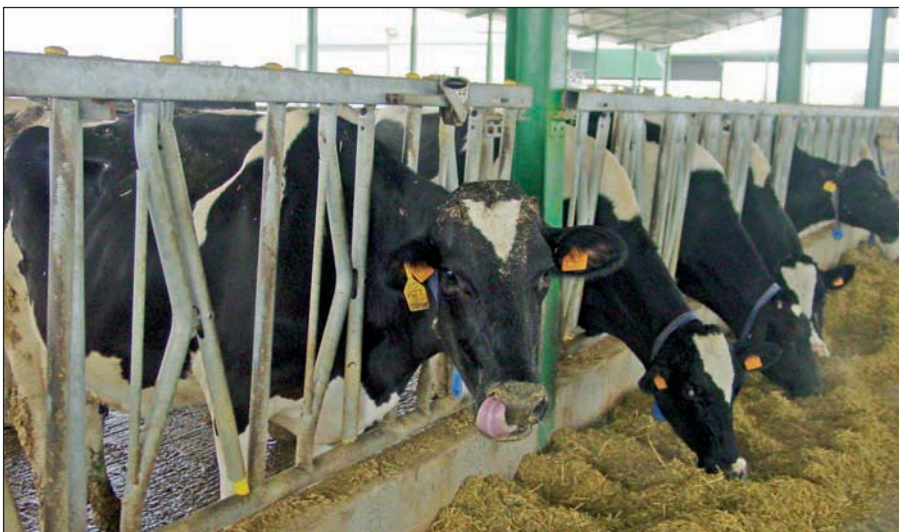
■ Un futur sense quotes

Arran de la proposta de desaparició de les quotes a la producció l'any 2014, s'han fet diversos estudis de prospecció, arreu, sobre la viabilitat del sector productor i les reformes necessàries. A continuació ens centrem en els aspectes socials de les explotacions de Catalunya.

A la taula 1 s'indiquen les característiques de la mà d'obra de les explotacions. Mentre que en els estrats inferiors la mà d'obra és, en la pràctica totalitat, de tipus familiar, en l'estrat superior, la mateixa mà d'obra familiar és poc més del 55 %. La mitjana total és de 2,93 UTA. La mitjana de vaques presents per UTA de la mostra d'explotacions al llarg d'aquests anys es mou al voltant de 35 (15 a les explotacions de menys quota i 43 a les de més quota).

Taula 1. Característiques de la mà d'obra empleada a les explotacions, any 2009

Variable	Mitjana Total	Estrats de quota en tones			
		< 250	250-500	500-1.000	> 1.000
UTA totals	2,93	1,75	1,95	2,23	4,48
UTA familiar (%)	73,14	96,30	84,33	77,41	55,78
Vaques presents/UTA	35,27	14,91	26,68	38,49	43,33
Treball mà d'obra familiar (h/dia 365 d)	7,92	6,67	8,46	7,49	8,47
Treball mà d'obra assalariada (h/dia 365 d)	6,75	5,26	5,76	5,84	7,50
Sou brut mitjà assalariat fixo (inclou SS, €/h)	8,05	5,77	9,60	8,82	7,51

L'alimentació és un factor determinant en els resultats econòmics.

■ Dedicació i relleu generacional

La major part dels titulars de les explotacions lleteres de Catalunya són propietaris. Les explotacions que mantenen un sistema d'arrendament, es localitzen en zones molt concretes de Catalunya, on aquests règims encara són vigents, però amb una clara tendència a desaparèixer. En general, els titulars d'explotacions que són propietaris inverteixen en infraestructures i equipaments de manera més o menys regular o continuada en el temps, fet que fa que s'adaptin més ràpidament al sistema productiu del moment. Per altra banda, en la major

part d'exploracions que estan en règim de masoveria o arrendament, les inversions en infraestructures i equipaments són menors, i és habitual que únicament es portin a terme despeses destinades a la conservació dels mitjans existents; es tracta, per tant, d'exploracions sense continuïtat definida.

L'activitat requereix d'una dedicació laboral important; d'aquesta manera, en base a les dades disponibles i en termes mitjans, una unitat de mà d'obra familiar ha dedicat l'any 2009 2.891 hores i una de contractada 2.464 hores. D'un estudi previ es va concloure que el 22 % dels titulars tenen més de 62 anys, i, per tant, l'any 2014 ja estaran jubilats. I, tan sols un 40 % de les explotacions tenen la continuïtat garantida, mentre que el mateix percentatge d'exploracions no la té amb molta seguretat. A les explotacions del primer estrat (<250 t), no hi ha mà d'obra familiar amb edat inferior a 30 anys, fet que fa pensar que la manca de rendibilitat econòmica i l'estructura de l'explotació, decideixen que els joves optin per una altra activitat.

No calen gaires estudis per esbrinar el futur del sector. Sense fer res, **el nombre d'explotacions lleteres a Catalunya fàcilment es reduirà a la meitat d'aquí al 2015.**

El relleu generacional pot ser més important que els resultats econòmics per a la viabilitat i continuïtat de les explotacions. Com hem vist, l'activitat lletera implica, a diferència d'altres sectors, una dedicació laboral elevada i constant al llarg de l'any, inclosos diumenges i festius. El treball a l'explotació de vaques de llet no està compensat amb el benefici obtingut. Aquí pot residir el perquè moltes explotacions abandonin o vulguin abandonar l'activitat.

■ **L'assessorament en la gestió econòmica de l'explotació**

Tot i això, és evident, a tenor de l'evolució del sector lleter i del camí que prenen les explotacions lleteres, que el paper de la gestió tècnica i econòmica hauria de ser cada vegada més important. Habitualment es confon, erròniament, la gestió econòmica amb la comptabilitat. La comptabilitat representa una història de l'activitat econòmica i té com objectiu complir amb les obligacions fiscals legalment establertes i propiciar el pa-

gament del mínim d'impostos. La gestió econòmica es basa en la comptabilitat, convenientment analitzada i filtrada, i d'altres dades internes de l'activitat lletera, per tal d'analitzar el present i ser una eina útil per a la presa de decisions de futur.

La gestió econòmica és necessària per a calcular el cost de producció i el benefici de l'activitat lletera, i ha de permetre analitzar individualment i en grup

els principals aspectes dels resultats. D'altra banda, la gestió tècnica representa l'opinió del titular de l'explotació i del seu assessor tècnic sobre els resultats tècnics (i potser econòmics).

En la nostra opinió, un assessorament tècnic i econòmic de garantia, s'ha de basar en la confiança, la capacitat d'escoltar, l'observació i l'anàlisi, i en la reflexió constant entre el ramader i l'assessor, amb total independència. ■

L'assessorament tècnic, clau en la gestió econòmica de l'explotació.

INDUSTRIAS BELAFER, S.L.
Ctra. N-II km 440
22520 Fraga (Huesca)
Tel. 974 47 16 12
Fax 974 47 30 02
belafer@belafer.es
www.belafer.es

Belafar
Desbrozadoras
Ecologicas

DFL - DFS

DD Con sensor

Desbrozadora ecológica con sensor incorporada para plantaciones de frutas, viña y plantaciones jóvenes

BOLONYA I LA PROFESSIÓ D'ENGINYER TÈCNIC AGRÍCOLA

SITUACIÓ ACTUAL I RETITULACIONS

Miguel Àngel Pérez Ramírez

Enginyer tècnic agrícola
Col·legiat núm. 3111

■ Introducció

Benvolguts col·legiats, companys, ens trobem actualment en una situació *de facto*: el procés d'harmonització del sistema d'Educació Superior Europeu ja és una realitat en les facultats d'enginyeria tècnica agrícola catalanes. L'any passat, l'ESAB (UPC), peonera en implantar el nou sistema d'Educació Universitària en l'àmbit de l'enginyeria agrària, va endegar les titulacions de grau següents:

- Enginyeria Agrícola.
- Enginyeria Agroambiental i del Paisatge.
- Enginyeria Alimentària.
- Enginyeria dels Sistemes Biològics¹.

Aquest any s'hi afegeixen la Universitat de Lleida (amb el Grau en Enginyeria Agrària i Agroalimentària amb les quatre especialitats previstes al BOE que regula la professió d'Enginyer Tècnic Agrícola), la Universitat de Girona, a Tarragona la universitat Rovira i Virgili, i també la universitat de Vic, tot i que de moment la titulació de grau que aquesta darrera oferirà no proporcionarà les atribucions professionals d'Enginyer Tècnic Agrícola.

Com ja sabeu, la disposició addicional quarta del Reial Decret 1393/2007, del 29 d'octubre, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments universitaris oficials (BOE 260, de 30-10-2007), indica:

Els títols universitaris oficials obtinguts conforme a plans d'estudis anteriors a l'entrada en vigor del present Reial Decret mantenen tots els seus efectes acadèmics i, si s'escau, professionals.

Dit d'una altra manera: no perdem les nostres atribucions professionals.

De fet, els nous titulats de grau, tal com s'explica a l'Ordre CIN/323/2009, de 9 de febrer, per la qual s'estableixen els requisits per a la verificació dels títols universitaris oficials que habiliten per a l'exercici de la professió d'Enginyer Tècnic Agrícola (BOE 43, de 19-02-2009), tindran les mateixes atribucions professionals que els actuals Enginyers Tècnics Agrícoles.

El 21 de març del 2010, el president del Col·legi Oficial d'Enginyers Tècnics i Perits Agrícoles de Catalunya, va convocar els responsables de les diferents Universitats de Catalunya.

A la reunió, per part de les universitats, hi varen assistir la Sra. Maria Àngels Colomer Cugat, sotsdirectora de planificació de l'ETSEA de Lleida (UdL), el Sr. Joan Oca Baradad, director de l'ESAB, el Sr. Francesc Ramírez de Cartagena, sotsdirector Agroalimentari de la Universitat de Girona, la Sra. Montse Ferrando Cogollos, responsable de la ETAIAA de la Universitat Rovira i Virgili, i el Sr. Xavier Serra Jubany, Cap de Departament Tecnologia i Gestió Alimentària de la Universitat de Vic. També hi van ser presents el Sr. Ignacio Hernandez, Secretari General del Consell General de Col·legis Oficials d'Enginyers Tècnics Agrícoles d'Espanya, els presidents de les diferents demarcacions col·legials i altres col·legiats interessats en el procés de Bolonya. Per part del COETAPAC, hi varen assistir el president i la secretària tècnica. D'aquesta reunió i dels temes que es van debatre en relació a les inquietuds envers a les noves titulacions ha sorgit el present article.

Reunió a la seu del Col·legi amb representats de les diferents universitats catalanes.

¹ Aquesta nova titulació no dona les atribucions professionals d'Enginyer Tècnic Agrícola.

■ **Avantatges i desavantatges de la nostra titulació actual enfront la nova titulació de grau**

Com ja s'ha dit més amunt, no perdrem atribucions professionals enfront dels nous titulats de grau, atès que la nostra professió està regulada en l'estat espanyol.

Però que passa en la resta d'Europa? Realment, des d'aquest punt de vista tenim un desavantatge, ja que en Europa a partir d'ara, hi haurà un espai d'educació universitària homogeni que facilitarà que titulats d'altres països membres puguin assolir una efectiva i lliure circulació en el exercici de la seva professió.

Tanmateix, en l'administració pública catalana i estatal els nous titulats de grau haurien de tenir accés directe a places de nivell A-1, les quals fins ara i en l'àmbit de la competència de les enginyeries agràries a l'administració pública, només podien ocupar els enginyers agrònoms.

Queda pendent una reforma per a permetre que els Enginyers Tècnics Agrícoles puguin accedir a aquests tipus de places, no obstant, a data d'avui els titulats Enginyers Tècnics Agrícoles només poden accedir a les places de nivell A-2.

■ **Situació actual de les universitats a Catalunya i retitulacions**

Com ja s'ha explicat més amunt són cinc les universitats catalanes que estan posant en marxa, actualment, les noves titulacions. Tanmateix, serà en aquestes universitats a les quals els ETA d'ordenacions anteriors —i que estiguin interessats— hauran de dirigir-se per tal de convalidar els estudis anteriors o sol·licitar una retitulació al nou pla d'estudis.

1. L'Escola Tècnica Superior d'enginyeria Agrària de la Universitat de Lleida

Actualment és l'única que oferirà la possibilitat de retitulació al nou pla d'estudis, en l'any 2011 (amb pre-inscripció a finals de 2010). Aquesta universitat en relació a la nova titulació de grau oferirà el títol de grau únic:

- Grau en enginyeria agrària i alimentària (<http://www.etsea.udl.cat/cat/estudis/plans/>).

Aquesta titulació comprendrà les quatre especialitats que ja es venien impartint en aquesta universitat.

Segons ha pogut saber el Col·legi d'Enginyers Tècnics Agrícoles de Catalunya, a través de la direcció de l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Agrària de la UdL, està pendent d'aprovació una proposta de retitulació que reconeix directament als ETA 177 crèdits del grau i fins a 27 crèdits més als ETA que acreditin experiència professional (com a ETA) i preveu que es cursin 36 ECTS (30 d'assignatures del grau i 6 d'anglès si és que no se'n poden acreditar els coneixements). La retitulació tindrà un cost d'entre 2.000-2500 euros, d'acord als preus públics dels estudis universitaris fixats per la Generalitat.

El curs 2010-2011, s'inicien també a l'ETSEA els ensenyaments del Màster Enginyer Agrònom que atorga les atribucions professionals per exercir la professió regulada d'Enginyer Agrònom.

L'ETSEA està oferint ja el Màster en Sanitat i Producció Porcina (5a edició), el Màster en Protecció Integrada de Cultius, el Màster en Gestió de Sòls i Aigües i el Màster en Gestió i Innovació a la Indústria Agroalimentària, tots màsters oficials.

2. L'Escola Superior d'Agricultura de Barcelona (UPC)

Segons ha pogut saber el Col·legi d'Enginyers Tècnics Agrícoles de Catalunya, a través del Director de l'ESAB, Sr. Joan Oca Baradad, durant el curs 2010-2011 no es té dissenyat un itinerari específic que permeti la retitulació dels actuals Enginyers Tècnics Agrícoles a graduats en Enginyeria Agrícola, Enginyeria Alimentària i Enginyeria Agroambiental i del Paisatge.

Pel que fa a l'oferta de màsters universitaris, manté els màsters d'especialització actuals en Sistemes Agrícoles Periurbans, Agricultura per al Desenvolupament, Paisatgisme, Aqüicultura i Enginyeria Biotecnològica (<https://www.esab.upc.edu/estudis/graus-bio-sistemes>).

3. Universitat de Girona

Segons el Sotsdirector Agroalimentari de la Universitat de Girona, Sr. Francesc Ramírez de Cartagena, un cop finalitzada la primera promoció d'estudiants de la nova titulació de grau, es podrà accedir a cursar la retitulació.

Els estudis de grau que s'impartiran en aquest any i que donen les atribucions professionals dels ETA és el següent títol de grau:

- Enginyeria Agroalimentària (<http://www.udg.edu/tabid/10104/Default.aspx>)

En acabar la primera promoció de nous titulats, està previst oferir el màster que dona les atribucions professionals dels actuals enginyers agrònoms.

4. Universitat Rovira i Virgili de Tarragona

La responsable de la ETAIAA de la Universitat Rovira i Virgili, Sra. Montse Ferrando Cogollos, ha informat al Col·legi que, un cop finalitzada la primera promoció d'estudiants de la nova titulació de grau, es podrà cursar la retitulació.

Els estudis de grau que s'impartiran en aquest any i que donen les atribucions professionals dels ETA és el títol de grau següent:

- Enginyeria Agroalimentària (<http://www.urv.cat/cae/graus/graualimentaria.html>)

5. Universitat de Vic

En aquesta universitat s'impartirà la titulació de grau denominada:

- Grau en Tecnologia i Gestió Alimentària (<http://www.uvic.cat/estudi/26>)

No és una titulació que permeti accedir a les atribucions professionals d'ETA, però segons ha pogut saber el Col·legi d'Enginyers Tècnics Agrícoles de Catalunya a través del Cap de Departament Tecnologia i Gestió Alimentària de la Universitat de Vic, Sr. Xavier Serra Jubany, es donarà la opció de retitulació al nou títol de grau. Aquest ha estat dissenyat segons la demanda del clúster agroalimentari de la regió.

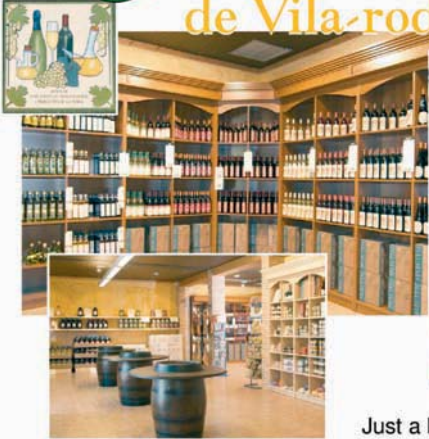

■ Conclusió

Estimats col·legues, hem fet unes pinzellades del que es pot fer per adequar el nostre perfil professional al nou Espai Europeu d'Educació Superior. Cadascú ha de valorar si paga la pena realitzar l'esforç. Les nostres atribucions professionals romanen intactes, però si algú te pensat treballar fora d'Espanya és interessant plantejar-se la possibilitat d'anar-hi amb una titulació reconeguda en l'àmbit europeu d'educació universitària, inclòs si les nostres perspectives són per treballar fora de la Unió Europea.

l'Agrobotiga

de Vila-rodona

CELLER COOPERATIU DE VILA-RODONA

Vins, caves, vins de licor, oli d'oliva verge extra, i més de 500 articles alimentaris de qualitat

HORARIS:
De dilluns a divendres de 9 a 1 i de 3 a 7
Dissabtes de 9 a 2 i de 4 a 7
Diumenges i festius de 9 a 2

També visites guiades concertades

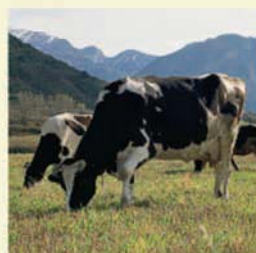
Just a l'entrada al poble, junt al celler

Telèfon agrobotiga: 977 63 80 87 Pàgina web: www.coopvila-rodona.com

Gran Via de les Corts Catalanes, 635, 4t. · 08010 Barcelona · Tel.: 934 871 616 · Fax: 934 873 423
Gran Passeig de Ronda, 163, baixos · 25008 Lleida · Tel.: 973 229 060 · Fax: 973 225 336

Préstecs per a l'agricultura, la ramaderia, la pesca i la indústria agroalimentària

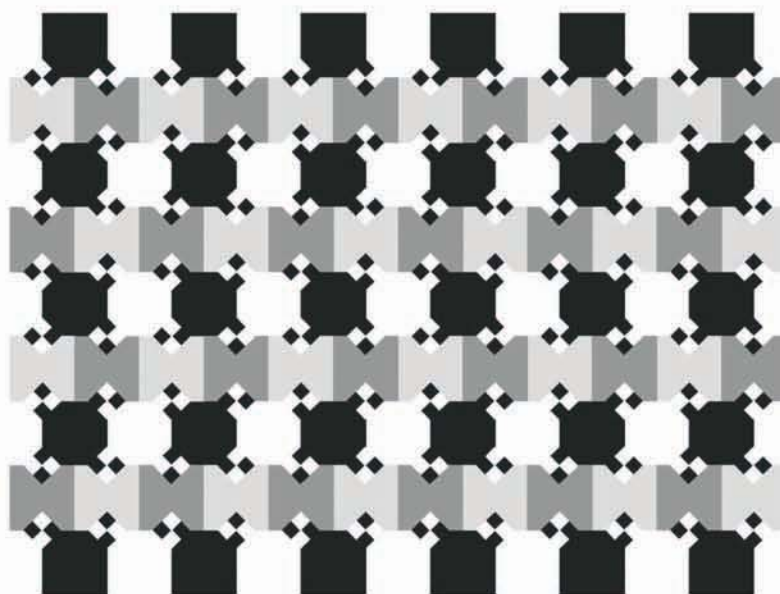
t'ajudem
a créixer

 **Generalitat
de Catalunya**

som-hi

No tot és el que sembla

I en assegurances d'assistència sanitària, sovint tampoc...

*Creu que són paral·lels
les franjes que formen
els quadrats grisos?*
www.mgc.es/nototeselquesembla

Davant de qualsevol oferta cal informar-se bé per prendre la millor decisió. És important saber:

- si tindrem cobertes les **intervencions menys freqüents**, però no per això menys importants, i que acostumen a ser molt costoses.
- si tindrem cobertes totes les **pròtesis o els darrers tractaments contra el càncer**, com els anticossos monoclonals.
- quina és l'amplitud del **quadre mèdic** i si els **equips mèdics de més prestigi** estan concertats. No és suficient tenir concertats centres de renom si després no podem accedir als seus equips de professionals.
- si podrem consultar qualsevol **ginecòleg i pediatre**, i no només els que apareixen al quadre mèdic.
- si l'assegurança inclou tot tipus de **tècniques diagnòstiques i terapèutiques de darrera generació**, com l'estudi mitjançant PET del metabolisme cerebral o les isquèmies cardíaques, els neuronavegadors, o si només queden cobertes en algun cas molt especial.
- si l'asseguradora posa traves o dificulta l'accés a les prestacions, per tal de poder **mantenir quotes baixes**.

Abans de prendre cap decisió, parli amb un assessor de Mútua General de Catalunya. Pensi que quan més ho necessiti potser ja no podrà canviar d'asseguradora.

MÚTUA General de Catalunya

Tuset, 5-11 - 08006 Barcelona - Tel. 93 414 36 00

Granollers | Igualada | Mataró | Sabadell | Sant Cugat del Vallès | Terrassa | Vic | Girona | Lleida | Tarragona | Palma de Mallorca

Oficines comercials a: L'Hospitalet de Llobregat | Manresa | Terrassa | Vilafranca del Penedès | Vilanova i la Geltrú | Blanes | Figueres | Olot | Palamós | Amposta | Reus | El Vendrell | Lluçmajor

www.mgc.es | e-mail general: mgc@mgc.es - atenció al mutualista: atm@mgc.es

L'ENGINYER TÈCNIC AGRÍCOLA I EL COL·LEGI OFICIAL D'ENGINYERS TÈCNICS AGRÍCOLES I PÈRITS AGRÍCOLES DE CATALUNYA

Redacció

Les competències de la professió d'enginyer tècnic agrícola han evolucionat a mesura que ho ha fet l'activitat agrària en el darrer mig segle. A mitjan de la dècada de 1950, es va implantar el sistema d'extensió agrària per arribar millor als agricultors i ramaders, i atendre les seves necessitats. Aquesta organització va permetre als aleshores pèrits agrícoles, identificar millor els problemes per aportar les solucions més eficients per als sols i els diversos conreus. Aquesta diversificació i millor aprofitament de la terra, va suposar l'inici de la polivalència dels perits agrícoles.

Ara l'enginyer tècnic agrícola ja no treballa només al camp, sinó que participa en àmbits diversos. Els coneixements de l'enginyer tècnic agrícola s'han anat escampant des de la tradicional activitat al camp, fins a la indústria agroalimentària i, en els darrers anys, a la gestió mediambiental. Així doncs, cap a final del segle xx, els enginyers tècnics agrícoles comencen a diversificar la seva activitat i es converteixen en una peça clau de la nostra potent indústria agroalimentària, de la seva preservació mediambiental i de l'ordenació del territori, amb la planificació de tasques en l'àmbit de la jardineria i el paisatgisme. Diríem que aquestes noves tasques professionals són l'evolució d'una professió que és multifuncional en la seva projecció social.

En el sector agroalimentari, l'enginyer tècnic agrícola ofereix coneixements valuosos per a la creació de nous productes més saludables, certifica els processos de control per garantir la seguretat dels aliments i aporta la seva llarga experiència, la qual permet que els pro-

fessionals de la cuina facin noves creacions en matèria de gustos i colors. Són una part molt important de la indústria agroalimentària.

La formació constant, necessària per donar un bon servei als agricultors.

Destaquem també tot el relacionat amb la planificació i l'ordenació d'explotacions agrícoles i ramaderes, la direcció d'empreses agràries, la gestió de cooperatives, la planificació dels tractaments fitosanitaris, la producció i millora de llavors i planters, l'adequació de terres als regadius, la recerca i la prospecció d'aigües...

Pel que fa l'ordenació del territori i el medi ambient, els enginyers tècnics agrícoles realitzen projectes de camins i vies rurals, fan estudis d'impacte ambiental, s'ocupen de l'aprofitament i el reciclatge de residus, de l'organització i la gestió de parcs i jardins, i col·laboren en la recuperació i conservació dels espais naturals. En definitiva, els enginyers tècnics agrícoles estan immersos en moltes activitats pel fet de la multidisciplinarietat de la professió, i això els fa ser unes peces clau en el futur de cara a adoptar estratègies tecnològiques, gestores, econòmiques, socials i comer-

cial, que assegurin la competitivitat i viabilitat del sector agrari i de l'entorn natural, junt amb les mesures que proporcionin qualitat de vida a la societat rural catalana.

Tot el que hem parlat fins ara de la nostra professió precisa d'un ens o una entitat que ho aixoplugui amb l'objectiu de formar, informar i donar serveis a l'enginyer tècnic agrícola, que el permetin ser eficient, eficaç i competitiu, valoritzant la seva figura i fent-la imprescindible en els diferents àmbits que avarca el sector agrari, agroalimentari i rural. És en aquest punt on ens trobem amb la figura del Col·legi. El Col·legi Oficial d'Enginyers Tècnics Agrícoles i Perits Agrícoles de Catalunya té els seus inicis en l'any 1948, quan es va constituir el primer Col·legi Oficial de Pèrits Agrícoles de Catalunya i Balears.

No entrarem a descriure la història del Col·legi, però sí que volem recordar que des d'aleshores l'entitat ha crescut i les demarcacions han augmentat els espais dedicats a la formació dels professionals col·legiats, amb l'objectiu que puguin adaptar-se millor a l'evolució de les necessitats de la professió, especialment en el sector agroalimentari, capdavanter a Catalunya i Europa. Estar col·legiat i realitzar projectes implica, a Catalunya, l'exigència d'una pòlissa de responsabilitat civil, fet que suposa tota una garantia a l'administrat, sigui una persona física o jurídica, del treball que s'efectui. El visat en cap cas és un impost o tribut a l'administrat tal i com es vol fer veure des de la Comissió Nacional de la Competència, ans al contrari: és tota una garantia per al sector i la societat en general.

El sector agrari requereix projectes professionals que en garanteixin una qualitat i seguretat inqüestionables.

Es diu que el visat perjudica la lliure competència per l'excés de temps i el cost. En el cas concret de l'Enginyeria Tècnica Agrícola, podem oferir la dada de que el cost o preu mig per utilitzar el servei col·legial del visat d'un treball professional és de 58,80 € i que com a promig aquest cost o preu mig bé a suposar als voltants del 0,0012 % del pressupost d'execució material en

Formació, innovació, assessorament... tot un món de serveis que els enginyers tècnics agrícoles posem a disposició del sector agrari i agroalimentari.

el cas dels projectes tècnics. A més, el visat compleix una funció útil d'assessorament i recolzament tècnic a tots els agents que intervenen en el sector rural, la qual cosa va en el seu benefici. Es pot afirmar que la desaparició del visat en alguns dels projectes en que fins ara era obligatori, comportarà inseguretat al ciutadà, baixa qualitat dels treballs, manca de responsabilitat civil i intrusisme professional.

En aquest sentit, considerem que cal que l'Administració catalana es faci ressò de totes les enginyeries catalanes i dels arquitectes, perquè fent ús de les competències exclusives que l'Estatut d'Autonomia ens dona en matèria de col·legis professionals a Catalunya, es continuï mantenint l'obligatorietat del visat en tots els treballs professionals, i que a més s'exigeixi que tots els informes i treballs que s'hagin de presentar a l'Administració, vinguin degudament visats pel respectiu Col·legi professional, respectant això sí les competències que cadascun d'ells té i evitant per tant l'intrusisme professional.

En un altre context, el Col·legi ofereix serveis de formació i cursos per tractar les variades vessants que té la vida professional dels que es dediquen a l'enginyeria tècnica agrícola. L'objectiu és ajudar eficaçment als col·legiats en l'actualització de coneixements, amb cursos d'especialització i de reciclatge per adaptar-se al canviant món actual. El Col·legi també posa a disposició dels professionals serveis, informació, contactes, sortides laborals i espais de promoció.

En definitiva, estem davant d'una professió multidisciplinària, peça clau en el futur esdevenidor del sector agrari i agroalimentari, els quals, per la seva banda, són dos àmbits importants de l'economia de Catalunya, ja que garanteixen la disponibilitat d'aliments de qualitat per als consumidors. En aquest sentit, el Col·legi esdevé l'ens aglutinador per a la formació d'aquests professionals i per assegurar a la societat la idoneïtat dels enginyers tècnics agrícoles com a garants pel manteniment del territori i la preservació del medi ambient. ■

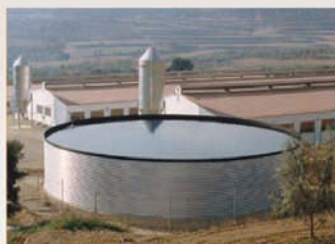
ROBERTO SOLANO

DEPÓSITOS METÁLICOS, BALSAS Y TERRAZAS CON LÁMINA DE CAUCHO BUTILAY - EPDM Y POLIETILENO

- Impermeabilizaciones de Butilo para agua y purines
- Estructuras de Hormigón pretensado

- Riesgos por aspersión y goteo
- Depósitos y piscinas
- Tuberías de PVC y polietileno

C/ Teruel, 20
 (esquina Ctra. Binéfar)
r.solano@telefonica.net
www.rsolano.com
 Tel/Fax 974 420 786
 Móvil 607 420 786
22550 Tamarite de Litera
 (Huesca)

L'AIGUA I ELS BOSCOS

Oriol Comas

Ex-president del COETAPAC
Col·legiat núm. 340

Els companys de la meua promoció, o més o menys de la meua generació, hem viscut una intensa i llarga vida professional, amb canvis en tots els nivells, socials, culturals, econòmics i tecnològics, molt grans, força sorprenents i alguns increïbles, però la majoria sempre positius.

He cregut que ara era un bon moment per a parar a reflexionar-hi i mirar de treure'n, perquè no?, alguna lliçó que ens pugui servir a nosaltres i a les generacions futures.

Tot i que temes de debat reflexió no en falten, he cregut que per l'àmbit en el que ens movem els professionals de l'enginyeria tècnica agrícola i la importància que representa per al conjunt de la societat actual la sostenibilitat del medi ambient, un bon tema de reflexió és el dels efectes positius que tenen per al medi ambient l'aprofitament integral dels boscos.

Aquest és un tema estretament lligat a fets com els incendis forestals, el discurs del president de França, Nicolas Sarkozy, en benefici d'una nova era econòmica i ambientalment més sostenible, les possibilitats que representen la biomassa i altres energies renovables gràcies als darrers avenços tecnològics o la necessitat de preservar grans zones verdes captadores de CO₂.

Els boscos són un element captador de CO₂ de primera magnitud.

En aquest context, crec que seria una llàstima no aprofitar l'ocasió per a tenir en compte una de les funcions principals que tenen els nostres boscos, el de la regulació hidrològica, i crec també, amb el permís i el màxim respecte per als nostres companys enginyers tècnics de forests, que el nostre col·lectiu s'ha d'implicar i ser responsable en la millor gestió possible d'aquesta. No en va, d'una bona regulació i gestió de l'aigua en depenen gran part dels nostres cultius i les necessitats de la població.

Jo, particularment he conegut des de fa molts anys la realitat i la problemàtica de la regulació de l'aigua, gràcies especialment a la formació magistral que me'n va donar l'enginyer forestal J. M. Vives Comallonga.

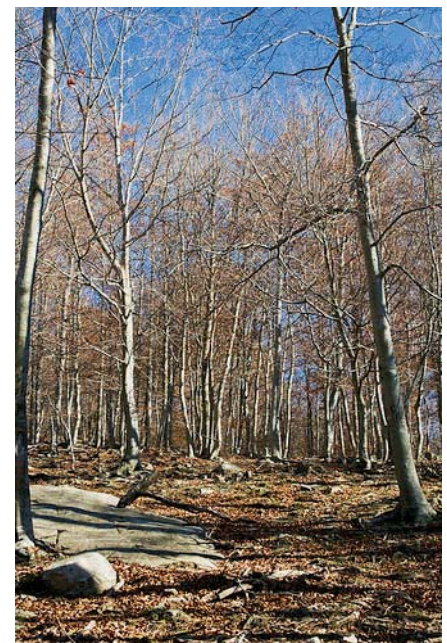
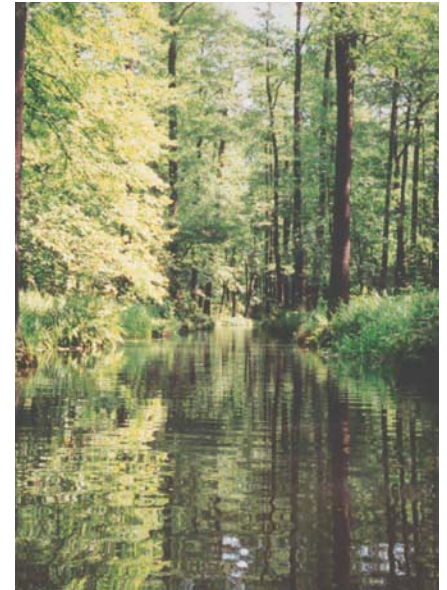
Aquesta formació em va permetre, tant en la vessant teòrica, com en la vessant pràctica que aplicarem en la repoblació forestal del Parc de Collserola, gaudir dels coneixements d'aquest enginyer i comprovar com tan sols la distribució i elecció adequada de determinades espècies forestals, poden minimitzar el risc d'erosió hídrica de zones fortament amenaçades per aquest fenomen.

Des de llavors, l'experiència adquirida l'he pogut aplicar *in situ* gràcies a la meua vinculació, ara ja de més de quaranta anys, amb una forest de la comarca de La Selva, en la que gairebé cada any es donen tempestes amb episodis pluviomètrics de més de 100 litres per metre quadrat.

Així, he pogut evitar, aplicant les tècniques de disposició i elecció adequada d'espècies, els xaragalls, els solcs i les petites esllavissades en camins o zones de pendent pronunciada.

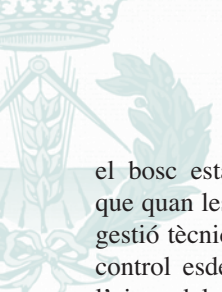
No obstant, vull fer palès que el fet més rellevant és el de la millora evident de la regulació hídrica, gràcies a la retenció de l'aigua per part de la massa arbòria, el sotabosc, el *mulching* i la

terra rica en matèria orgànica que es va generant gràcies a la composició pròpia d'una forest en la que hi conviuen espècies diverses.

Bosc i aigua: dos elements a gestionar per a evitar problemes.

És cert que hi ha qui diu que el bosc «roba» l'aigua als aquífers. Aquesta és una afirmació que s'ha d'agafar amb prudència i que, si bé és certa en determinades situacions, no ho és quan

el bosc està ben gestionat. És veritat que quan les masses arbrades sense cap gestió tècnico-econòmica creixen sense control esdevenen un fort captador de l'aigua dels aqüífers, i fins i tot són després un focus o un risc evident d'incendi forestal, però el bosc ben portat no tan sols no roba l'aigua als aqüífers sinó que els en facilita sàviament la seva dotació.

Abans feia referència al discurs del president francès Sarkozy, qui ha afirmat que en el cas del país veí el 30 % té potencialitat forestal per a aprofitaments diversos. En el nostre cas, Catalunya, aquets percentatge s'incrementa fins el 60 %. No podem desaproveitar doncs aquest potencial que ens ofereixen els nostres boscos en tantes vessants: biomassa, regulació hídrica, subproductes, etc.

Quan encara dubtava de la conveniència d'aquest escrit, molt amablement incitat per un company nostre, m'he adonat de quin és l'argument gairebé definitiu que

Els grans embassaments, com el de Rialb, configuren un paisatge necessari en la regulació hídrica de Catalunya.

ens ha de convèncer en afrontar aquest repte: el canvi climàtic. Aquest fenomen ens obligarà a regular la ja més que evident manca de disponibilitats pluviomètriques.

Vull fer honor a institucions i entitats com el CREAF, l'IRTA o la universitat, que ja estan treballant molt intensament en aquest camp que jo comparteixo, no

des de la investigació però si des de la divulgació.

És per a mi un goig poder participar d'aquesta difusió entre els companys de la professió, i més fer-ho quan un dels objectius que em mou en la filosofia de defensar una millor regulació de l'aigua i dels boscos, és en benefici de l'agricultura i ramaderia catalanes. ■

soluSOP⁵²

HORTISUL®

KALISOP

Patentkali®

ESTA® Kieserit

SOLUMOP®

Korn-Kali®

Abonos naturales, funcionales y seguros

**EPSO
Combitop®**

**EPSO
Microtop®**

**EPSO
Top®**

Productos naturales de **K+S KALI**

Abonos minerales para una agricultura moderna

K plus S Española S.L., División K+S KALI GmbH · Joan d'Austria 39-47 · 08005 Barcelona · España
 Teléfono: 932 247 334 · Fax: 932 259 291 · E-Mail: kali@ks-spain.com · Web: www.kali-gmbh.com
 Una empresa del grupo K+S

ENTREVISTA

AL SR. JOAN RAMON ESCODA,

PROPIETARI DEL CELLER ESCODA-SANAHUJA

Eduard Bes / Josep Lluís Lavilla / Oriol Santos

El passat 26 de juny, la demarcació de Tarragona del Col·legi Oficial d'Enginyers Tècnics Agrícoles de Catalunya, va organitzar una visita al celler Escoda-Sanahuja, situat a Prenafeta, a la Conca de Barberà. L'objectiu principal era conèixer alguns aspectes de la viticultura biodinàmica practicada per aquesta empresa. Ens van mostrar el sistema de cultiu de la vinya i l'elaboració dels seus vins, i sobretot vam tenir l'ocasió d'intercanviar punts de vista sobre l'evolució de la viticultura i enologia. L'entrevista que ve a continuació és fruit de la conversa tinguda durant aquesta visita.

- Bon dia, Joan Ramon. Què us sembla si, per situar la gent que pugui llegir aquesta entrevista i que no us conegui, ens parlem primer dels vostres inicis com a viticultors i elaboradors de vins?

L'activitat com productor de raïm va començar el 1993. Abans havia estudiat enologia a l'escola d'Espieles, a Sant Sadurní d'Anoia, i durant uns quants anys vaig treballar a cellers de diferents punts d'Espanya i de França. Amb unes vinyes familiars i amb d'altres que varem anar comprant, totes a la Conca de Barberà, hem arribat a l'empresa actual. Durant els primers anys tot el raïm el veníem a diferents elaboradors. El canvi definitiu va ser al 2003 quan ens varem decantar per la producció biodinàmica i l'elaboració dels vins al nostre propi celler.

- Quines varietats teniu i quanta superfície de cadascuna d'elles?

Tenim un ampli ventall de varietats, en funció dels terrenys i de l'altitud de les parcel·les. Trobem pinot noir, cabernet franc, merlot, carinyena, garnatxa, sumoll blanc i negre i darrerament hem plantat chenin. En total són unes 7 ha de vinya, gairebé totes empeltades sobre 41B.

Interior del Celler Escoda-Sanahuja

- Quins són els rendiments per hectàrea?

És un tema molt variable, ja que podem parlar d'oscil·lacions entre 20 i 50 Hl per hectàrea, en funció de l'anyada i de l'edat de les vinyes. Això ens permet posar al mercat unes 25.000 ampolles de vi.

- Si parlem de la conducció del cep, quins sistemes de formació i tutoratge dels ceps creus que convé per a una viticultura mediterrània com la de la Conca de Barberà?

Ja podeu veure que predomina l'emparat metàl·lic de tres nivells de fils amb tensors de cadena. El primer fill està força alt. El sistema de formació que tenim en aquestes parcel·les és el Royat, però ara estem tornant al vas perquè considerem que és la forma més natural del cep; en aquest cas lliguem els sarments a un pal de fusta clavat al costat del cep, fent una piràmide i així poder passar a cavar, ja sigui amb tractor o a mà, sense que molestin els sarments.

- Quines són les tècniques de cultius que es fan servir en una vinya de cultiu ecològic «biodinàmic», pel que fa el treball del sòl i la seva fertilització?

La biodinàmica és un sistema de producció diferent; va més enllà del concepte de producció ecològica ja que

considerem que la terra, les plantes i els animals d'una explotació forma un sol sistema i on els ritmes i forces còsmiques hi juguen un paper fonamental. Es tracta que el sistema recuperi l'equilibri, això s'aconsegueix simplement intervenint el menys possible, buscant la biodiversitat i dinamitzant la terra. Per a dinamitzar es fan servir preparats fets a partir de pedra de sílex i fem ecològic de vaca compostat que han seguit un procés d'energetització. Entenc que per molts això costa d'entendre, però el que està clar és que funciona. Les plantes estan sanes, produeixen i no tenim cap problema. Si parlem de tècniques concretes, cal dir que tenim capa herbosa entre línies, la qual piquem i entre ceps cavem. La fertilització es fa amb fems dinamitzats i l'adob en verd.

Tenim una associació de viticultors biodinàmics i molts dels preparats els fem conjuntament en una finca d'uns dels socis i després ens els repartim, així estalviem temps i diners. També val a dir que molts d'aquests preparats es poden comprar, ja que a nivell europeu hi ha empreses especialitzades en fer-los.

- I el control de plagues i malalties com es fa?

De plagues no en tenim perquè s'aconsegueix un equilibri en molt poc temps, cosa que amb l'agricultura ecològica és més llarg, i de fongs l'únic a tenir en compte és l'oïdi (cendrosa) que es combat fent uns tractaments amb sofre en pols quan està brostant. També podem preparar brous de plantes, com per exemple l'ortiga major, la cua de cavall, camamilla, milenrama o aquileia, l'escorça de roure, el dent de lleó i la valeriana. Totes aquestes preparacions serveixen per activar el compost. També, en cas de tenir una plaga, com potser

erugues, les podem incinerar amb palla i amb aquestes cendres preparem un brou que actua contra la plaga.

És important la forma de preparar aquests brous seguint tècniques de dinamització en recipients de fusta o de coure, com és el nostre cas, i fent servir aigua de pluja que recollim i guardem per aquestes preparacions. Per a distribuir-les fem servir els típics aplicadors de motxilla, de coure, produint unes gotes gruixudes que anem escampant pels camps i conreus.

Visita guiada a les vinyes a càrrec del propietari, Joan Ramon Escoda

- Per a trobar el moment oportú de veremar, quins paràmetres teniu en compte i en quins valors considerau que el raïm està a punt?

La verema pot variar d'un any a un altre. Podem començar la primera quinzena de setembre, ja veurem que passarà aquest any que la vegetació va en retard! Controlem el grau i l'acidesa, però també la maduració dels pinyols i també el moment de la lluna i dels cicles astrals. Malgrat tot, alguns anys no podem mirar tantes coses, si la feina o les condicions atmosfèriques ens afanyen.

- Quines diferències indicaries tu com a diferenciadores de la biodinàmica respecte a una producció ecològica estàndard?

Hem comentat que cerquem tenir una terra sana i viva on la planta es trobi bé i l'entorn de flora i fauna estigui en ambient natural. Per recuperar i biodinamitzar el sòl és fonamental la distribució del preparat amb la banya de vaca que escampem cada any seguint els cicles de la lluna i els planetes; creant un camp magnètic i captant les energies estel·lars. La biodinamització recupera la terra morta degut als anys de conreu tradicional amb ús de productes químics. Tam-

bé és important aplicar els criteris a tota l'explotació, ja que amb un tractament global s'assoleix els millors resultats; així ho fem amb la resta de l'explotació, amb el cereal, farratges, oliveres i alguns caps de bestiar que tenim.

Cal afegir que la producció ecològica no pot anar bé si abans no es recupera la terra i se la biodinamitza.

- Parlem d'enologia. Quin és el procés d'elaboració del vostre vi natural?

És important remarcar que no existeix vi biodinàmic sinó vi procedent d'agricultura biodinàmica. Nosaltres elaborem vi natural, és a dir que no se li afegeix cap tipus d'additiu, ni llevats, ni àcids, ni conservants com és l'anhídrid sulfurós. Tampoc filtrem.

El raïm el seleccionem al camp, entra en bodega i passa per la derrapadora i d'aquesta s'envia a una tina d'acer inoxidable on fermentarà de manera natural, pels propis llevats que té el raïm, a baixa temperatura, entre 20 i 24 °C. Fem una remuntada al dia per a mullar el barret i quan ha acabat el sagnem i premem la pasta amb una premsa vertical. D'aquí el vi s'envia a les botes de roure on estarà pràcticament un any sense tocar. Després el vi serà embotellat i al cap d'un any el vendrem.

Formem part de diverses associacions de productors de vi natural d'Europa i ara hem creat una d'espanyola i acabem d'aprovar les nostres pròpies normes d'elaboració.

- Així no afegiu anhídrid sulfurós al vi? Com es fa per a conservar-lo?

Mai no utilitzem el sulfurós, encara que l'anàlítica pot donar nivells entre 7 i 14 mg/l, però és de la pròpia fermentació. Les nostres normes com a productors de vins naturals ens obliguen a indicar a l'ampolla la presència de sulfits si estan per sobre dels 10 mg. El vi sempre està a una temperatura baixa i per això al magatzem tenim aire condicionat i el possible anhídrid carbònic que pugui tenir, crec que ajuda a conservar-lo.

- Avui dia que es parla tant del canvi climàtic i els seus efectes sobre el cep, la maduració del raïm i les conseqüències que això té sobre el producte final, és a dir el vi. Sobre

quins factors penses tu que s'hauria d'actuar per continuar obtenint vins de qualitat en les nostres contrades malgrat el canvi climàtic?

Jo crec que sempre hi ha hagut cicles climàtics, però ara potser sí que l'efecte de l'home es deixa notar més i que per la viticultura s'haurà de cultivar a més alçada o en latituds més elevades. En el nostre cas, tenim vinya a la serra de Belltall, però realment poca cosa podem fer. Les varietats que tenim plantades són les que a mi m'agraden i penso que són les més adients pel tipus de vi que volem fer.

Vinyes de producció biodinàmica

- Parlem del mercat. Quins són els vostres mercats i canals comercials i què demana el vostre consumidor?

Venem sobretot a l'estranger, principalment a Estats Units, Canadà i Europa. El nostre vi està en els millors restaurants d'Espanya i d'Europa. El vi natural aquí no és massa conegut, però a França hi ha més de 400 productors i un mercat que va creixent.

- Tota la vostra producció de raïm es ven transformada?

Totalment; no venem res de raïm a d'altres elaboradors i tot el vi es produeix al nostre celler.

- I ja per acabar, com veus la situació actual de la viticultura en general i l'ecològica-biodinàmica en particular?

Penso que la millor manera de produir és la biodinàmica. Hauríem d'anar cap aquí. En el cas dels vins naturals, crec que tenim molt bones perspectives, ja que és un mercat que va creixent i hi ha poca producció.

Prenafeta-Montblanc, juny de 2010

DEMARCACIONS

ACTIVITATS COL·LEGIALS A LA DEMARCACIÓ DE BARCELONA

■ Premis als treballs finals de carrera

Els premis d'enguany dels treballs final de carrera dels alumnes de les escoles d'enginyeria tècnica agrícola de Barcelona i de Vic varen correspondre als següents: Primer premi al treball *Aplicació del sistema APPCC en una indústria càrnica*, de Mireia Godoy Bregolat, i accésit al treball *Teledetecció de l'estructura i de l'estat fisiològic de la vinya a nivell de coberta i aèria: prospecció d'indicadors de rendiment i qualitat del raïm (vitis vinifera cv. chardonnay)*, de Juan Antonio Herrera Merino.

■ Festivitat de sant Isidre

Enguany la tradicional festivitat del nostre patró es va celebrar el mateix dia de sant Isidre, el 15 de maig, amb un dinar de germanor on es van reunir 70 persones. Els actes van tenir lloc a l'Hotel Renaissance Barcelona a El Prat de Llobregat.

A mig matí es va programar una visita guiada a la Granja La Ricarda i es va passejar pel Delta del Llobregat

■ Homenatges

Dins la festivitat de sant Isidre es varen entregar les insígnies als col·legiats de

mèrit. Pels seus 45 anys de col·legiació: Josep Rubio, Albert Gimenez, Angel Morales, Joan Puigoriol, Santiago Pociño, Eduard Goula, Pere C. de Sobregrau, Higinio Artigas, Joaquim Rovira, Santiago Montfort i Salvador Durban. Pels 25 anys de col·legiació: Josep Montasell, Lluís Velasco, Rosa Maria Coyo, Josep Ferrer, Santiago Vallès, Xavier Martínez, Joaquim Comas, Carles Ayala i Ignasi Pons. També es va homenatjar als companys Francesc Masaguer, Pau Espona i Marcel·li Forcada que ja han fet els 50 anys de col·legiació amb el lliurament d'una placa commemorativa.

El Sr. Pere C. de Sobregrau (a la dreta) rep per part del Sr. Miquel Pujols, president de la Demarcació la insígnia dels 45 anys de col·legiació.

Durant el dinar el company que va guanyar l'any passat el viatge a Sant Francisco, el senyor Gelpí juntament amb

la seva dona, van projectar unes fotografies del viatge i van fer entrega a la Demarcació de Barcelona d'un obsequi.

■ Festivitat de sant Galderic

El passat 10 d'octubre es va celebrar la tradicional Festa de sant Galderic, organitzat per la Demarcació de Barcelona, amb un dinar de germanor on es van reunir 100 persones de tot Catalunya. Els actes van tenir lloc al restaurant La Fonda de Mont Sant Benet a Sant Fruitós de Bages. A mig matí tots els assistents van poder visitar el monestir medieval de Sant Benet i la residència d'estiu del pintor Ramon Casas. Els actes van ser presidits pel director General d'Alimentació, Qualitat i Indústries Agroalimentàries, Sr. Joan Gené, el President del Col·legi de Catalunya, el Sr. Ramon Lluís Lletjós, i el president de la Demarcació de Barcelona, Sr. Miquel Pujols. Durant el dinar es va retre homenatge, al que va ser President del Col·legi de Catalunya durant 13 anys, al Sr. David Coll, fent-li entrega d'una placa commemorativa.

El Sr. Gené li fa entrega de la placa commemorativa al Sr. Coll

Els actes van ser presidits pel Sr. Josep Claramunt, representant de l'Escola Superior d'Agricultura i el President de la Demarcació de Barcelona, el Sr. Miquel Pujols.

■ Formació

Les activitats de formació han estat àmplies i diverses, i s'han dut a terme a la nostra Demarcació cursos de: Introducció general sobre la manipulació dels aliments; Disseny de parcs i jardins, Aplicacions de la Teledetecció, el packaging, Valoracions agràries, xerrada sobre la Llei 20/2009 del 4 de desembre, de prevenció i control ambiental de les activitats, Disseny: el jardí mediterrani, cobertes enjardinades, gv-Sig (sistema d'informació geogràfica) i la xerrada sobre la funció dels Enginyers Tècnics Agrícoles en relació a la gestió de residus orgànics i la protecció dels sòls.

■ Activitats socials

Al passat mes de novembre va tenir lloc a la seu de la Demarcació de Barcelona una taula rodona sobre **la incidència de l'impacte paisatgístic a les activitats agràries**, presentada pel President de la Demarcació de Barcelona, Sr. Miquel Pujols.

Es van posar sobre la taula diferents temes que cada participant va defensar segons el seu punt de vista i es va comptar a una gran participació col·legial.

■ Jornada de benvinguda als nous col·legiats

Es va donar la benvinguda als nous col·legiats. L'acte va ser presidit pel president de la Demarcació de Barcelona, Sr. Miquel Pujols. Els nous col·legiats van poder conèixer a la Junta de Govern i el personal que hi treballa a les oficines. El Sr. Pujols els va explicar el funcionament del Col·legi com també els serveis que ofereix i va posar a la seva disposició tant a la Junta com les instal·lacions. També companys amb molta experiència en el sector els hi van explicar des del seu àmbit professional el ventall tant ampli que hi de la nostra professió. Des de l'administració, el Sr. Ignasi Lluís Prats, que treballa a l'Agència de Residus de la Generalitat de Catalunya, des de l'àmbit lliberal el Sr. Francesc Martin, que té un gabinet de topografia i el Sr. Eduard Subirà que ha estat molts anys en l'empresa privada. Tots ells van explicar les seves experiències.

■ Novetats

La Demarcació de Barcelona és Centre de Suport amb la Universitat de Vic per a impartir la Llicenciatura en Ciències

Es va comptar amb la participació del Sr. Joan Maria Ganyet, Dtor. Gral. d'Arquitectura i Paisatge; la Sra. Montserrat Arbiol, Enginyeria Tècnica Agrícola; el Dr. Francesc López Palomeque, Dtor. del Departament de Geografia Física i Anàlisi Geogràfica Regional de la Universitat de Barcelona i el Sr. Francesc Roset, Gerent de l'empresa Invensol.

Jornada de benvinguda als nous col·legiats

Ambientals i els Estudis d'Organització Industrial.

El passat novembre, el rector de la Universitat Politècnica de Catalunya, Antoni Giró i Roca i el president del Col·legi Oficial d'Enginyers Tècnics Agrícoles i

Perits Agrícoles de Catalunya de la Demarcació de Barcelona, Miquel Pujols, van signar un conveni de col·laboració amb la finalitat de sumar esforços per establir camins d'actuació que afavoreixin i incrementin les relacions entre ambdues institucions. ■

En el moment de la signatura d'esquerra a dreta Sr. Joan Palet, vocal de la Dem.Barcelona; Sr. Antoni Giró, rector de la UPC, Sr. Miquel Pujols, president de la Dem.Barcelona i Sr. Joan Oca, director de l'ESAB

HAZ HISTORIA CON NOSOTROS

Con motivo de la celebración de nuestro 20 aniversario

Consigue de **1,20** años de la bibliografía más completa en Sanidad Vegetal.

Todas las revistas PHYTOMA

AHORA 1,20€ (por ejemplar)

Desde la primera edición al nº 200

**No tienes que hacer números,
nosotros hemos hecho más de 200 por ti.**

Desde ahora hasta el 31 de NOVIEMBRE podrás adquirir cualquier número de PHYTOMA-España (hasta el nº 200 inclusive, edición de 2008 en que celebramos el 20 Aniversario) POR TAN SOLO 1,20€, más los gastos de envío.

NOTA: Hay algunos números agotados. Consultando en la web (www.phytoma.com) o bien solicitando por e-mail (editorial@phytoma.com) o por teléfono (96 382 65 11) se podrá obtener la relación de los números disponibles.

DEMARCACIONS

ACTIVITATS COL·LEGIALS A LA DEMARCACIÓ DE GIRONA

■ Premis Final de Carrera

En l'edició de l'any 2009, la 15a edició dels premis atorgats per la Demarcació de Girona, van resultar premiats els treballs *Simptomatologia i microorganismens associats a la necrosi bruna apical de la noguera (Juglans regia)* de Teresa Madrid Portis per l'Especialitat d'Explotacions Agropecuàries i *Estabilització del color de la fracció cel·lular de sang de porc deshidratada per atomització*, de Montserrat Amatller Rovira per l'Especialitat d'Indústries Agràries i Alimentàries (a la foto recollint el premi de mans del Sr. Josep Mª Poch, president de la demarcació de Girona del COETAPAC, el Sr. Joaquim Velayos, director de l'Escola Politècnica Superior de Girona i Josep Guix, delegat territorial de Girona del DAR).

A la foto, el Sr. Josep Mª Poch, president de la demarcació de Girona del COETAPAC, el Sr. Ponç Feliu, Regidor de Medi Natural de l'Ajuntament de Girona i el Sr. Xavier Carré, director de SEMEGA.

■ XXXIII JORNADES TÈCNIQUES AGRÀRIES

En el marc de la 48a edició de la Fira de Mostres de Girona, per les Jornades Tècniques Agràries es van organitzar cinc ponències parlant de les darreres

innovacions en la gestió tècnica de les explotacions lleteres, moderades pel Sr. Xavier Carré, director de Semega: la primera a càrrec de Sr. Joan Josep Galí Hugas, soci del Grup Tècnic Veterinari de Maçanet, la segona va ser la presentació de Gerónimo, portal ener-

gètic per a explotacions lleteres, a càrrec del Sr. Robert Carroll, cap del projecte. Posteriorment el Dr. Joao Encarnação (Director de Projectes del Centre de Recerca i Investigació de Catalunya, SA) va presentar Pathomilk, a la recerca d'un biosensor multidetector de pa-

Jornada a Monells

Celebració de sant Isidre 2010

tògens. Després es va celebrar el 25è aniversari d'ABEREKIN amb una xerrada del seu director tècnic Sr. Carlos Ugarte. Per últim, el Sr. José Manuel Goicoechea (director tècnic d'Iparlat i ex-conseller d'agricultura del Govern Basc) va parlar de les perspectives de futur del sector lleter. Finalment es va cloure la Jornada lliurant els premis del Col·legi als millors treballs final de carrera, que hem mencionat anteriorment, i amb sengles xerrades del Sr. Joaquim Velayas, director de l'Escola Politècnica Superior de Girona i del Sr. Josep Guix Feixas, cap dels Serveis Territorials d'Agricultura, Alimentació i Acció Rural a Girona.

Homenatge pels 25 anys de col·legiació

Quan a les Jornades de Reflexió *L'Agricultura cap a l'horitzó 2020* organitzades pel Col·legi per tot Catalunya. Cal dir que la demarcació de Girona hi va col·laborar amb dues de les nou jornades: concretament, els conreus herbacis amb el títol *Cereals i Catalunya: un país deficitari*, que es va celebrar a la Cambra de Comerç de Girona el 15 d'abril de 2010 i per altra banda la llet de vaca i els productes làctics amb el títol *Problematètica de la producció de llet a Catalunya*, celebrat a les instal·lacions de IRTA a Monells el 20 de maig de 2010. Es va convidar a ponents de reconegut prestigi per explicar la situació present i les actuacions que caldran per preparar-se pel futur de l'agricultura a mig i llarg termini. Les ponències van ser molt interessants i amb un alt nivell, així com les poste-

riors taules rodones on tant els ponents com els assistents van poder expressar els diversos enfocaments existents sobre el tema. Des d'aquí, la Junta de Govern de Catalunya vol felicitar el company Jesús Domingo, de la demarcació de Girona, que va ser el coordinador de totes dues Jornades i artífex de l'èxit d'ambdues.

■ Formació

Pel que fa a activitats de formació, destaquem el curs de gvSIG (sistema d'informació geogràfica) celebrat el setembre de 2009.

Amb una alta assistència es van desenvolupar els cursos de Manipuladors d'Aliments, impulsats per la Fundació

Privada de l'Enginyeria Agrícola, que es van celebrar durant els mesos de febrer i abril d'enguany, impartits per la nostra companya, col·legiada de la demarcació de Girona, Cristina Mañans.

■ Relacions exteriors

Remarquem els convenis de col·laboració que la demarcació té signats amb el Patronat de l'Escola Politècnica Superior de la Universitat de Girona i amb la Biblioteca de la Universitat de Girona, així com la participació en la Taula de l'Enginyeria de les Comarques Gironines, que enguany ha impulsat i presentat l'informe *L'aigua a les comarques gironines*, de Joan Gaya, enginyer industrial i gerent del Consorci per a la Gestió Integral de l'Aigua a Catalunya. Tanmateix la nostra demarcació forma part des del seu naixement de la "Plataforma del Ter, un grup de treball interdisciplinari preocupat per l'estat ecològic del riu Ter.

■ Celebracions patronals

Amb motiu de la festivitat de sant Isidre, que es va celebrar el 15 de maig amb un sopar de germanor a Sant Feliu de Boada (Baix Empordà), on es va homenatjar els companys Àlex Creixell Hontangas, Josep Guix Feixas, Salvador Oliva Garasa, Josep Rovira Riba i Teresa Vives Vallcorba, amb motiu del 25è aniversari de la seva col·legiació. ■

www.regsa.cat Via Augusta, 281-285, 1r A · 08017 Barcelona · Tel. 935 570 808 · Fax 934 444 491
General Brito, 6, 5è · 25007 Lleida · Tel. 973 222 838 · Fax 973 222 627

Treballem per construir infraestructures eficients i mediambientalment sostenibles

regsa
Regs de Catalunya S.A.U.

REGSA TÉ LES CERTIFICACIONS ISO 14001 I 9001, la qual cosa significa que el seu sistema de gestió del medi ambient i del qualitat, s'adhereix als principis de la norma, des del moment de l'Agència 21 de Catalunya.

DEMARCACIONS

ACTIVITATS COL·LEGIALS A LA DEMARCACIÓ DE LLEIDA

La demarcació del Col·legi a Lleida ha organitzat i dut a terme un seguit d'activitats a fi de fomentar la participació i promoció del nostre col·lectiu.

■ Fires i promoció del Col·legi

Del 25 al 29 de setembre de 2009 va tenir lloc la 55a Edició de la Fira Agrària de Sant Miquel a Lleida. Com és habitual, van ser presents, aquest any a l'estand 3.004 del pavelló 3.

Van participar com a patrocinadors i membres del Jurat del Premi del Llibre Agrari en la seva XXXVIII convocatòria, que va tindre com a guanyador *La savia como índice de fertilización*, obra de Carlos Cadahía, Iván Frutos i Enrique Eymar.

Destaquem especialment que el Col·legi de Catalunya va escollir el nostre estand dins del marc de la Fira per fer la presentació de la revista que amb caràcter anual publica el Col·legi Oficial d'Enginyers Tècnics Agrícoles de Catalunya. La presentació va tenir lloc al nostre estand el dia 28 de setembre, a les 12 hores, amb l'acompanyament d'autoritats i mitjans de comunicació.

Assistència a la 138a Fira de Sant Josep de Mollerussa, a la qual la demarcació va presentar el seu estand i van participar com a membres del jurat del Premi a la maquinària agrícola.

■ Premis als treballs finals de carrera

En el marc de la inauguració del curs escolar 2009-2010, i com ja és tradicional va tenir lloc el lliurament del Premi al millor treball final de carrera que aquest any arribà a la 22a convocatòria.

En aquesta ocasió el primer premi va ser atorgat a Laia Villar pel seu treball *Avantprojecte d'integració paisatgística del Parc del marge dret de Riu Segre al seu pas per la ciutat de Lleida*. El jurat va considerar adient atorgar un accésit al treball presentat per Josep Casarrama amb el títol *Encoixinat plàstic: polietilè i alternatives biodegradables. Caracterització de la degradació*.

En el marc d'activitats que promou el Col·legi per fomentar la participació col·legial, la demarcació va convocar el 4t concurs de fotografia amb temàtica pròpia del nostre sector que aquest any van ser atorgats a Marc Escribà Gelonch per l'obra *Els perills de la bellesa*, guanyadora del segon premi consistent en 200 euros, i a Ramon Buira Capdevila per l'obra *Flor*, guanyadora del tercer premi, valorat en 100 euros. Aquesta edició el jurat va declarar desert el 1r premi.

■ Activitats de caràcter festiu i lúdic que fomenten la relació entre col·legiats

Dos continents, un sol país: Turquia ha estat el marc on durant una setmana un grup de col·legiats i les seves famílies han viscut d'aprop el bressol de civilitzacions, han begut cultura, religió i costums antigues d'una història que començà més enllà de 5000 anys aC.

Durant aquesta setmana han pogut gaudir d'uns dies visitant Estambul, navegar pel Bósfor, etc. per acabar amb una visita a la regió de la Capadòcia, amb els seus meravellosos paisatges, visitant les ciutats subterrànies de la regió, construïdes per les primeres comunitats cristianes, on els seus habitants van construir les seves vivendes, esglésies, escavades a la roca

La demarcació de Lleida va celebrar el divendres 14 de maig, la festivitat del

nostre patró, sant Isidre, amb un sopar que es va fer al restaurant de l'Hotel Golf & Spa de la Finca Prats.

La celebració d'aquest any va coincidir amb l'acte d'homenatge que el col·legi ofereix cada dos anys, als companys i companyes de la demarcació de Lleida amb més de 25 anys i 40 anys de col·legiació. En reconeixement a la tasca professional desenvolupada durant aquest temps i a la fidelitat mostrada al col·legi durant tots aquests anys, el pre-

sident de la demarcació, Francesc Clarisó i Guasch, els va imposar les insígnies d'argent i d'or respectivament, i els hi va fer entrega d'un diploma commemoratiu.

Durant la vetllada es van lliurar els premis de fotografia així com l'entrega l'aportació econòmica de 1.500 euros es va atorgar a l'entitat solidària Centre d'Iniciatives Solidàries Àngel Olaran de Mollerussa, que desenvolupa la seva tasca per a l'obtenció de

recursos per a projectes destinats a Etiòpia.

Van assistir a la vetllada la Sra. Rosa Teira, directora de l'ETSEA; el Sr. Enric Colom, en representació de la Diputació de Lleida; la Sra. Dolors Arderiu, regidora de comerç de l'Ajuntament de Lleida; juntament el Sr. Ramon Lletjós com a president de Catalunya del COETAC, tots ells acompanyant al president de la nostra demarcació, el Sr. Francesc Clarisó i Guasch i a un centenar de companys i companyes .

■ **Formació, comunicació i convenis**

L'Àrea de formació del col·legi, a través de la Fundació de l'Enginyeria Agrícola Catalana, ha organitzat diversos cursos com ara Conversa d'anglès, Coordinador de seguretat i salut en obres de construcció, Valoracions agràries, Seguretat alimentària, Gvsg, a més de jornades com la xerrada sobre la llei 20/2009.

D'altra banda, la Demarcació de Lleida va organitzar la jornada *Alternatives a la reducció dels fitosanitaris. Preparem el demà.*

La jornada va comptar amb la participació de reconeguts especialistes i experts en la matèria que van aportar informació amb un doble objectiu: D'una banda es va exposar l'evolució en la protecció dels conreus, ponència a càrrec del Sr. Josep Maria Puiggrós, es va definir quina és la situació actual, tant des de la vessant legislativa i de l'administració, ben exposada pel Sr. Jordi Giné, com des de la vessant del productor agrari, amb una ponència a càrrec del Sr. Manel Simon, amb totes les repercussions que s'hi plantegen.

D'altra banda, es van exposar les experiències sobre canvis en models i sistemes que permeten obtenir solucions i una adequada eficàcia en la protecció de cultius en diferents països i zones de la mediterrània, com a Itàlia, ponència a càrrec del Sr. Giampiero Reggidori, a França, ponència a càrrec del Sr. Proust i a les nostres comarques, amb les ponències a càrrec del Sr. Miquel Sans i el Sr. Albert Muñoz.

L'acte de cloenda de la jornada, que va comptar amb l'assistència de 150 professionals del nostre sector, va anar a càrrec de la Sra. Rosa Cubel i Muñoz, directora general d'Agricultura i Ramaderia, juntament amb Francesc Clarisó i Guasch, president del col·legi a la demarcació de Lleida.

La demarcació ha establert un marc de col·laboració amb l'ong Banc de Recursos, que es dedica a recollir equips i maquinària excedent del Primer Món i redistribuir-los a països i col·lectius necessitats. Amb aquesta col·laboració el nostre col·legi té com a objectiu participar en la difusió de campanyes i projectes de col·laboració pel desenvolupament del sector agrari en països en desenvolupament entre els nostres col·legiats.

Com cada any hem participat a la reunió anual del Consell de Direcció de l'IRTA- Estació Experimental de Lleida.

■ Actes institucionals del Col·legi

El dia 18 de desembre de 2009 va tenir lloc l'acte de constitució de l'Associació de Col·legis Professionals de Lleida. L'associació constituïda per 18 col·legis professionals té com a prioritat la defensa dels interessos i atribucions dels col·legis i associacions professionals davant la immediata aprovació de la Llei Òmnibus que preveu la liberalització de serveis i la modificació de la regulació dels col·legis professionals.

El nostre col·legi entra a formar part d'aquesta nova associació, participant com a vocals de la junta que es va reunir en sessió de constitució el passat dia 17 de desembre. D'aquesta manera, es promourà una tasca conjunta per la defensa de tot el col·lectiu des de Lleida, així com per la promoció dels col·legis professionals, el seu funcionament i serveis i la seva vàlua a nivell social.

El dia 25 de març, i tal com marquen els estatuts, la demarcació de Lleida va celebrar l'Assemblea general ordinària, a la seu de la nostra demarcació. D'acord amb l'ordre del dia, el president va exposar el seu informe anual als col·legiats assistents, es van aprovar els comptes de l'any 2009 i el pressupost de l'any 2010. ■

DEMARCACIONS

ACTIVITATS COL·LEGIALS A LA DEMARCACIÓ DE TARRAGONA

Les activitats de la demarcació de Tarragona durant aquest any les podem classificar en dos grans grups: relacions institucionals, per una banda, i administratives i de serveis al col·legiat, per una altra.

Dins de les primeres cal citar les reunions de treball amb els organismes públics i privats per tal de fer escoltar la nostra veu i defensar els interessos de tot el col·lectiu, com per exemple amb el Departament d'Innovació, Universitat i Empresa pel tema de la web *Gastroteca*, amb el Departament de Política Territorial i Obres Públiques pel tema de les alegacions al Pla Territorial de Tarragona i amb la Universitat Rovira Virgili de Tarragona pel suport prestat en l'elaboració del nou pla d'estudis d'enginyeria agrària de la URV.

Amb la URV, també és col·labora en el lliurament de les orles als alumnes del darrer any d'enginyeria agrària, moment que s'aprofita per a presentar-los el Col·legi.

A més, cal esmentar en aquest apartat la col·laboració i participació en fires, jornades formatives i altres activitats obertes als professionals del sector agrari i públic en general, com han estat:

- Fira del vi a Falset.
- Firagost de Valls.
- Fira de l'avellana (Riudoms) que incloïa una jornada tècnica i la trobada de tècnics d'ADV, amb la presència del Sr. Jordi Giné, cap del Servei de Sanitat Vegetal.

A nivell divulgatiu, s'ha continuat amb l'edició d'un informatiu digital, *L'agenda@*, que s'envia als col·legiats, empreses i institucions de la demarcació.

Especial rellevància ha tingut la participació de la demarcació en l'organització de les Jornades Tècniques de l'Enginyeria Tècnica Agrícola, entre les quals es va dur a terme la dedicada als fruits secs i l'oli d'oliva, realitzada el dia 25 de maig al centre de Mas Bové (Constàntí).

Un moment de les jornades dedicades als fruits secs i l'oli d'oliva

Dins de les activitats administratives i de serveis al col·legiat, cal assenyalar la renovació de la Junta Directiva, realitzada a l'assemblea general extraordinària del dia 18 de desembre 2009 i de la que en van sortir escollits els següents companys i càrrecs:

- President: Santi Llurba
- Vicepresidenta: Gisela Andrès
- Secretari: Josep Lluís Lavilla
- Tresorer: Segismundo García
- Vocals: Eduard Bes, Carlos Solano, Oriol Santos i Esteban Largo

Votacions per a l'elecció de la nova junta directiva en l'assemblea general extraordinària celebrada el 18 de desembre de 2009

Nota: atesa la sobtada mort del company Esteban Largo, la companya Assumpta Solé Badia ocupa el càrrec de vocal de manera interina.

Per tal d'informar als col·legiats dels possibles efectes de la llei Òmnibus sobre les exigències dels visats es va organitzar una conferència sobre el tema el dia 24 de març.

També ha esdevingut important la informació sobre ofertes de feina, a través del torn de treball professional (un total de 8), el torn de jutjats (9 inscrits) i la borsa de treball, amb 10 ofertes.

S'ha facilitat informació tècnica mitjançant l'elaboració i tramesa d'una agenda setmanal i d'un butlletí bimensual i es participa activament en la redacció de la revista anual del Col·legi.

Dins dels cursos de formació organitzats per la mateixa demarcació, cal citar dues sessions sobre el Sistema d'Identificació Geogràfica (SIG), la conferència sobre el nou Decret de nitrats i zones vulnerables, la jornada sobre la Llei 20/2010 (coneguda com a "PACA") i una jornada sobre el Pla Territorial del Camp de Tarragona i l'afectació a les edificacions agràries.

Curs de formació organitzat per la demarcació.

Pel que fa a les sortides, cal destacar la visita tècnica a l'empresa vitivinícola biodinàmica Escoda-Sanahuja de Prenafeta (Conca de Barberà), feta el 26 de juny, de la que se n'ha fet un article en aquest mateix número.

Visita a una explotació de viticultura biodinàmica.

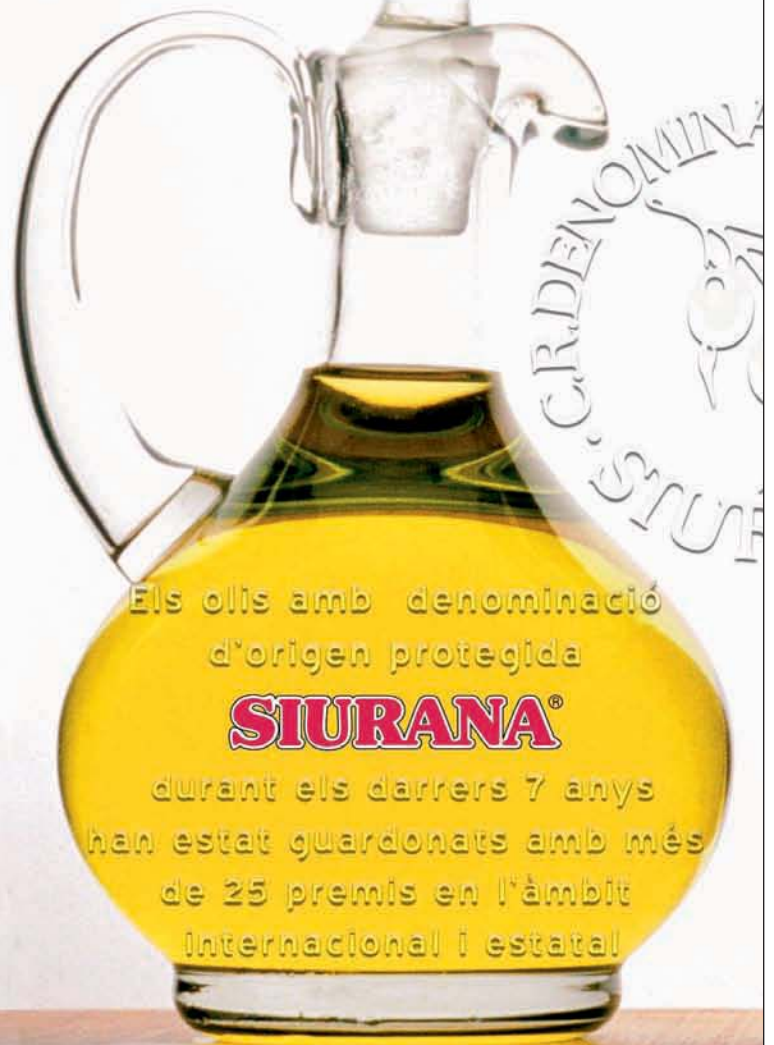
I per últim, tot i que no menys important, voldríem citar el primer concurs de fotografia agrícola digital de la demarcació, que va ser guanyat pel company Joan Gamundi, un tast d'oli nou amb la visita al molí d'Olealsa (Riudoms), la celebració de sant Galderic i, molt especialment, el sopar de sant Isidre, realitzat el 28 de maig, i que com cada any reuneix a gran quantitat de col·legiats i col·legiades i les seves parelles i ens fa estrènyer els lligams de germanor de tot els col·lectiu.

Fotografia guanyadora.
Autor: Joan Gamundi

Cal comentar també que, des de la demarcació, es va passar una enquesta de satisfacció als col·legiats, a la qual en van contestar 25, els quals van valorar positivament la tasca que es fa des de la demarcació de Tarragona. ■

Els productors i consumidors del nostre oli estan d'enhorabona

Els olis amb denominació
d'origen protegida
SIURANA®
durant els darrers 7 anys
han estat guardonats amb més
de 25 premis en l'àmbit
internacional i estatal

CONSELL REGULADOR
DE LA DENOMINACIÓ D'ORIGEN
PROTEGIDA "SIURANA"

C/ Antoni Gaudí, 66, D-I-B. Tel./Fax: 977 331 937
CP: 43203 REUS.

E-mail: crdops@tinet.org Web: www.sieurana.info

DEMARCACIONS

ACTIVITATS COL·LEGIALS A

LA DEMARCACIÓ DE TORTOSA-TERRES DE L'EBRE

Aquest any es van organitzar per primera vegada les Jornades COETAPAC en tot el territori català. El dia 13 de maig es realitzaren les jornades a Tortosa al voltant del tema *Agricultura i territori*, a les quals va assistir una vintena de persones.

A la inauguració hi va ser present el Sr. Antoni España, Director dels SSTT del DAR a les Terres de l'Ebre i el Sr. Eduard Bes i Jaques.

Com a ponents van participar: El Sr. Josep Estrada, Director General de la Cooperativa Soldebre, la Sra. Maria del Mar Català i Forner, investigadora de l'arròs a l'IRTA, el Sr. Josep Maria Martí Climent, reponsable del PDR del DAR i el Sr. Víctor Gimeno i Sanz, director dels Serveis Territorials de Medi Ambient i Habitatge de les Terres de l'Ebre.

Inauguració de les Jornades: d'esquerra a dreta, el Sr. Antoni España, el Sr. Joan Targa i el Sr. Eduard Bes.

■ Sopar de sant Isidre

Com cada any es va celebrar el dia 19 de juny el Sopar Sant Isidre al Restaurant LAKINOA a Tortosa.

Aquest any no es va entregar cap Pyn d'Or.

■ Assemblea general

El dia 26 de febrer es va celebrar a la demarcació de Tortosa-Terres de l'Ebre l'Assemblea General, a la qual

es van aprovar els pressupostos per al 2010. ■

Taula rodona de les Jornades: d'esquerra a dreta, la Sra. Maria del Mar Català, el Sr. Víctor Gimeno, el Sr. Josep Estrada, el Sr. Josep Maria Martí i el Sr. Joan Targa.

AGRILAB

Laboratori Agroalimentari

SERVEIS D'ANÀLISIS I ASSESSORAMENT

- Anàlisi de sòls
- Anàlisi de material vegetal (fulla)
- Anàlisi d'aigua
- Anàlisi de greixos i olis
- Anàlisi microbiològic
- Anàlisi bàsica de productes alimentaris

INFORMACIÓ
Ctra. Vinyols s/n 43.330 RIUDOMS (TARRAGONA)
Tel.:977 768 472 / Fax: 977 851 765 info@agrilab.es

 <p>NTJ CD-ROM 5</p> <p>NTJ 03S, NTJ 08E, NTJ 11E, NTJ 12S-1, NTJ 14B</p> <p>www.ntj-feac.org</p>	CD-ROM NÚM. 5
	Data d'edició: 2010
	ISBN: 978-84-96564-11-4
	Edició: En català i en castellà
Conté les NTJ següents: <ul style="list-style-type: none"> • NTJ 03S SOSTENIMENT ARTIFICIAL I PROTECCIÓ DE L'ARBRAT • NTJ 08E TRASPLANTACIÓ DE GRANS EXEMPLARS • NTJ11E COBERTES ECOLÒGIQUES EXTENSIVES • NTJ 12S Part 1 OBRES DE BIOENGINYERIA: TÈCNiques DE RECOBRIMENT DE TALUSSOS • NTJ 14B MANTENIMENT DE PALMERES 	

Enguany hem editat el *cinquè* CD-ROM de la col·lecció de les *Normes Tecnològiques de Jardineria i Paisatgisme* del sector dels espais verds.

Amb aquesta col·lecció de CD-ROM d'NTJ es dona resposta a la demanda de disposar-les en format electrònic, posant a l'abast de tothom la documentació

tècnica de les NTJ prèviament editades, amb la intenció de facilitar el treball a tots els usuaris.

MOLT MÉS QUE UNA CLÍNICA DENTAL

Més de 500.000 clients ja confien en nosaltres!

- Qualitat en el servei
- Honestedat en el diagnòstic
- 400 professionals de tota confiança
- T'oferim servei a 25 centres propis

VINE I COMPROVA-HO TU MATEIX!

Novetat!

invisalign
La teva ortodòncia transparent, extraïble i còmoda
informa't al 902 119 321

Condicions especials

1a visita, consulta i revisió **Gratuites**
Radiografies intrabucales **Gratuites**
Higiene bucal **22 €**
Resta de tractaments **20% dte.**

No tanquem per vacances. Finançament a 12 mesos sense interessos

BARCELONA (Poblenou)	Ramon Turró, 246	932 247 770	TERRASSA	Galileu, 213	937 333 368
BARCELONA (St. Andreu)	Neopàtria, 55	933 601 070	BADALONA	Av. Martí Pujol, 254	933 894 331
BARCELONA (Eixample esq.)	Diputació, 238	933 426 400	CORNELLÀ	Mn. Jacint Verdaguer, 6	934 741 932
BARCELONA (Sagrada Família)	Sardenya, 319	934 570 453	GRANOLLERS	Pi. Josep Barangé, 10-11	938 793 228
BARCELONA (Les Corts)	Av. Madrid, 141-145	934 394 500	MATARÓ	Iluro, 90	937 577 181
GIRONA	De la Rutlla, 49-51	972 426 400	MANRESA	Mn. Jacint Verdaguer, 15	938 774 597
TARRAGONA	Av. Prat de la Riba, 23-25	977 249 966	VIC	Rda. Francesc Camprodon, 11	938 869 400
L'HOSPITALET DE LL. (Centre)	Bruc, 51	932 615 800	VILANOVA I LA G.	Llibertat, 89	938 105 858
L'HOSPITALET DE LL. (Collblanc)	Dr. J. Ferran i Clua, 6	934 489 792	ST. BOI DE LL.	Mallorca, 40	936 613 500
SABADELL	Sant Joan, 23-31 1r 1a	937 275 396	ALCALÀ DE H., CASTELLÓ, MADRID, SARAGOSSA, VALÈNCIA		

www.ioa.es

Telèfon d'atenció al client 902 119 321

ioa@ioa.es

formigó · acer · fusta · rehabilitacions

estudi ferran juan

ENGINYERIA D'ESTRUCTURES I FONAMENTACIONS
ENGINYERIA D'ESTRUCTURES
I FONAMENTACIONS

C./ Camps i Fabrés, 8, 1r 3a barcelona 08006
t. 93 238 71 49 ferran.juan@enginyers.net

SEMINARI EUROPEA-INTERNATIONAL

Projecte CHAVET: Meeting future challenges for Vocational Education and Training. Industry and working life.

Josep Lluís Lavilla Heras

President d'Europa-Int

Pamplona, 26-30 d'abril 2010

Foto de grup de la trobada a Pamplona.

EUROPEA-INTERNATIONAL és una xarxa que reuneix més de 1.000 escoles i institucions de formació i capacitatí agrària a Europa. Actualment du a terme el projecte CHAVET (*Challenges on agricultural vocational education and training*) del programa europeu LLL-Leonardo da Vinci-Associacions, el qual estudia els reptes que presenten la formació i capacitatí agrària a més del paper que han de tenir les esmentades escoles i institucions.

A Pamplona va tenir lloc el 2n seminari internacional del projecte, centrat en l'empresa agrària i les seves necessitats en formació i capacitatí. Es va realitzar del 26 al 30 d'abril de 2010 i va comptar amb representants de 21 països. Es portaren a terme diverses conferències, tallers, debats i visites a productors i altres empreses de Navarra, i es van analitzar els canvis que s'estan produint al món empresarial, a més dels reptes que planteja el futur i les conseqüències que tindrà tot plegat sobre la formació i capacitatí agrària.

Una enquesta prèvia sobre aquest tema, contestada per 1.811 estudiants, 470 empresaris, 515 consumidors i 527 educadors de tot Europa va ressaltar el valor que tenen l'agricultura i el sector agrari en general per al nostre continent, un sector que a més demostra estar en permanent evolució. L'estratègia de les grans explotacions, més orientades al mercat internacional, i de les petites, més orientada al mercat local, pot di-

ferir, però ambdós models d'empresa necessiten la formació i capacitatí per preparar-se per al futur.

Com a resultat de les conclusions dels grups de treball, es presenta la següent declaració:

1. Les escoles han de ser receptives i respondre a les demandes del sector agrari i rural. Han de tenir bona relació amb les empreses del sector i col·laborar amb tots els representants i agents del mateix.
2. Les escoles han de ser flexibles quant als canvis, actualitzar contínuament la seva oferta educativa i adaptar els seus plans d'estudis a les noves situacions.
3. Les escoles han de ser models en innovació i promoure la iniciativa empresarial, augmentant la participació de les empreses en la formació professional i capacitatí, com també creant xarxes de col·laboració entre tots els agents del sector.

Foto de grup.

4. Les escoles han de promoure la bona imatge de l'agricultura i dels oficis del món agrari-rural, en col·laboració amb els mitjans de comunicació i altres institucions i agents del sector. Això ha de portar a fer més visibles els oficis agraris i originar vocacions entre els joves.

5. Per tal de permetre als estudiants, treballadors i ciutadans en general formar-se al llarg de tota la seva vida, d'una manera fàcil i autònoma, construint el seu propi recorregut formatiu, es demana a tots els països de la Unió Europea que implementin el més aviat possible el sistema d'aprenentatge permanent o *Long Life Learning*, com es coneix en anglès.

6. Amb l'objectiu de facilitar la mobilitat d'estudiants i treballadors, s'hauria d'avançar en l'acreditació de les empreses i institucions europees on realitzar pràctiques.

7. Les escoles han de ser més internacionals i obertes al món, augmentar els contactes, afavorir l'aprenentatge d'idiomes i facilitar pràctiques a l'es-

tranger, utilitzant tots els instruments que la comissió europea ha posat en la seva disposició com el Europass, EQF (Marc Europeu de les Qualificacions), o ECVET (Sistema Europeu de Transferència de Crèdits de Formació Professional).

8. Segons diu la FAO, hem d'augmentar la producció agrícola un 70 %

d'ençà l'any 2050 per poder alimentar la població mundial, i a més s'ha de fer d'una manera sostenible. Això ens indica que el sector agrari i rural és estratègic per a la vida humana al nostre planeta. Una formació i capacitat agrícola, multifuncionals i d'alta qualitat, són essencials per garantir aquest objectiu i una necessitat per a un món sostenible. ■

Un moment del seminari amb representants de diversos països.

CDAM
Consorci de Comerç,
Artesania i Moda
de Catalunya

www.gastroteca.cat

gastroteca.cat

Gastronomia catalana, productes locals i turisme gastronòmic

Pera DOP de Lleida

ON COMPRAR

ON MENJAR

RECEPTES

FIRES I RUTES

El portal web on trobareu informació dels productes agroalimentaris locals, on poder-los comprar, on tastar-los,

com cuinar-los, fires, novetats, rutes gastronòmiques... tot un món al voltant del bo i millor de la nostra terra.

 Generalitat de Catalunya

pel
comerç
som-hi

7a TROBADA D'EXTENSIONISTES DE GIRONA

Joan Gamundi

*Pèrit agrícola
Col·legiat núm. 1010*

Un cop més, un nombrós grup de pèrits i enginyers tècnics agrícoles i assessors de les comarques de Girona, els quals havien treballat a l'extingit Servei d'Extensió Agrària (SEA), es varen reunir per rememorar el treball dut a terme durant una bona pila d'anys a les comarques gironines.

La trobada ve tenir lloc el passat 12 de juny i, després d'una breu reunió, es va

fer una visita als jardins de Cap Roig, propietat de Caixa de Girona, on en va fer de guia en Josep Lluís Reixach, antic director de l'Oficina d'Extensió Agrària a Torroella de Montgrí.

En Josep Lluís Reixach va donar una lliçó magistral de la creació i evolució d'aquests jardins, de la vida dels seus propietaris i de les moltes històries que s'hi han anat succeint, tot plegat digne

d'una novel·la romàntica, complementat pels fets històrics passats al llarg del temps en aquell litoral.

En un cèntric hotel de Calella de Palafrugell va tenir lloc l'àpat amb el que es va recompensar als companys que s'acabaven de jubilar, com en Tomàs Castells i l'Antonio Cañavate. La propera reunió anual és previst que tingui lloc en el marc de la ruta d'en Serrallonga. ■

Els companys del SEA – Girona, a Cap Roig

LA PROMOCIÓ DE 1963 I LA MORT DE JUANAMARI MARCO

Joan Gamundi

Pèrit Agrícola
Col·legiat núm. 1010

Diumenge 18 d'aril, el diari La Vanguardia, publicava una esquila molt frapant. Corresponia a la nostra companya Juanamari Marco. Feia tres anys l'havia redactada ella mateixa, i deia: «Os anuncio mi fallecimiento. En efecto, me he muerto en la paz del Señor. Gracias por las atenciones que siempre tuve por parte de mis médicos y de mis incondicionales amigos que siempre me ayudaron. [...] Nos encontraremos lo más tarde posible, no tengáis prisa. Adiós a todos».

Abans d'anar al seu enterrament vaig llegir aquesta esquila amb certa tremolor, però també amb certa bonhomia, tot dient-me «Juanamari, geni, bondat, sentit de la transcendència i de l'amistat fins al final». Era pèrit agrícola, de la promoció del 1963, i de les primeres que va oposar i guanyar la plaça de tècnica a la Comissió de la Comunitat Europea.

És per això que quan, aquest mes de juny, molts companys i companyes ens vam trobar a la tradicional reunió anual de la promoció del 1963, els comentaris giraven entorn la Juanamari, la seva força, la seva voluntat, el gran sentit de l'amistat. Visitàvem el monestir de Sant Benet del Bages i el company Jaume Abella, en un moment determinat, va dir unes paraules tot demanant una pregària pels companys del curs que ja no estan entre nosaltres. Si recordeu, en el darrer número de La Revista (2009), citàvem una frase d'ella: «Sembla mentida que després de 45 anys d'haver finalitzat la carrera, ens anem reunint tots els companys i companyes que podem i enraonem com si encara estiguéssim

estudiant-la [...] com si el temps no hagués transcorregut [...] és fantàstic».

Crec que, a moltes generacions de pèrits agrícoles i enginyers tècnics agrícoles que han sortit de les Escoles, els deu dominar un sentiment semblant quant es retroben al cap d'uns anys. Sobretot, en actes que promouen les demarcacions o bé el col·legi de Catalunya.

I que vam fer a Sant Benet? Doncs xerrar molt de les vicissituds tècniques, socials, familiars, sanitàries que tots hem passat. I comprovar com n'estàvem d'orgullosos de la bona tasca realitzada en els nostres respectius llocs de treball. En aquesta trobada va venir el número 1 de la classe, el conegut Pere Porta Montserrat, el qual ha fet a Lleida un gran treball tècnic i educatiu a l'Escola d'Enginyeria. No podem citar a tothom, és evident, si bé els organitzadors de la trobada, Josep Codina, Carles Bernat, Armand Gutiérrez i Josep Manel Ribalta, estaven prou contents per l'assistència. L'any que ve ens tornarem a veure, aquest cop a les comarques tarragonines. ■

La promoció de l'any 1963 de l'Escola Superior d'Agricultura de Barcelona, al restaurant de Sant Benet de Bages.

INFORMACIÓ COL·LEGIAL

VIDA SOCIAL DEL COETAPAC

Informació col·legial

■ La nova web

Durant tot aquest any 2010 hem estat preparant el camí per a que la nova web del Col·legi, pugui ser un veritable portal de comunicació i informació dels col·legiats i de tot aquell ciutadà interessat en els nostres serveis i en la informació relacionada amb el nostre col·lectiu i les nostres activitats.

Aquesta nova web estarà en servei ben aviat i en ella pretenem donar una imatge més actualitzada del Col·legi i facilitar-ne la navegació, de manera que les demarcacions disposin alhora d'un espai reservat per a la informació que els és pròpia.

Com a novetat hem de destacar una de les qüestions que vénen imposades arrel de la Directiva de Serveis, el marc reglamentari europeu que estableix determinades obligacions per a col·lectius com els Col·legis professionals, en especial en relació a la informació pública que han d'oferir a través de les seves webs. Així, una d'aquestes novetats és la «finestreta única», que es presenta com un instrument de relació directa entre el ciutadà i el Col·legi. La finestreta única ha de proporcionar als consumidors i prestadors de serveis tota la informació sobre els procediments i tràmits necessaris per accedir o exercir una activitat de serveis, així com la possibilitat de realitzar aquests tràmits telemàticament.

Al naixement de la web la «finestreta única» no hi serà a plé rendiment, però és previst que ho estigui en el decurs de l'últim trimestre de l'any

Confiam que la nova web sigui del vostre gust i interès. Per tal de millorar-ne el seu contingut i serveis restem oberts per a que ens feu arribar qualsevol suggeriment o opinió que cregueu oportú.

Podeu accedir a la nova web a través de l'enllaç <http://www.agricoles.org>.

■ Activitats Col·legi

- Les jornades de Reflexió del Col·legi «L'enginyeria tècnica agrícola treballa pel futur: l'agricultura cap a l'horitzó 2020» van tancar el seu recorregut itinerant l'11 de juny, a Lleida, amb un balanç força satisfactori.

Les Jornades COETAPAC-2010 van ser inaugurades el 25 de març de 2010 i van suposar, fins a la clausura, ambdues incloses, un total de nou trobades.

A nivell territorial i sectorial, es varen dur a terme les següents jornades:

Conreus herbacis:

15/04/2010, a Girona

Fruita dolça:

22/04/2010, a Mollerussa

Vinya i vi:

29/04/2010, a Sant Sadurní d'Anoia

Oli d'oliva i fruits secs:

6/05/2010, a Reus

Agricultura i territori:

13/05/2010, a Tortosa

Llet i productes lactis:

20/05/2010, a Monells (Girona)

Carn de porcí:

27/05/2010, a Vic

Les Jornades han tingut el doble objectiu de visualitzar, analitzar i debatre el paper de l'enginyer tècnic agrícola davant la societat civil i del sector agroalimentari i del món rural davant les noves polítiques agràries més enllà del 2020.

Us recordem que es va crear una pàgina web específica per a les Jornades que hores d'ara està encara en funcionament (www.jornades2010.agricoles.org) i on hi podreu trobar les diferents presentacions.

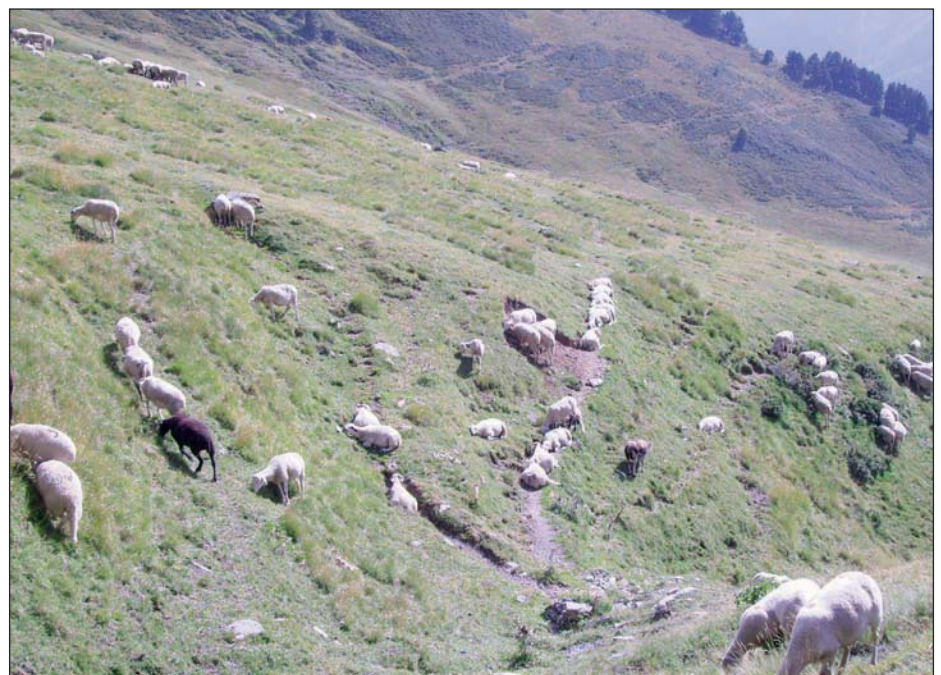
- Des del Col·legi s'ha participat en el diàleg amb altres col·legis professionals d'enginyeries per a impulsar la **Mesa de l'Enginyeria Tècnica Catalana**. L'objectiu d'aquests contactes és defensar els interessos dels col·legis professionals d'enginyeries tècniques des d'un punt de vista transversal, procurant que tot allò que afecti al nostre col·lectiu i al d'altres enginyeries tècniques tingui un únic canal de promoció i defensa.
- També s'ha estat participant en el fòrum de debat i discussió per a la creació de la **Mesa de l'Enginyeria del Medi Rural de Catalunya**. Aquesta iniciativa ha estat promoguda, en bona part, pel nostre Col·legi, amb una clara voluntat d'acostament als Col·legis Oficials d'Enginyers d'Agrònoms, Enginyers de Monts i Enginyers Tècnics de Forests, i amb l'objectiu que aquest sigui un punt d'encontre de tot allò que afecta aquests tres col·legis. Això ha de permetre alhora defensar amb criteri unitari els posicionaments que es

puguin esdevenir comuns davant les diferents Administracions, i en especial davant l'administració agrària i mediambiental.

- Des de final de 2009 el Col·legi ha estat treballant per tal de formar part del **Patronat de la Fundació de l'Institut de Tecnologia de la Construcció de Catalunya (ITeC)**, juntament amb d'altres enginyeries. Aquesta tasca va culminar el passat 25 de maig de 2010, en el que es va formalitzar l'entrada del Col·legi dins el patronat de l'ITeC.
- **Ofrena floral a l'estàtua de Rafael Casanova** el passat 11 de setembre, Diada Nacional de Catalunya, el Col·legi, seguint la tradició dels darrers anys, va fer una ofrena floral a l'estàtua de Rafael de Casanova. L'ofrena es va fer conjuntament amb representants d'altres Col·legis d'enginyeries i enginyeries tècniques de Catalunya.

Foto de grup dels representants dels Col·legis Professionals d'enginyeries i enginyeries tècniques després de l'ofrena

Port de Salau, Paller de Salau: pastures des de sempre i Camí de la Llibertat durant les guerres espanyola i mundial.

- **Convenis i acords de col·laboració del Col·legi:** el Col·legi manté vigents els següents convenis o acords de col·laboració, dels que en podeu trobar informació ampliada a la web:

- Banc de Sabadell
- Administració Oberta de Catalunya (AOC), per a la presentació de projectes visats a les Administracions públiques
- Caixa d'Enginyers
- Mútua General de Catalunya
- Impremta Artyplan
- Òptica Sanabre
- Casas Rurales Amigas
- Bureau Veritas Formació, per a descomptes en la formació que ofereixen
- Fruites Blanch

Envia'ns les teves fotos

Tot i que la revista té una periodicitat anual, ens agradaria que els afeccionats a la fotografia ens fessin arribar aquelles imatges que us sembla que tenen un bon atractiu. D'aquesta manera mirarem de publicar-les al web, a l'info@gricoles,...

Aquesta vegada hem triat una fotografia del company Eduard Bes i Jaques, feta aquest passat mes d'agost al Paller de Salau. ■

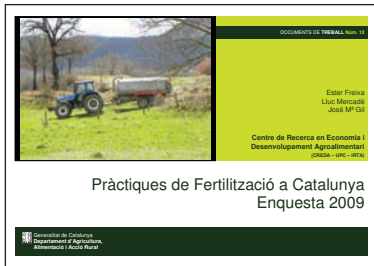

INFORMACIÓ COL·LEGIAL

INFORMACIÓ VARIADA

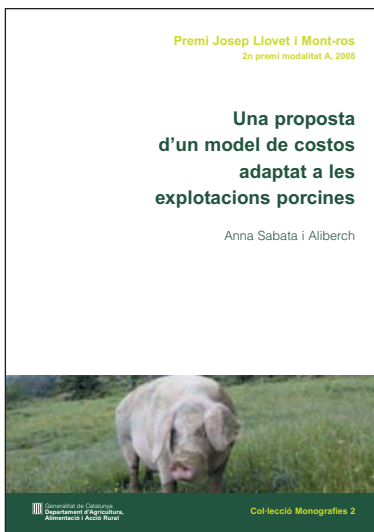
■ Bibliografia recomanada

- Pràctiques de Fertilització a Catalunya. Enquesta 2009

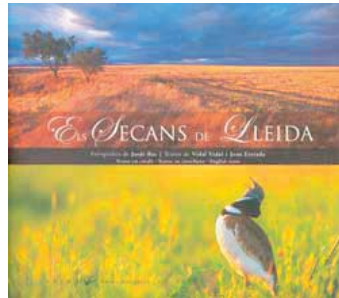
Any: 2010
 Pàgines: 61
 Autors: Ester Freixa, Lluç Mercadé i José Maria Gil. Centre de Recerca en Economia i Desenvolupament Agroalimentari (CREDA-UPC-IRTA)
 El podeu descarregar gratuïtament al web del Departament d'Agricultura, Alimentació i Acció Rural

- Una proposta d'un model de costos adaptat a les explotacions porcines

Any: 2009
 Pàgines: 126
 Autora: Anna Sabata i Aliberch, guanyadora del Segon Premi Josep Llovet i Mont-ros, modalitat A, de l'any 2008
 Podeu descarregar-vos-el directament en format PDF al web del Departament d'Agricultura, Alimentació i Acció Rural

- Els secans de Lleida

Any: 2010
 Pàgines: 136
 Fotografies: Jordi Bas
 Textos: Vidal Vidal i Joan Estrada.
 Editorial: Viena (Espais naturals)
 ISBN 9788483305706

- Eco ¡lógico! ¡Únete al debate medioambiental! Cifras y letras, pros y contras, para decidirte

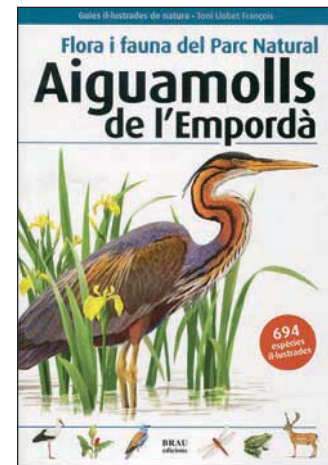
Any: 2010
 Pàgines: 128
 Autora: Joanna Yarrow
 Editorial: Blume
 ISBN 9788480768733

- Atlas de plantes llenyoses dels boscos de Catalunya

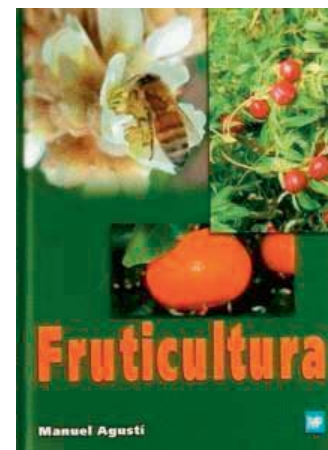
Any: 2009
 Pàgines: 192
 Autor: Francisco Lloret (et al.)
 Editorial: Lynx
 ISBN 9788496553576

- Flora i fauna del Parc Natural Aiguamolls de l'Empordà

Any: 2010
 Pàgines: 119
 Autor: Toni Llobet
 Editorial: Brau
 ISBN 9788496905382

- Fruticultura

Any: 2010 (2a edició)
 Pàgines: 507
 Autor: Manuel Agustí Fonfría
 Editorial: Mundi-Prensa
 ISBN 9788484763987

- **Manual práctico del huerto ecológico: huertos familiares, huertos urbanos, huertos escolares**

Any: 2010 (2a edició)
Pàgines: 306
Autor: Mariano Bueno
Editorial: La Fertilidad de la Tierra
ISBN 978849363081

- **Manual de jardinería urbana**

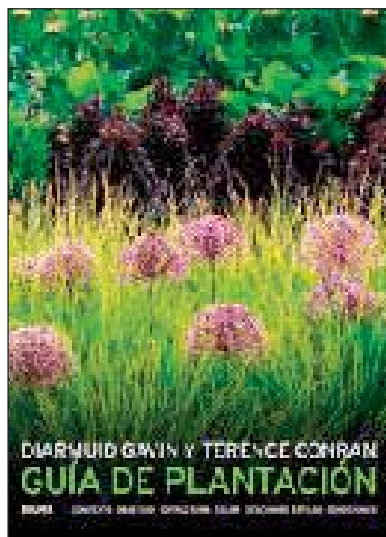
Any: 2010
Pàgines: 176
Autor: Joe Swift
Editorial: Blume
ISBN 9788480768504

- **La qualitat ambiental als edificis**

Any: 2009
Pàgines: 201
Autor: Albert Cuchí et al.
Edició: Generalitat de Catalunya, Departament de Medi Ambient i Habitatge (Manuals d'ecogestió)
ISBN 9788439382102

- **Guía de plantación: contexto, objetivos, estructura, color, estaciones, estilos, condiciones**

Any: 2010
Pàgines: 272
Autor: Diarmuid Gavin
Editorial: Blume
ISBN 9788480768757

- **La vida a pagès: el món perdut de les masies i les possessions de Catalunya i les Balears. L'estudi de la masia catalana**

Any: 2010
Pàgines: 318
Autora: Montserrat Solà
Editorial: La Magrana
ISBN 9788474108750

■ **Navegant per la xarxa**

Hem seleccionat una petita mostra d'enllaços d'internet que ofereixen informació actualitzada i d'interès. No hi són tots, és clar, podeu trobar-ne una relació més completa a l'apartat de recursos de la web del Col·legi (www.agricoles.org). Si has navegat per alguna pàgina que creus interessant i que no és aquí, fes-nos-ho saber !

@ Sistema d'identificació de parcel·les agrícoles (SIGPAC):
sigpac.mapa.es/feqa/visor/

@ Consell Català de la Producció Agrària Ecològica:
www.ccpae.org/

@ Consell Català de la Producció Integrada:
www.producciointegrada.cat/

@ Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentàries:
<http://www.irta.cat/>

@ Informe sobre competència i sector agroalimentari, de la Comissió Nacional de la Competència. Juny de 2010:
www.cncompetencia.es/

@ Institut de Tecnologia de la Construcció de Catalunya (ITeC):
www.itec.cat

@ Recerca i Tecnologia Agroalimentàries (IRTA)
www.irta.cat

@ Portal ruralcat
www.ruralcat.net

■ **Visites recomanades**

- **Museu del Tractor d'Època de Castellbisbal**

C. Comunicacions, 8
Castellbisbal (08755)

Horaris:

dissabte i diumenge, de 10 a 14 h

Telèfon: 648 145 686

Més informació:

www.museudeltractordepoca.com

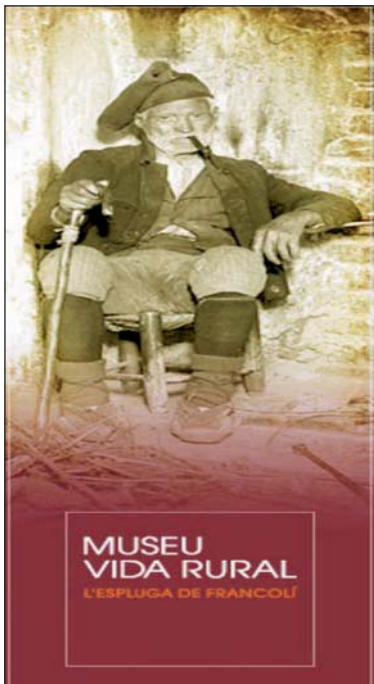
e-mail:

info@museudeltractordepoca.com

Un espai creat per la Fundació del tractor d'Època de Castellbisbal, amb prop de 2.000 metres quadrats en el qual es poden veure tractors d'èpoques passades i procedències diverses, tot comprovant-ne l'evolució tecnològica d'una eina que ha suposat una autèntica revolució i millora de les feines al camp.

Es pot visitar els matins dels caps de setmana, tot i que se'n poden programar visites guiades per a grups i escoles.

- Museu de la Vida Rural de L'Espluga de Francolí

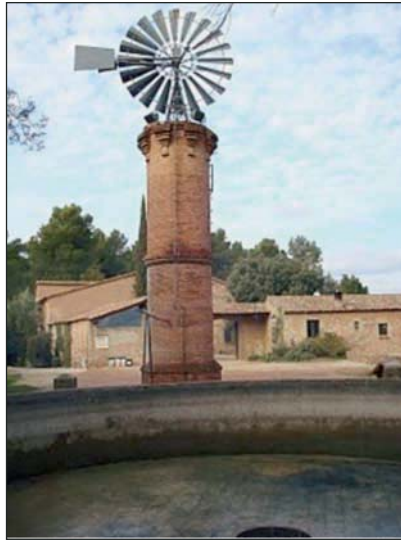
Carretera de Montblanc, 35
L'Espluga de Francolí (43440)
Tel.: 977 87 05 76

e-mail:

info@museuvidarural.cat

En un espai renovat es pot comprovar com era la vida al camp fa més de cent anys, com s'hi treballava, com costava fer pujar els conreus o com se'n transformaven les collites amb eines d'abans del segle XVIII, galeries de teatre virtual, jocs interactius, etc.

- El **Museu de la Vida al Camp** de Caixa Sabadell pretén donar testimoni de la vida rural tradicional mitjançant els espais i el mobiliari, les eines – agrupades segons els cicles dels conreus mediterranis (blat, vinya i oliveira)–, les feines del bosc i la sala dedicada al transport en carro.

Es troba ubicada en uns antics coberts, la granja escolar de l'Espai Natura Caixa Sabadell acull 27 animals de deu espècies.

Camí de la Masia de Can Déu, 1
Sector SANT JULIÀ

Sabadell (08207)

Tel.: 93 716 47 81

Mail:

espainatura@caixasabadell.es

Web:

<http://www.obrasocialcaixasabadell.org>

- **Museu de les Cultures del Vi de Catalunya**, a Vilafranca del Penedès.

L'edifici principal és l'antic palau medieval de la corona catalanoaragonesa, construït entre els segles XII i XIII.

Una visita per la cultura mil·lenària del vi a Catalunya.

Plaça Jaume I, 5
Vilafranca del Penedès (08720)

Tel.: 93 890 05 82

Horari: de dimarts a dissabte, de 10 a 14 i de 16 a 19 h. Diumenges i festius de 10 a 14 h. Tots els dilluns tancat.

- Parc Temàtic de l'Oli, a les Borges Blanques

Masia Salat, N 240, km 71
Les Borges Blanques (Lleida)

Tel.: 973 140 018

Web:

<http://www.lleidatur.com>

La fundació Parc Temàtic de l'Oli es constituï l'any 1998 amb la finalitat social d'afavorir la cultura associada a l'oli d'oliva verge extra de Les Garrigues.

El recorregut interior mostra tot un seguit de sales en les quals es pot veure des dels orígens de l'oli i l'elaboració del mateix —d'ençà l'època dels grecs— fins a un molí del segle XX encara en funcionament.

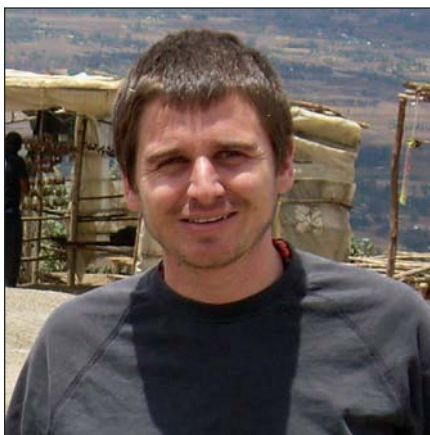
Durant la visita s'explica d'una manera molt senzilla la forma de collir les olives, els estris que s'empren, les varietats actuals, etc. ■

INFORMACIÓ COL·LEGIAL

VIVÈNCIES

Carme Rosell

Periodista

■ Entrevista:

Hèctor Carrió i Castellano

Si un adjectiu pot servir per a qualificar el nostre entrevistat, l'Hèctor Carrió i Castellano, aquest és sens dubte «atípic».

Atípic perquè amb només trenta-un anys porta a les espatlles una experiència professional que no es troba en els joves de la seva edat. Un bagatge que alhora queda recolzat pels estudis que aquest mes consolidarà amb la presentació del projecte de final de carrera, encara que l'ordre com ha aconseguit cadascuna de les fites no hagi estat el que es considera en els currículums d'ensenyament.

Nascut al País Valencià, l'Hèctor Carrió i Castellano va venir a Catalunya ara fa nou anys amb la finalitat de començar la seva trajectòria laboral després de finalitzar el que aleshores era una FP-III que el reconeixia com a tècnic en gestió de recursos naturals i paisatgístics.

Com molts joves de la seva edat, amb vint-i-un anys, era un moment clau en el qual dubtava si completava els estudis amb una Enginyeria Tècnica Agrària o entrava decididament en el món laboral.

I l'oportunitat va arribar de la mà de les pistes d'esquí a la Vall de Boí, on va treballar en una empresa que s'encarrega de muntar els canons de neu artificial.

Dos anys va destinar a treballar al sector i amb vint-i-quatre anys ja era el cap del Departament de Multiserveis de Boí-Tahull. «Aquí la feina principal era planificar tant les tasques de manteniment en les edificacions de l'estació d'esquí, com les inversions que l'empresa duia a terme en obra civil tant al complex turístic com de les pistes d'esquí», recorda.

Un canvi en la direcció de l'empresa li va donar l'oportunitat de replantejar-se el seu futur professional i va decidir, amb vint-i-cinc anys, reprendre els estudis que havia aparcat. Tres anys després obtenia el títol d'Enginyer Tècnic Agrícola per la Universitat de Lleida en l'especialitat d'Hortofruticultura i Jardineria. El projecte de final de carrera el va fer mereixedor del Premi que el Col·legi a la Demarcació de Lleida atorga als recent titulats.

Aquell estiu i tardor el va passar de nou en una empresa italiana dedicada a la invernació, planificant tasques per a les pistes d'esquí de la Vall Fosca, però les ganes de continuar estudiant en van poder més i al gener va començar els estudis d'Enginyeria Tècnica Superior Agrònoma a Lleida, els quals va combinar amb feines com adjunt de direcció d'obra del Segrià Sud. I finalment aquest mes de setembre acaba de presentar el projecte de final de carrera.

Alhora, aquest mes d'octubre, l'Hèctor agafarà la motxilla i viurà una experiència de quatre mesos a Bolívia, on de la mà de la Fundació Banc de Recursos s'ocuparà de la formació de futurs regants.

- Quin és l'eix sobre el qual ha desenvolupat el projecte?

Resposta. El títol del projecte és «Optimització per a la gestió de les aigües residuals alimentàries mitjançant el reg de parcel·les agrícoles». En concret es tracta de veure les possibilitats de disposar del que es coneix com a depuradores agronòmiques, és a dir

conreus que aprofiten les sals i nutrients que porten les aigües residuals de les indústries agroalimentàries. Estem parlant de conreus extensius com plantes farratgeres, lleguminoses, herbacis... és a dir, conreus tolerants a la salinitat que poden tenir aquest tipus d'aigües però que alhora fan extraccions màximes de nutrients i sals que han de permetre un estalvi considerable en la fertilització que requereixen per al seu desenvolupament. Es tracta de proves de caràcter experimental. Però l'objectiu últim seria arribar a convertir-les en una realitat, tot i que això implicaria un canvi important en la legislació vigent, ja que avui per avui, les aigües residuals d'una indústria agroalimentària —com pot ser una conservera d'espàrrecs— tenen la mateixa consideració que les d'una indústria química, quan és evident que són força diferents. A països com França les lleis ja diferencien les aigües residuals en funció de la seva procedència i això suposaria un gran pas endavant en la gestió d'aquestes aigües.

- Tenint en compte la seva experiència en aquest camp, com veu la gestió de l'aigua que s'està fent a Catalunya?

Crec que les coses sempre es poden millorar i que amb l'aigua i la seva gestió sempre se n'ha fet molta demagògia. Penso que la inestabilitat climàtica que caracteritza Catalunya ens permet planificar i gestionar el recurs de manera molt més eficient del que ho estem fent, ja que com passa amb moltes coses, sempre comencem a actuar quan tenim l'aigua al coll, o en aquest cas, quan hi ha una greu sequera. És ara que tenim aigua, quan s'ha de treballar, quan s'han de posar les diferents propostes sobre la taula i estudiar-les amb deteniment. Hem de derivar molta més matèria grisa en aquest sentit, ja que quan ens falta l'aigua tothom pateix i no entén de raons...

- És pot fer més en l'aprofitament d'aigües?

Sí, segur que sí. Es pot fer més en recirculació i en reaprofitament. I això ens permetria ser molt més eficients, especialment des del punt de vista agronòmic. La veritat és que en regadius ja consolidats, en aquest moment s'està treballant en la seva modernització, i això és important, i en els nous regs, l'eficiència ja és un tema que es treballa en la fase de projecte. El que cal és fer conscients els usuaris d'allò que suposa aquesta modernització i eficiència en l'ús de l'aigua, ja que això és bàsic. Hem de donar a la planta el que realment necessita, ja que la resta no serveix per a res.

- En els darrers anys, s'han fet importants inversions en infraestructures de regadiu a Catalunya. Quina opinió li mereix la política de regadius que s'està desenvolupant?

Sincerament, penso que en general no s'està fent tan malament com alguns volen fer creure. Evidentment, quan parlem de política de regs sempre hi ha dues cares contraposades, la dels que volen regar i la d'aquells que tenen por que la nova infraestructura provoqui danys mediambientals irreparables. Però en realitat, en el cas d'aquestes infraestructures sempre s'acaba arribant al punt mig d'entesa. Per posar un exemple, les dotacions d'aigua al Segrià Sud són per a fer reg de suport; per tant les aportacions i canvis que provocaran paisatgísticament seran mínims i en canvi permetran donar continuïtat a uns conreus que ara estaven sotmesos a les oscil·lacions de productivitat en funció del que queia del cel. Això és molt important, ja que dona estabilitat econòmica a la gent que es troba en aquest territori i la dotació d'aigua que reben és per a fer més productius els conreus existents, no per a canviar-los per conreus extensius i per tant a modificar el paisatge... El problema sempre és el mateix: la manera com es ven el producte, perquè en el fons el que estem fent és vendre el regadiu i a qui s'ha de convèncer és als que en seran els futurs usuaris... I això no és fàcil, ja que suposa inversions importants per part dels regants que moltes vegades no ho veuen clar.

- Quina és la seva lectura de l'actual política agrària que es fa a Catalunya?

Crec que hi ha molta feina a fer, ja que no podem agafar els models d'altres països i limitar-nos a seguir-los perquè Catalunya té les seves particularitats i, per tant, la política agrària ha de donar resposta a aquestes necessitats. Fa falta molta lluita per dignificar l'ofici de ser pagès o ramader. Crec que és un error la lluita de poder que moltes vegades es dona entre departaments, ja que moltes de les decisions que es prenen en política agrària són clarament transversals, és a dir, poden afectar perfectament des d'Agricultura fins a Sanitat, passant per Indústria, Comerç o Universitats. Penso que si aquest tema es treballés com una empresa privada, seria força diferent, ja que en aquest cas, per més bé o malament que es portin entre departaments, l'objectiu a assolir és un i per tant la finalitat està molt clara i tots han d'acabar treballant en aquesta direcció. Però en política això no passa. Mentre uns legislen en una direcció, altres departaments ho fan en la contrària i això provoca dificultats al carrer, al ciutadà d'a peu. No crec que sigui tan difícil arribar a una entesa, a fer una política de proximitat, a apostar per la recerca... no una política basada en concedir allò que demanen els que ploren, perquè els que no ploren mai no reben cap incentiu. Els arguments tècnics haurien de guanyar més terreny en les decisions polítiques.

- Tornant a la seva activitat, a l'octubre se'n va a Bolívia per quatre mesos. Com arriba a aquest projecte?

La veritat és que ja havia fet alguna cosa mentre estava a la Universitat amb el Centre de Cooperació i Desenvolupament, com a crèdit de lliure elecció. Sempre havia tingut l'inquietud de marxar a un lloc o altre a fer de cooperant i arrel d'això vaig fer un curs d'especialització d'Enginyers Sense Fronteres. A partir d'aquí em vaig assabentar que hi havia unes beques de mobilitat solidària per a les quals es demanen

uns perfils específics i m'hi vaig interessar. Alhora, l'any passat vaig estar a l'Àfrica Negra i sempre he tingut vincles amb el poble Sahrauí. També he estat a Kenya i a Tanzània però sempre havia vist la cooperació des de fora. Per això, ara que he acabat el projecte de final de carrera i abans de començar a treballar de nou, vaig decidir que era el moment de fer alguna cosa i de la mà del Banc de Recursos i com a voluntari vaig decidir d'anar a Bolívia per participar en el projecte que es farà a Arakuarendà.

- Exactament en què consistirà el seu voluntariat?

El projecte es diu «Mecanització del Camp Bolivià», però la meua participació concreta consisteix en capacitar a unes persones de les diferents comunitats, el que aquí anomenaríem emprenedors. És un grup molt divers, ja que hi ha des de persones de vint anys a d'altres que en tindran cinquanta, però tothom té moltes ganes de saber com poden fer les coses millor. Es tracta de fer tant sessions pràctiques com teòriques sobre diferents sistemes de reg, des de la capacitació del personal al muntatge,

formant-los en la poda de cítrics i introduint el concepte de la igualtat de gènere en horticultura familiar. El temps per a fer això serà d'un mes i mig, però després tinc previst viatjar a Sucre per ajudar a la Fundació Aclo, on hi estaré una altra temporada, assessorant-los en la gestió de recursos hídrics i demés aspectes agraris.

- Quina és la situació que hi ha a Bolívia en la gestió de l'aigua?

La situació és que no hi ha cap mena de gestió del recurs eficient. Quan plou emmagatzemen l'aigua però desconeixen el volum que en tenen i com han de dosificar-la per a regar fins a la collita. Quan tenen el dipòsit ple, obren l'aixeta i això pot provocar que se'ls acabi l'aigua abans del que preveien i es quedin finalment sense collita. Per això la base del que es treballarà serà precisament la planificació de les infraestructures i el seu ús com també el fet d'ensenyar-los com han de calcular les necessitats d'aigua que tenen en un o altre conreu i garantir-los d'aquesta manera la collita. Bàsicament es tracta d'optimitzar la utilització dels recursos hídrics al màxim.

- Des de la seva trajectòria personal, com veu el col·lectiu de joves que l'envolta?

Crec que avui els joves ens desenvolupem en una societat molt còmoda. La majoria estudien i esperen accedir al món laboral com a directors d'això, caps d'allò... però penso que per accedir al món laboral i ocupar aquests càrrecs és molt important l'aprenentatge seriós dins de l'empresa, des de la base i anar escalant i assolint posicions, però també és cert que avui els enginyers agrònoms no hem de tenir massa inventiva, que el que hem de fer és aplicar protocols... Per a mi tornar a la universitat després de tenir al meu càrrec a persones més grans que jo, va ser un xoc. Vaig pensar: o m'ajusto a la dinàmica que ells porten o no me'n sortiré. Els estudis ens donen la base, i hi ha estudiants molt brillants, però cal tenir pràctica i conèixer el sector per poder tenir càrrecs directius i saber de què estàs parlant quan prens una o altra decisió. ■

Professional BS

Compte Expansió

OFERTA PER A:

«Vull zero comissions
i tots els avantatges
amb la meva nòmina»

Vol tenir **un compte amb zero comissions** d'administració i de manteniment? I **targetes de crèdit i dèbit gratuïtes**? I **reintegraments gratis** amb targeta de dèbit en els caixers ServiRed* (en disposicions per un import igual o superior a 60 euros)? Vol que **li tornin el 3% dels seus rebuts** de gas, electricitat, telèfon mòbil i Internet, amb un màxim de 20 euros al mes?

Així, el **Compte Expansió** és la resposta.

Ara, a més a més, només pel fet de fer-se client, aconseguirà **un regal ben pràctic**.

Memòria USB
de 8 Gb

Informi's sobre Professional BS a les nostres oficines, al **902 383 666** o directament a **professionalbs.es**.

NOMÉS PER A PROFESSIONALS

* Per a un import inferior, es cobraran 0,60 euros. En caixers de les marques amb les quals opera Banc Sabadell, reintegraments gratuïts per a qualsevol import.

Oferta vàlida per a nòmines superiors a 700 euros i domiciliades per primera vegada a les entitats del grup Banc Sabadell a partir del 1 de maig de 2010.

Sabadell Atlántico

El valor de la confiança

